

“İslam inqilabının 40-cı ildönümündə 30 illik müdrük rəhbərliyə qısa baxış”

Müəllif: Məhərrəməli Fərraşi

Allahın salamı və rəhməti İslam dünyasının yüksək məqamlı şəhidlərinə olsun

1342¹-ci il 15 Xordad şəhidlərinə

1357-ci il İslam İnqilabı Qələbəsi şəhidlərinə

(Daşürək münafıqların əli ilə törədilmiş) Terror şəhidlərinə

Müqəddəs müdafiə dövrünün (İran-İraq müharibəsi) şəhidlərinə

Vətən təhlükəsizliyi şəhidlərinə

Livan Hizbullahının şəhidlərinə

Fələstin intifadası² şəhidlərinə

Hərəm müdafiəsi şəhidlərinə

Xüsusi ilə başı bədənindən ayrılan şəhid “Möhsin Həcəci”-yə

**Nəhayət Allahın salam və rəhməti olsun Yəməninin məzlum və köməksiz körpə
şəhidlərinə**

¹ İran təqvimi ilə; hazırda Şəmsi təqvimi ilə 1401-ci ildir

² Fələstinlilərin İsrail işğalına qarşı başladığı müqavimətin adı

Mündəricat

Müəllifin sözü

Ön söz

İmam Zamanın (ə.f) kiçik qeybət dövrü

Birinci fəsil: Allahın hakimiyyəti

İmam Xomeyninin (r.ə) əli ilə İslam hökumətinin quruluşu

Şirin bir xatirə

Daha şirin xatirə

14 Xordadın Allah günü olan 15 Xordadı qarşılması

Üç mühüm və həlledici məsələnin həlli və imam Xomeyninin (ə) ayrılığı

Həssas və ürək ağrından anlar

Millət və dünya müsəlmanlarının əzası

“Xubreqan” məclisi üzvlərinin ağır vəzifəsi

“Xubreqan” məclisi üzvlərindən birinin sözü

“Xubreqan” məclisi üzvlərinin müzakirəsindən bir parça və birinci qatı muxalif

İkinci fəsil: İslam quruluşunun məsuliyyətinin qəbulu və böhranlarla qarşılaşmaq

İslam quruluşunun bayraqdarlığının qəbulu

İslam quruluşu rəhbərliyi müqabilində vəzifə

30 illik böhranlarda idarəetmə

Məsum imamların (ə) hədislərində səbir

Böhranlar, olaylar və hadisələr

Səddamın hakimiyyətinin son günlərində “Fars körfəzi” böhranında tədbir

5+1 nüvə danışıqları adlı digər böhran (JCPOA)

Nüvənin əmələ gəlmə tarixçəsi

Nüvə fəaliyyətinin bərpası barədə

Sabotajın davamı və nüvə fəaliyyətinə maneçilik

5+1 ilə İranın nüvə danışıqlarının yenidən aktivləşdirilməsi

Üçüncü fəsil: Müqavimət iqtisadiyyatının əhəmiyyəti

İllərin adlandırılması

1374-cü ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

1388-ci ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

1390-cı ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

1395-ci ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

1396-cı ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

1397-ci ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

İmam Xameneinin 1397-ci il Fərvərdin ayının ilk günü imam Rzanın (ə) hərəmində təhlili

İqtisadçıların fikrincə bir ölkənin inkişaf və tərəqqisi üçün üç zəruri element

İnqilabın ali liderinin bəyanatlarında müqavimət iqtisadiyyatının tərfi

İqtisadi sanksiyalarda tarixin təkrarlanması

İmam Xameneinin amerikalıların İranla danışıqlara və müharibəyə qorxu və vəhşət yaratmasına cavabı

Müharibə olmayacaq

Dördüncü fəsil: Rəhbərlik, İslam cəmiyyətinin vəhdət meyarıdır

Beşinci fəsil: Fələstinlə bağlı qətiyyətli mövqe

Müqəddəs “Qüds”-ün azad edilmə proqnozu

Ayənin təfsiri

Fələstinin tarixi və onun İsrail tərəfindən işğalı

Fələstinin coğrafi mövqeyi

İndiki Fələstinin üç hissəsi

Yəhudilərin Fələstində məskunlaşması

Rəhmət peyğəmbərinin (s) meracı

Sionizm və Fələstin

Fələstinlilərin müqaviməti

Fələstinin işğalı

Üçtərəfli təcavüz (1956-cı miladi ili)

İmamın (r.ə) İsrailə bağlı strategiyası

İnqilabın ali liderinin kəlamında İsrailin nabad olması və müqəddəs Qüdsün azadlığı vədəsi

Livan “Hizbullahının” baş katibi seyid Həsən Nəsrullahın, İsrailin məhv edilməsi ilə bağlı imam Xamenei ilə görüşü.

Son nöqtə

İstifadə edilən ədəbiyyat

Müəllifin sözü

Uzun müddət əvvəl İslam İnqilabının müdrik və hikmətli rəhbəri imam Xameneidən himayət etmə ilə bağlı keçirdiyim narahatçılığa görə müvafiq materiallar toplamağa başladım. Böyük şəxsiyyətlər və əziz dostların məsləhəti ilə əlyazmalarımı “30 illik müdrik rəhbərliyə qısa baxış” adlı kitab ünvanında cəm və nəşr etmək qənaətinə gəldim. Bu baxımdan kitab 1397-ci ildə həzrət imam Xameneinin rəhbərliyinin 30-cu ilinə təsadüf edən İslam İnqilabının şanlı qələbəsinin 40-cı ili ərəfəsində məhdud sayda çap edildi. Kitab nəşr olunduqdan sonra əsasən çap və yazı səhvləri olan bir sıra mövcud nöqsan və problemlərin aradan qaldırılması üçün kitab yenidən nəşr edilmişdir.

Kitabın mətninin düzəldilməsi üçün təkliflər verən bacı-qardaşlara minnətdarlığımı bildirməyi özümə borc bilirəm. Nəhayət, hörmətli nəşriyyat ikinci mərhələni yeni redaktə ilə nəşr etmək qərarına gəldi.

Məhərrəməli Fərraşi

16\9\1398

Ön söz

Həmd aləmlərin Rəbbi olan Allaha məxsusdur. Allahın salam və salavatı olsun məxluqların ən xeyirlisi olan Muhəmməd və onun ailəsininə. Allah-taala Qurani-Kərimdə buyurur:

أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ³

“Allaha, Onun peyğəmbərinə və (Peyğəmbərin məsum canişinləri olan) öz əmr sahiblərinizə itaət edin.”

“Vilayəti-fəqih” və müqəddəs İran İslam Respublikasının rəhbərlik məsələsi, pak imamların (ə) vilayət və imamətindən qaynaqlanır. Məsum imamları tanımağın özü, kamillik dərəcələri baxımından, insan potensiallarının bütün cəhətlərini inkişaf etdirən həyati məsələlərdən biridir. Bu əbədi həqiqəti (məsum imamları) tanımamaq və onlara tabe olmamaq isə istedad və imkanların əyri yolda qərarlaşmasına və insanın azmasına bais olur⁴. Odur ki, hər kəs, xüsusi ilə də İslam İnqilabının dördüncü onilliyində yaşayan əziz və dəyərli gənclər, dünya və axirət səadətinə nail olmaq üçün, rəhmət peyğəmbərinin (s) ailəsini (İmamları -ə-)

³ Nisa 59

⁴ (Allahummə ərriḥni hoccətəkə, fəinnəkə in ləm tuərrifni hoccətəkə zaləltu ən dini) İlahi höccətini mənə tanıt, çünki höccətini tanımasam, dinimdə zəlalətə düşərəm. Şeyx Kuleynidən rəvayət edilmişdir ki, imam Sadiq (ə) bu duanı qeybət dövründə oxuması üçün Zurarəyə öyrətmişdir. (Usuli-kafi, cild 1, səh.342, Babul-ğeybə, hədis 29)

tanımaqla daima həyat mərhələlərində özlərini məsum imamların (ə) sonsuz və zülal bulaqlarından sirab etmələri vacibdir. Hazırda yaşadığımız, gəlişi vəd olunmuş imam Məhdinin (ə.f) qeybət dövründə isə Allahın izni ilə əməllərinin qəbul və aqibətlərinin xeyirli olmalarını istəyirlərsə dini, inqilabi, ictimai və siyasi təklif və vəzifələrdə, özü imam Zamanın (ə) ardıcılı olan, dünya müsəlmanlarının dini ali lideri imam Xameneinin (Allah ömrünü uzun etsin) ardınca getsinlər.

Mən İslam və Qurani-Kərim aşiqi olaraq, insan düzəldən və həyat bəxş edən pakizə və məsum Əhli-beyt (ə) məktəbinin milyon davamçılarından biriyəm. Keçmişdən bugünədək vilayət və imamət məqamına olan böyük rəğbətimə əsasən müqəddəs İslam Respublikasının 40 illik davamlığından sonra, uca məqamlı şəhidlərin yolunu davam etdirənlərə, zəmanəsinin vəliyyə-fəqihinin əsgər və aşiqlərinə və 30 ildir İslam camiasının hidayət və rəhbərlik vəzifəsini çiyinlərində daşıyan əzəmətli inqilab rəhbəri imam Xameneiyə qəlbi və daxili sədaqətimi yazılı və əbədi olaraq təqdim etmək istədim. İmam Xomeyninin (r.ə) saleh canişininin müdrik rəhbərliyi altında özümü kiçik bir əsgər hesab etdiyim üçün bütün vücudumla Allaha təşəkkür və minnətdarlığımı bildirirəm. Ümumi və müxtəsər şəkildə təqdim olunan bu mətləblər, inqilabın qələbəsindən sonra və şanlı İslam İnqilabının qələbəsi illərində müxtəlif sahələrlə bağlı təcrübələrdir. Bunlar, xüsusilə elimizin İslam İnqilabının dördüncü onilliyində yaşayan qeyrətli və başıuca gənclərinin məlumat və agahlıqlarının artması üçün hazırlanmışdır. İnqilabın tarixi gedişatı və həzrət imam Xameneinin müdrik rəhbərliyinin otuz ilini nəzərdən keçirtməklə tərtib edilən bu kitabı əziz şagirdlərin, hörmətli tələbələrin, savadlı insanların və yorulmaz bəsicilərin⁵ oxumaqlarına ümid edirəm. Baxmayaraq ki, bir çox mütəfəkkirlər, alimlər, sadıq və bilikli ruhanilər, qələm sahibi olan elit təbəqə və zövqlü yazıçılar bu mövzuda söz açmış və açacaqlar, ancaq şərdə deyildiyi kimi:

Dəniz suyununun hamısını içə bilməzsən də,

susadığın qədər dadına baxmalısan

İstər görkəmli imam Xomeyninin (r.ə) mübarək həyatı zamanı, istərsə də indiki dövrdə, vilayəti-fəqihin yüksək məqamını tam və ətraflı vəsf edə bilməsəm də, heç olmasa müsəlmanların idarəçiliyi olan bu uca məqama ehtiram əlaməti olaraq, Quran barəsində buyurduğu: **“kökü (yerdə) möhkəm, budağı (isə) göydə”**⁶ olan

⁵ Vilayəti-fəqih sistemə bağlı könüllü xidmətçilər (tər.)

⁶ İbrahim 24

pak ağac və şəcərəni ümumi şəkildə tanıtmaqla vəzifəmi yerinə yetirməyə çalışmışam.

Qarşınızda olan kitabda imam Xameneinin otuz illik rəhbərlik dövrünə aid mətləblər, mümkün yoruculuqdan uzaq olması üçün, həqiqət axtarışında olanlara yığcam və xülasə şəkildə bəyan edilmişdir. Bu baxımdan təqdimat, mətləblərin tərtibi və nəticə almada çatışmamazlıq görünsə, mətləblərin xülasə və yığcam formada bəyan edilməsinə görə ola bilər .

Əlbəttə yazılarımda nöqsan və çatışmamazlıqların olmasını nəzərə alaraq, mətnin düzəlişi və ya növbəti kitabçaların hazırlanması üçün hörmətli qardaş və bacılardan (nöqsanları bildirməklə) mənə köməklik göstərmələrini xahiş edirəm.

Məni bu müxtəsər kitabçanı hazırlamağa həvəsləndirən və köməkçi olan hörmətli həyat yoldaşıma minnətdarlığımı bildirməyi də özümə borc bilirəm.

Hörmətli naşir cənab Məhəmməd Rza Rizvantələbə bu kitabın hazırlanması, çap edilməsi və nəşrində çəkdiyi zəhmətlərə görə minnətdarlıq və təşəkkürümü bildirirəm.

Allahdan acizənə diləyirəm ki, bizimlə Quran və Əhli-beyt (ə) arasında bir anlıq ayrılıq salmasın. Bizi həmişə həzrət Vəliyyi-Əsr, imam Zamanın (ə.f) xüsusi duasına şamil etsin. Bizi imam Məhdinin (r.ə) həqiqi müntəzirlərindən və imam Xameneinin əsgər və ardıcılılarından qərar versin. Amin!

Qum; Məhərrəməli Fərraşi

22/11/1397

Şanlı İran İslam İnqilabı qələbəsinin qırxıncı ildönümü

İmam Məhdinin (ə.f) kiçik qeybət dövrü

Kitabın mövzusunə keçməzdən öncə imam Zamanın (ə.f) kiçik qeyb dövründəki xüsusi naiblərinin yaşadığı dövr barədə qısa tarixçəni oxuculara təqdim etməyi önəmli bilirəm.

Həzrət Höccət ibnil-Həsən imam Məhdi (ə.f) hicri-qəməri tarixi ilə 255-ci il, Şəban ayının 15-i, cümə gününün səbh çağı Samirra şəhərində sevimli atası imam Həsən Əsgərinin (ə) evində dünyaya göz açmışdır. Atası olan onbirinci imamın şəhadətinə təsadüf edən 260-cı ildə ilahi məsləhətlərə görə gözlərdən qaib və kiçik qeybət dövrünə daxil olmuşdur. İmam Zamanın (ə.f) kiçik qeybət dövrü yetmiş ilə yaxın davam edib. Bu müddət ərzində imam Zaman (ə.f) dörd xüsusi naibi vasitəsi ilə xalq və müsəlmanlarla əlaqə saxlayır, müsəlmanlar öz istəklərini dörd naib vasitəsilə İmamın (ə.f) hüzuruna çatdırırdır və İmam (ə.f) da bu naiblər vasitəsilə insanların problemlərini həll edirdi. Bu dörd naibin adları belədir:

Birinci naib: İmam Məhdinin (ə.f) birinci xüsusi naibi **“Əbu Əmr Osman bin Səid Əmri”**-dir. O, yeniyetmə vaxtından imamət evində xidmət etmək şərəfinə nail olmuş və bir neçə imamın yanında olmuşdur. İmam Həsən Əsgəri (ə) onu camaata tanıdaraq, belə buyurub: **“Şahid olun ki, Osman bin Səid mənim vəkilimdir və onun oğlu Məhəmməd də oğlum Məhdinin (ə.f) vəkili olacaqdır”**.

O, imam Həsən Əsgərinin (ə) şəhadətindən sonra İmamın (ə) dəfn və kəfənləmə mərasiminə rəhbərlik etmiş və sonra Samirradan Bağdada gedərək, orada imam Məhdinin (ə.f) naibi ünvanında imam Həsən Əsgərinin (ə) metodu ilə məktub və (xums və zəkat kimi) şəri vergiləri toplayırdı. O, dövrün hakimlərindən öz missiyasını gizlətmək üçün yağ satır və şiələrin göndərdiyi malları yağ qablarında gizlədərək, İmama (ə) göndərirdi.

İkinci naib: Atasından sonra həzrət Məhdinin (ə.f) vəkillik məqamına **“Məhəmməd ibni Osman ibni Səid”** təyin oldu. Əlli ilə yaxın bu əzəmətli mənşəb iftixarını daşıyan Məhəmməd ibni Osman hicri-qəməri tarixi ilə 305-ci ildə dünyadan köçür. İmam Məhdi (ə.f), atasının vəfatı ilə bağlı ona başsağlığı verir və onun özünün səadəti və yüksək məqamını özündə əks etdirən məktub göndərir. Şiələrin hamısı onun ədaləti və vəkilliyi ilə bağlı həmfikirdilər. Ondan çoxlu kərəmətlər aşkar olmuşdur.

O, deyirdi: **“Allaha and olsun ki, imam Zaman (ə.f) hər il Həcc mövsümündə Məkkə və Məşərdə (həcc əməlləri yerinə yetirilən yerlər) hazır olur, insanları**

görür və tanıyır, insanlar da onu görür, lakin tanımırlar.” O, tabutunu özü hazırlamış, hətta ölüm ili, ayı və gününü təyin etmiş və həmin dediyi vaxtda da dünyadan köçmüşdür.

Üçüncü naib: Əbülqasim Hüseyn ibni Ruh Nobəxti. O, ikinci naibin zamanında onun canişini kimi təqdim olunmuş, ikinci naib tərəfindən şiələrin böyük şəxsiyyəti və İmamın (ə.f) vəkili ünvanında tanıtılmış və hicri-qəməri tarixinin 305-ci ilində naib və vəkillik vəzifəsini öhdəsinə götürmüşdür. O, 326-cı ilə qədər 21 il səfir və naiblik məqamına malik olmuş və həmin ilin Şəban ayının 18-də vəfat etmişdir.

Dördüncü naib: Əbülhəsən Əli ibni Məhəmməd Səmuri imam Məhdinin (ə.f) sonuncu xüsusi naibidir. O, 326-cı il Şəban ayının 18-dən 329-cu ilin Şəban ayının 15-nə kimi İmamın (ə.f) naib və vəkili olmuşdur.

Bu dörd naibin dövründə, imam Zamanın (ə.f) özü yazdığı çoxsaylı məktublar, onlar tərəfindən insanlara çatdırılırdı. İmam Zaman (ə.f) (bir başa əlaqədə olduqları) dörd naib istisna olmaqla gözlərdən gizli idi. Kiçik qeybət dövrünün sonlarında İmam (ə.f) sonuncu naibinə, yəni Əbülhəsən Əli ibni Məhəmməd Səmuriyə buyurdu: **"Özündən sonra heç kimi nümayəndə və naib olaraq tanıtma."** Həmin günlərdə kiçik qeybət dövrü sona çatdı və imam Zamanın (ə.f) nurlu və çox xeyir-bərəkətli həyatı, böyük qeybət dövrü adlanan yeni mərhələyə qədəm qoydu.

Tarixi sənəd və rəvayətlərə əsasən, gəlişi vəd edilmiş həzrət Məhdinin (ə.f) iki qeybət dövrü olmuşdur. Birincisi, kiçik və qısa zamanı əhatə edən "kiçik qeybət" dövrü, ikincisi isə hazırki dövrə qədər davam edən və uzun müddəti əhatə edən "böyük qeybət" dövrü. Qeyd edək ki, həzrət Məhdinin (ə.f) imamət məsələsi bütün müsəlmanların təsdiqlədiyi məsələlərdəndir. Hətta bəzi böyük əhli-sünnə alimləri imam Məhdiylə (ə.f) bağlı nəql olunan rəvayətləri təvatür⁷ həddində saymış və onların bir çoxu peyğəmbərin (s) qiyam və zühuru haqqında ümmətə müjdə verdiyi, gəlişi vəd edilmiş imam Məhdinin (ə.f), imam Həsən Əsgərinin (ə) oğlu olduğuna etiqad bəsləmişlər.

70 illik kiçik qeybət dövrü bitdikdən sonra, böyük qeybət dövrü başlayır. Əslində kiçik qeybət dövrü, bəlkə də İmamın (ə.f) gözlərdən gizli olması, Həzrətin (ə.f) mübarək ömrü zamanı insanlar üçün əlçatmaz olması, xalqın böyük qeybət

⁷ Mütəvatir o hədisə deyilir ki, hədisin ravilər silsiləsi hər təbəqədə elə bir həddə çatsın ki, hədis bu hədlə yalan üzərində sözləşmədən amanda qalsın (tər.)

dövrünü qəbul etməyə və məsum imamın (ə) aşkar olmamasına müqəddimə və hazırlaşma kimi qiymətləndirilə bilər.

Beləcə fəqihin vilayət və hakimiyyətinin başlanğıcı, həmin böyük qeybət dövrünün ilk çağlarından, yəni hicri-qəməri tarixi ilə 329-cu ildən başlayır. Peyğəmbər (s) və İmamlardan (ə), insanları alimlərə yönəltməkdə bağlı çoxlu rəvayətlər nəql edilmişdir. Onlardan bəzilərini qeyd edirik:

1- Əziz islam peyğəmbəri (s) buyurmuşdur: **“İlahi! Xəlifələrimə rəhm et”**.
Soruşdular: “Sizin xəlifələr kimlərdir?” Həzrət peyğəmbər (s) buyurdu: “Məndən sonra gəlib, mənim hədis və sünnətimi rəvayət edib və insanlara öyrədənlər⁸”. (Bu hədisdə) İslam alimlərinin, peyğəmbərin (s) xəlifə və canişinləri kimi təqdim edildiyini görürük.

2- Başqa bir rəvayətdə İslam peyğəmbərinin (ə) belə buyurduğu bildirilir: **“Həqiqətən, alimlər peyğəmbərlərin (ə) varisləridir⁹”**. Peyğəmbərlər (ə) özlərindən sonra dirhəm və dinar qoyub getməyiblər. Onlar elmi irs qoyublar və alimlər elm və İslam dininə əməl etmə baxımından Peyğəmbərin (s) varisləridir.

3- İmam Sadiq (ə) bir-birilə ixtilafda olan iki nəfəri, tağut rejiminin məhkəməsinə getməyi qadağan etdikdən sonra onlar barəsində Ömər ibn Hənzələyə buyurdu: **“Sizlərdən hər hansınız bizim hədislərin ravisi olsa, bizim buyurduğumuz halal-haramı bilsə, hökmlərimizi tanısa, onu hakim kimi qəbul edin. Həqiqətən, mən onu sizə hakim təyin edirəm. O, bizim hökmlərimizlə hökm etdiyi üçün onun verdiyi hökmü qəbul etməyənlər Allahın hökmünü yüngül saymış və bizi rədd etmişdir. Bizi rədd edən Allahı rədd etmiş olur. Allahı rədd etmək isə şirkdir¹⁰”**.

4- İmam Məhdi (ə.f) İshaq ibn Yaqubun suallarına cavab verdiyi məktubda buyurur: **“Baş verəcək hadisələrdə bizim rəvayətçilərimizə müraciət edin. Çünki onlar sizin üçün mənim höccətim, mən onlar üçün Allahın höccətiyəm¹¹”**.

Bu gün müxtəlif alət və vasitələrlə İslam dünyasını, xüsusilə gəncləri hədəfə alan şeytanların bütün hiylələrindən xilas olmaq üçün rəbbani alimlərə, camiuş-şərait¹², dinşünas və zamanəni tanıyan fəqihlərə və hədis rəvayətlərinə sığınmaqdan başqa bir

⁸ Vəsailü-ş-şiə, cild 27, bab 8, hədis 50 və bab 11, hədis 7

⁹ Usuli-kafi, cild 1, səh.34, Elmin fəziləti kitabı, Alim və elm öyrənənin savabı babı, hədis 1

¹⁰ Usuli-kafi, cild 1, səh.62, Elmin fəziləti kitabı, Hədislərin ixtilafı babı, hədis 10

¹¹ Kəmalud-din və təməmun-nimə, cild 2, səh.238, Məktublar babı, hədis 4

¹² Bütün lazım olan şərtlərə malik olan (tər.)

yol yoxdur. Məhz buna görədir ki, böyük məqam sahibi olan müctəhidlər və hədis rəvayətləri imam Zaman (ə.f) kəlamının kamil və aşkar nümunəsi olaraq meydana daxil olub, sizə və mənə İslamı çatdırmışlar.

İmam Məhdinin rəvayət və göstərişindəki “hadisələr” sözündən məqsəd, təkəşəriət məsələləri və əhkam deyil. Çünki insanlar şəriət hökmləri ilə bağlı gündəlik məsələləri və şəri sual-cavablarını mərci-təqlidlərdən soruşa bilər. Əsas məqsəd müsəlmanların aktual problemləri və çətinlikləridir. Bu baxımdan İslam dininin təlimlərini qorumaq və insanların Quran və dindən azmaqdan xilas etməklə mübarizə aparmaq lazımdır. Önemli və həlledici məsələ insanların həyatının bütün sahələrində cəmiyyətin istiqamətləndirilməsidir. Odur ki, imam Zamanın (ə.f) göstərişində olan həyatı və əsas məsələ vilayət, rəhbərlik və müsəlmanların problemlərinin həllində və çətinliklərinin aradan qaldırılmasında ümumi canişinlik məsələsidir.

Həzrətin (ə.f) kiçik qeybət dövründə dörd xüsusi naibi olmuş, böyük qeybət dövründə isə bu naiblər dörd nəfərdən qat-qat çoxdur. Din, təqva, siyasət və İslam cəmiyyətinin idarəçiliyində hərtərəfli şəraitə malik olan hər bir fəqih, imam Zamanın (ə.f) ümumi naibi siyahısına daxil olur.

Təbii ki, imam Zamanın (ə.f) ümumi naibinin təyin və tanıtımı çox böyük diqqət və öz dövrünün zəruri həssaslığını tələb edir; yəni naib təyini məsələsi istənilən adamın bu səlahiyyəti öhdəsinə götürəcək qədər sadə və adi bir iş deyil. Bu barədə qısa izahdan sonra, qeyd etmək lazımdır ki, nübuvvət (peyğəmbərlik) fəslindən sonra imamət fəslinin vacibliyini ifadə edən dəlillər olduğu və heç bir sağlam ağılın sonuncu peyğəmbər Məhəmməd Mustafadan (s) sonra İslam dini, onun bütün nailiyyətləri və göstərişlərinin tərki edilməsini və insanların özbaşına buraxılmasını qəbul etmədiyi kimi, həmin dəlillər imam Zamanın (ə.f) böyük qeybət dövründə də aliməqam fəqihlərin əli ilə müsəlman işlərinin idarəçiliyinin zəruriliyini sübut edir. Zəmanənin vəlliyi-fəqihi, imam Məhdinin (ə.f) ümumi naibi olaraq, Həzrətin (ə.f) böyük qeybət dövründə İslami yaşam ərsələrində, o cümlədən dini, siyasi, sosial, iqtisadi və s. sahələrdə insanları hidayət edir və cəmiyyəti – bütün dinlərin xüsusi ilə İslam dininin qəbul etdiyi – salehlərin hakimiyyətinə hazırlayır. İslamın aydın və danışan tarixi göstərdi ki, agah və vəfadar alimlər, vəd edilmiş imam Məhdinin (ə.f) ümumi naibləri olaraq hər

əsr və dövrdə müsəlmanları hidayət etmiş və Allahın peyğəmbərləri və övliyalarının yolunu bu ana qədər davam etdirmişlər¹³.

Böyük qeybət dövrü başlanandan, yəni hicri-qəməri tarixi ilə 3 və 4-cü əsrlərdə, İslam aləminin böyük şəxsiyyəti və hədisşünas olan Kuleyni (r.ə) kimi alimlər, fəqihlər və şöhrətli hədis rəvilərini xalqın arasında imam Zamanın (ə.f) ümumi naibi kimi yaşamış və vəfat etmişlər. Bu görkəmli fəqihin (Kuleyni) ali məqamı barədə bunu demək kifayətdir ki, şiələrin dörd mötəbər kitabından biri olan çox dəyərlı və məşhur “Kafi” kitabının müəllifidir.

Məqsəd budur ki, mərhum şeyx Kuleyninin dövründən imam Zamanın (ə.f) İslam alimləri və fəqihlərinin öhdəsində olan ümumi naiblik və vəkilliyi başlanmış və 14-cü (indiki) əsrə qədər davam edərək müqəddəs İran İslam Respublikasının banisinin əllərinə çatmışdır. “Şeyx Kuleynidən(r.ə) imam Xomeyniyə (r.ə) qədər” adlı bir kitabla rastlaşdım. Müəllif həmin kitabda bizim zamana kimi hər dövrün bir sıra böyük şəxsiyyətlərini və rəbbani alimlərinin adlarını qeyd etmişdir.

Bu baxımdan alimlər və fəqihlər bir-birinin ardınca ilahi əmanəti ələ keçirərək bu əsrə qədər davam etdirmişlər. Bu gün gözəl vilayət libası və imam Zamanın(ə.f) ümumi naiblik və nümayəndəlik vəzifəsi, mərhum imam Xomeyninin (r.ə) saleh canişini, dünya müsəlmanlarının dini ali lideri həzrət imam Xameneinin ixtiyarındadır.

Təbii ki, indiki dövrə qədər olan alim və fəqihlərin rolunu vurğulamaq fikrində deyiləm. Bunun özü ayrıca bir dastandır. Sadəcə, hörmət əlaməti olaraq əziz gənclərə mövzuya uyğun bir neçə sətir yazmaq istədim.

¹³ İmam Xomeyni (r.ə) buyurur: “İslam hökumətinə rəhbərlik edən şəxs üçün ağıl, tədbir və s. kimi ümumi şərtlərdən əlavə, başqa iki önəmli şərt də mövcuddur: qanundan aqahlıq və ədalət.” İmam Xomeyninin (r.ə) “Vilayəti-fəqih” kitabından

Birinci fəsil

Allahın hakimiyyəti

İmam Xomeyninin (r.ə) əli ilə İslam hökumətinin quruluşu

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ¹⁴

Əlbəttə, Biz hər bir ümmətin içərisindən bir peyğəmbər seçdik ki: «Allaha ibadət edin və tağutdan uzaq olun.»

Biz, hər bir ümmətə iki əsas işi görmək üçün peyğəmbər göndərdik: birincisi, insanları Allaha bəndə olmağa dəvət etsinlər, ikincisi, onları tağutun zülmündən xilas edib, nicat versinlər.

Bütün ilahi peyğəmbərlər bu iki əsas və önəmli missiya ilə meydana gələrək, əvvəlcə insanları Allaha ibadət etməyə və Allaha xalis bəndəliyə dəvət etmişlər, sonra isə onları zamanın tağutundan uzaqlaşdırmışlar. İmam Xomeyninin (r.ə) müasir dövrdəki rolu, özündə bu iki missiyanı ehtiva edirdi; Allaha bəndəliyə dəvət və tağutla mübarizə.

İmam Xomeyni (r.ə) buyururdu: **“Biz Allahın dinini və ilahi hədəfləri qorumaqda məsuluq.”**

Şanlı İran İslam İnqilabının əsası, 1342-ci ildə imam Xomeyninin (r.ə) başçılığı ilə qoyulmuşdur. 1342-ci ildən 1357-ci ilə qədər, on beş il ərzində, mərhum İmamın (r.ə) yar və əsgərləri İslam İnqilabının ağacını öz qanlarını hədiyyə verməklə suvardılar və bunun nəticəsində qiyam və cihad fidanları canlandı, böyüdü və inkişaf etdi. İslam İnqilabının böyük rəhbərinin ixtisaslı vəfadarları, əzəmətli başçının, mənfur Pəhləvi hökuməti ilə mübarizəsi dönəmində həmişə qanlarını bu yolda hədiyyə etmiş və Allah yolunda cihad etmişlər. Bunun nəticəsində imam Xomeyni (r.ə) hərəkətinin möhkəm ağacı 1357-ci ilin Bəhmən ayında, məhsuldar oldu və öz bəhrəsini verdi.

İmam Xomeyninin (r.ə), mənfur Pəhləvi rejimi ilə mübarizə zamanı imamət və rəhbərliyi və həmçinin İslam İnqilabının qələbəsindən və müqəddəs İslam Respublikası qurulduqdan sonra, 10 illik rəhbərliyi, inqilabçılar və İran İslam xalqı üçün heç vaxt unudulmayacaq böyük şərəf və iftixardır. İmam Xomeyninin (r.ə)

¹⁴ Nəhl 36

hikmətli və peyğəmbərvari rəhbərliyi vəd edilmiş həzrət Məhdinin(ə.f): **“Baş verəcək hadisələrdə bizim rəvayətçilərimizə müraciət edin”** göstərişinin bariz nümunəsidir.

İmam Xomeyninin (r.ə) zəmanənin tağutunun məhv edilməsində, İslam hökumətinin qurulmasında və Allaha bəndəliyə dəvətində mühüm rolunu, Qurani-Kərimin ayələri və ilahi övliyaların kəlamlarında müşahidə etmək olar. Müqəddəs İslam dininin 14-cü əsrdə mənfur Pəhləvi rejimi tərəfindən unudulmasından, kənara atılmasından, Amerikanın fitnə və planları əsasında fəsad və fahişəliyi təbliğ etmək, müsəlman xalqının inanclarına lağ etmək və Allah dininin əmrlərini tərk etməklə İslamı həyat səhnəsindən uzaqlaşdırılmasından daha təhlükəli bəla və hadisə varmı?! İslam və müsəlmanların təhqiri o yerə çatmışdı ki, bir müsəlman şəxs dini vacibətləri yerinə yetirmək, məsələn namaz qılmaq istəsəydi, onu geridə qalmış və savadsız hesab etməsələr və cəmiyyətdən uzaqlaşdırmasınlar deyə bunu gizli şəkildə yerinə yetirməli idi. Ruhanilərlə həmkarlıq etməmək, Amerika və İsrailə bağlı Pəhləvi rejiminin cinayətlərindən xəbərdar olmamaq bəhanəsi ilə dini etiqadları aradan qaldırmaq və dindar insanları məhkum etmək üçün onlarla başqa nümunələr var.

2500 illik şah imperiyasının qalığı olan Pəhləvi rejimi, sivilizasiya dövrünün və ağ inqilabın başlanğıcı ilə, İslam və müsəlmanları məhv etməyi planlaşdırsalar da, özünün və zalım hökumətinin tam məhv olmaq yolunda olduğundan xəbərsiz idi. Bu ərəfələrdə imam Xomeyninin (r.ə) zülm və zəmanənin tağutu müqabilində bənzərsiz və peyğəmbərvari rəhbərliyi başlayır. O, 1342-ci ildə əməli olaraq mübarizə meydanına daxil olur və dünyanı yeyib-talayan Amerikanı, İslam və müsəlmanların əsas düşməni kimi dünyaya tanıtdırır. Çirkin Pəhləvi rejimi mücahid İmamın (r.ə) nidasını susdurmaq üçün onu ilk öncə həbs və sonra sürgün edir. İmamın (r.ə) inqilabi hərəkətini dayandırmaq üçün, onu təxminən on beş il xalq və millətindən uzaqlaşdırırlar. Ancaq buna baxmayaraq imam Xomeyni (r.ə), hesablanmış baxışı və (dindarlığı ilə eyniyyət təşkil edən) siyasəti ilə Allah və imam Zamanın (ə.f) lütfünə arxalanaraq tağut və zalımlara qalib gələ bildi. Bu, Allahın istək və iradəsi, həmçinin təkallahlıların təkəbbürlülərə qarşı qələbəsinin gerçəkləşməsi vədəsindən başqa bir şey deyil. Bu qələbə bir növ ilahi möcüzələrdən sayılır. Çünki bütsındıran Xomeyni (r.ə) zamanın bütünü (Pəhləvi rejimini) əliboş devirməklə, onu tarixin zibilliyinə göndərdi¹⁵.

¹⁵ İmam Əli (ə) buyurur: “Ey insanlar! Xilafət üçün ən layiqli insan, Allahın göstərişlərini icra etməkdə ən qüdrətli olandır”. Nəhcül-bəlağə, 172-ci xütbə

İmamın (r.ə) inqilabı o qədər təsirli oldu ki, dünyada zalımlarla mübarizə və cihad qapılarını açdı və müsəlmanları durğunluq vəziyyətindən çıxartdı. Bundan əlavə İmamın (r.ə) inqilabı, cəmiyyətlər arasında (din alimlərinin uzun illər arzuladıqları) İslam hökumətinin qurulmasının zəruriliyini anlatdı. İslam inqilabının qələbəsindən sonra İran İslam Respublikasının yeni sisteminin qanunvericiliyi ilə məşğul olan “Xubreqan” məclis üzvlərinə, konstitusiyaya hazırlanması ilə bağlı dedi: **“İranın hakimiyyət növü, İslam hökuməti olmalıdır”**.

O zaman İslam hökumətinin millətçi və azadlıq hərəkatları timsalında olan müxalifləri, İslam hökumətinin qurulmasına qarşı olduqlarını bəyan etdilər. Səbəbləri o idi ki, öz ağalarına yeni amerikalılara İranda İslam hökumətinin qurulmasına imkan verməyəcəklərinə dair söz vermişdilər. Onlar, indi İslam hökumətinin qurulması üçün doğru zaman olmadığını, İranda İslam hökumətinin qurulmasının hələ tez olduğunu və onu başqa bir zamana saxlamağı iddia edirdilər.

Əsrin bütsındıranı imam Xomeyni (r.ə) möhtərəm cəddi İslam peyğəmbəri (s) kimi müxaliflərə buyurdu: **“İran dövlətinin idarəçilik növü İslam Respublikasıdır; nə bir kəlmə az, nə bir kəlmə çox.”**

Onun qeyrətli dini mövqeyi ilə İran hökumətinin adı “İslam Respublikası” oldu. İmamın (r.ə) özü də gözəl və ümidverici titul olan “İran İslam Respublikasının qurucusu” adını qazandı.

Bu yerdə əziz İslam tarixi və sonuncu peyğəmbər həzrət Məhəmmədin (s) əli ilə İslam hökumətinin qurulması yada düşür. Peyğəmbər (s) tövhid əleyhdarlarına belə buyurdu: **“Əgər günəşi sağ əlimə, sol əlimə isə ayı versəniz belə Allaha itaət etmək və Allahın dinini təbliğ etməkdən əl çəkməyəcəyəm.”**

İmam Xomeyni (r.ə), müqəddəs İslam Respublikası qurulduqdan sonra dedi: **“Hazırda İranda İslam hökumətinin adı çəkilir, ancaq İslam hökumətinin sözün əsl mənasında insanların yaşayışlarının bütün mərhələlərində həyata keçirilməsinə hələ çox var. Ümid edirik ki, tezliklə İran və dünyanın digər yerlərində İslam hökumətinin tam bərqərar olmasının şahidi olacağıq.”**

Mən, İran İslam Respublikasının böyük rəhbəri və qurucusu həzrət Ruhullah Musəvi Xomeyninin (r.ə) şəni və məqamı haqqında söz deyəcək həddə deyiləm. Yazdığım bir neçə sətir də, imam Məhdinin (ə.f) əli ilə qurulacaq salehlər hökumətinin qurulmasına dair daxili eşq və rəğbətimə görədir. İmam Xomeyninin (r.ə) buyurduğuna əsasən: **“İran İslam inqilabı vəd edilmiş imam Məhdinin (ə.f) global inqilabı üçün zəmin yaradır.”**; bu inanc bizim ət və qanımıza hopmuşdur. Çünki mən özümə gəlib, özümü tapan gündən böyük şəxsiyyət imam Xomeyninin

(r.ə) rəhbərliyini, fəqihin hakimiyyətini və İslam Respublikasını gördüm. İnsanın bütün bu ilahi nemət və bərəkətlərə etinasız yanaşib və həqiqəti bəyan etməməsi rəva deyil!

Allah-taala Qurani-Kərimdə buyurur:

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا^{۱۶}

“Əgər Allahın nemətlərini saysanız, sayıb hesablaya bilməzsınız”.

Əlhəmdulillah, İslam hökumətinin qurulmasına səbəb olan İslam inqilabının xeyirli və mübarək ömründən 40 il keçir. Bu gəminin necə təhlükəli boğazlardan keçdiyini Allah bilir. İndi də təsəvvür olunmaz dərəcədə inkişaf edir, çiçəklənir və günü-gündən elm, Quran, sənaye, nüvə, hərbi və ... sahələrdə nailiyyətlər əldə edir. İslam dövlətinin qurulmasından qırx il keçməsinə baxmayaraq, İsrail, Amerika və s. kimi and içmiş düşmənlərin çərənnəmələrinin əksinə olaraq, Allah taala İran İslam dövlətini bərqərar və onun düşmənlərini təcrid və məhv edəcəkdir. Allah qoysa, tezliklə düşmənlərin və dünya imperializminin bütün xain və cinayətkar liderlərinin məhvinə şahid olacağıq. Çünki Allahın vədəsi qətidir:

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ^{۱۷}

“Allahın nurunu öz ağızları ilə söndürmək istəyirlər, halbuki, kafirlərin xoşuna gəlməsə də Allah Öz nurunu tamamlayacaqdır”.

Amma Allah taalanın buyurduğuna əsasən:

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ وَيَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ^{۱۸}

“Yer üzərində olan hər bir kəs fənaya məhkumdur. Yalnız şan və şərəf sahibi olan Rəbbinin zət qalacaqdır.”

Bütün insanlar, hətta sevimli İslam peyğəmbəri (s) və məsum imamlar (ə) belə bu dünyadan getməlidirlər və qalan yalnız Allahdır. Əzəmətli İmam (r.ə) da ürək problemi səbəbilə xəstəxanaya yerləşdirildi. Sanki Allah və Onun müqərrəb mələkləri imam Xomeyninin (r.ə) mübarək ömrünün sona çatdığını bildirdilər. Böyük şəxsiyyət imam Xomeyninin (r.ə) itkisi ilə əlaqədar İran İslam Respublikasını qəm-qüssə və kədər bürüdü.

¹⁶ İbrahim 34

¹⁷ Səff 8

¹⁸ Rəhman 26-27

Şirin bir xatirə

1342-ci il 15 Xordad şəhidinin qardaşı “Hacı Əzim Kermani Müqəddəm” deyir: Xordad ayının 15-də Qum və Cəmkəran əhalisi arasında cənab Ruhullahın (r.ə) həbs olunma sədaları yayılmağa başladı. Təzə əqd etmiş və evlənmək ərəfəsində olan qardaşım İbrahimin, Qum şəhərinə yola düşdüyünü gördüm. Cəmkərardan həzrət Fatimə Məsumənin (s.ə) müqəddəs hərəminə təxminən on kilometr məsafə var idi. O, sürətlə Quma tərəf gedirdi. Dedim: İbrahim, hara gedirsən? Dedi: Ruhullah Xomeynini (r.ə) tutub, Tehran zindanına apardıqlarını eşitməmişəm? Bu gün zəmanəmizin Hüseyini, “Varmı mənə kömək edən?” çağırışı verib və onsuz həyatın heç bir faydası yoxdur.

Getdi və bir neçə gündən sonra rejimin məmurlarından onun cənazəsini aldım. Vəraminin digər kəfən geyinən (ölümə hazır) şəhidləri ilə birlikdə Tehranın Məsgərabad məhəlləsində dəfn edildilər. Bu, İmamın (r.ə) 15 Xordad qəhrəmanlığı yaradan vəfalı dostlarının həyatından qızıl səhifələrdir. Ruhları şad və yollarını davam etdirənlər çox olsun.

Daha şirin xatirə

Bu ilin (1397) Xordad ayının 15-i, müqəddəs Ramazan ayında Rudbar şəhərinin Məncil vilayətində şəhid Bəyat küçəsinin “Sahib əz-Zaman” məscidində bacı və qardaşlara xidmət və dini təbliğ etmək fürsəti əldə etdim. Hər il keçirilən 15 Xordad mərasimi haqqında düşündüm. Şəhid İbrahim Kermani Müqəddəm Cəmkəranı xatırladım. Məscid və bölgəni tərk edib, Quma getməyim mümkün olmadığı üçün, hacı Əzim Kermani ilə telefonla əlaqə saxlayıb, baş sağlığı verdim və qələbəylə bağlı təbrik etdim. Şəhid qardaşının evinə gələ bilmədiyim üçün də üzr istədim. Bu zaman “Sahib əz-Zaman” məscidinin möminlərindən biri dedi: “Hacıağa, bizim Rudbarın Ağuzbon kəndində yüksək məqamli bir şəhidimiz var. O, Qumun Feyziyyə mədrəsəsində baş verən 15 Xordad hadisəsinin ilk ruhani şəhidi, seyid Yunis Hüseyini Rudbaridir. Pəhləvi rejimi əsgərləri imam Sadiqin (ə) şəhadətinin ildönümündə, onu Feyziyyə mədrəsəsinin damından həyətə atmışdılar. İnsanlar və dövlət məmurları hər il 15 Xordad şəhidinin məzarı başında onu yad edirlər.” Hədsiz dərəcədə sevindim və çox keçmədən həmin günün axşamı şəhid seyid Yunis Hüseyini Rudbarinin məzarını ziyarət etmək tofiqi tapdım. Həzrət Ruhullah Xomeyninin (r.ə) fədakar döyüşçüsü və əsgəri Gilan bölgəsində necə də gözəl parıldayırdı. Allah günü hesab edilən 15 Xordad şəhidlərinin pak ruhları, şəhidlər imamı (İmam Xomeyni) və şəhidlər sərvəri həzrət Əba Əbdilləh imam Hüseyinlə (ə) məhşur və şad olsunlar.

İmam Xomeyni (r.ə), mənfur Pəhləvi rejiminin əsgərlərinin törətdiyi amansız 15 Xordad qətliamından sonra, Allah günü 15 Xordadı bütün dövrlər üçün matəm günü elan etdi. İslam İnqilabının şanlı qələbəsindən sonra isə hər il xalq və rəsmilər bu günün şücaətli Vəramin və Qum qəhrəmanlarına yas tuturlar və 15 Xordad qiyamı şəhidlərinin xatirəsini ehtiramla yad edirlər. Beləcə bu mərasim, hər il öz xüsusi adət-ənənələri ilə keçirilirdi. 1342-ci ildə baş verən 15 Xordad hadisəsindən 26 il keçəndən sonra yəni 1368-ci ildə, Xordad ayının əvvəllərində imam Xomeyni (r.ə) xəstəxanaya yerləşdirilməklə, İmamın (r.ə) aşıqları və tərəfdarlarının narahatlıqları başladı. On günlük müalicə və həkim nəzarətindən sonra təəssüf ki, Xordad ayının 14-ü gecəsi 20:00 xəbər buraxılışı, imam Xomeyninin (r.ə) ürəyində problem yarandığını və vəziyyətinin pisləşdiyini bildirdi. Daha sonra imam Xomeyninin (r.ə) tam sağlamlığı üçün şəhidpərvər xalqdan dua istənilirdi.

Həmin vaxt Qumda olarkən rəhmətlik atama dedim: “Məncə İmamın (r.ə) sağ qalacağına ümid yoxdur.” Sonra dediyim sözdən dərhal peşman oldum. Həmin gecəni qəflət etdim və yatıb səhər oyandım. Səhər tezdən qonşuların ağlama səsi və Quran avazından anladım ki, böyük faciə baş verib və imam Xomeyni (r.ə) dünyasını dəyişib. Ağlayıb, ah-nalə etdikdən sonra öz-özümə dedim: “İmamın (r.ə) həkim briqadasının səyi nəticə vermədi. Yetim qaldıq.” Peyğəmbərini (s) Özünə tərəf aparan Allah, bu dəfə peyğəmbərin balasını və peyğəmbər varisini Özünə tərəf apardı. Allahın ruhu Allaha qovuşdu, İran İslam xalqı İmamın (r.ə) gedişinə görə qəmə qarq oldu və İran, 15 Xordad astanasında ümumi matəm elan etdi. Əlbəttə qeyd etmək lazımdır ki, imam Xomeyninin (r.ə) vəfatı ilə (yalnız İran deyil həm də) bütün dünya müsəlmanları kədərləndi və matəm saxladılar. Bunun nəticəsində 14 Xordad, 15 Xordadı qarşılıdı və tarixin yaddaşına İmamla (r.ə) ümməti birləşdirən ümumi matəm yazıldı.

Xordad ayının 15-i ilə bağlı İmam Xomeyninin (r.ə) bir qəzəli var. Mövzuya uyğun olaraq həmin qəzəlin iki beytini(n məzmununu) oxuculara təqdim edirik:

Dostun qəmindən bu meyxanədə fəryad çəkirəm

Yoxdur imdada çatan, ayrılıqdan qəm çəkirəm

İllər ötür, hadisələr gəlib-keçir

Fərəcin intizarını Xordadın ortasından çəkirəm¹⁹

¹⁹ İmam Xomeyninin (r.ə) divanı, səh.154

14 Xordadın Allah günü olan 15 Xordadı qarşılması

İmam Xomeyni (r.ə) buyurdu: “Xordad ayının 15-i həmişəlik matəm elan edirəm”. Həmişə ayıq olan ümmətin, Xordad ayı ilə, xüsusən də onun yarısı ilə dərin və kamil tanışlıqları var. İmam Xomeyninin (r.ə) qiyam və hərəkət səhifələrində qeyd olunan 1342-ci il 15 Xordad hadisəsi, vəliyyə-fəqihə vəfalı olanların və kəfən geyinib ölümə hazır vilayətçi Vəramin camaatının, həmçinin müqəddəs Qum şəhəri əhalisinin tarixi və yaddaşlara yazılan qiyamının ildönümüdür. Həmin günlərdə qəddar və qaniçən Pəhləvi rejimi çoxsaylı insanı, gəncləri və inqilabçıları qətlə yetirdi. Hadisənin mahiyyəti bundan ibarətdir ki, ümmət, İmamın (r.ə) həbsinə etiraz əlaməti olaraq küçələrə çıxdılar və Allahın düşmənlərinə (Pəhləvi rejiminə) mürşid və yolgörsənlərinin himayəti uğrunda canlarından keçməyə hazır olduqlarını göstərdilər.

Üç mühüm və həlledici məsələnin həlli və imam Xomeyninin (ə) ayrılığı

Allah taala (İslam dövlətinə şamil etdiyi həmişəki) qeybi köməyi ilə, imam Xomeyninin (r.ə) həyatının son günlərində, onun əli ilə üç taleyüklü məsələni həll etdi. Hər birinin ayrıca araşdırma və müzakirəyə ehtiyac duyduğu bu 3 məsələ aşağıdakılardan ibarətdir:

1) Qəbul etdirilmiş (təhmili) müharibə (İran-İraq müharibəsi) məsələsinin həlli və bu müharibənin dayandırılması üçün 598 sayılı qətnamənin qəbul edilməsi. İmam (r.ə) İslam dövlətini, qarşıya çıxacaq narahatlıqlardan xilas etdi. Təbii ki, bu sahədə çoxlu məqalə və kitablar yazılmışdır!

2) Sistem gələcək rəhbərliyi məsələsinin həlli. Bu məsələ ayətullah Xameneinin rəhbər olması ilə nəticələndi. Əvvəllər İran konstitusiyasında İran rəhbəri mərci-təqlid olmalı idisə, ancaq konstitusiyaya yenidən baxılarkən, İran rəhbərliyinin şərti ictihad (yəni müctəhid olma) elan edildi.

3) Ölkə konstitusiyasının bəzi dolaşq maddələrin həlli məsələsi. Cənab imam Xomeyninin (r.ə) tədbiri və birbaşa göstərişləri ilə tamamilə əsaslı islahatlar həyata keçirildi. Bu islahatların hər biri üçün ayrıca izahlar verilməlidir. Bu kitabda metodum qısalığa riayət etmək olduğu üçün bu qədər izahla kifayətlənirəm.

Hamımız bilir ki, imam Xomeyni (r.ə) bütün iş və tədbirləri, xüsusən də bu üç mühüm məsələnin həllini yalnız İslam hökumətini qorumaq üçün düşünürdü.

Çünkü imam Xomeyni (r.ə) İslam dövlətini qoruyub saxlamağı, ən üstün vacib və ona təcavüzü isə haram hesab edirdi. Etiqadım budur ki, arif İmam Xomeyni (r.ə) vəfatından əvvəl bu kimi məsələləri həll etməklə, nəinki təkcə İslam ümməti və İslam Respublikası üçün heç bir narahatçılıq buraxmadı, həmçinin dövləti hər növ çətin dolaşıqlardan da xilas etdi. İmam Xameneinin (Allah ömrünü uzun etsin) rəhbərliyi altında, imam Xomeyninin (r.ə) siyasi-ilahi vəsiyyətnaməsini icra edərək, o cənabın hədəflərini qorumaq bizim öhdəmizdədir. Yeri gəlmişkən, ötən illərdə inqilabın ali məqamlı rəhbəri, İmamın (r.ə) vəfatının ildönümü mərasimində imam Xomeyninin (r.ə) siyasi-ilahi vəsiyyətnaməsinə əməl etməyi çox tövsiyə etmişdir.

Həssas və ürək ağrından anlar

İslam İnqilabının Ali Rəhbəri 1368-ci il prezident olduğu zaman, xarici ölkələrin birində (Şimali Koreyada) səfərdə idi. Mərhum ayətullah Meşkininin (r.ə) rəhbərlik etdiyi Konstitusiya Təftiş Şurası, ölkə konstitusiyasının maddələri üzərində islahat işləri aparırdı. Bu zamanlar həzrət imam Xomeyni (r.ə) öz əbədi məkanına köçmək ərafəsində idi. İmam (r.ə), 1357-ci ildə İrana gəlişi və Pəhləvi rejiminin dağıdılması ilə, dünyanı özünə cəlb etdiyi kimi, 1368-ci ildə də vəfatı ilə dünyanı özünə cəlb etmişdir. O, arxasıya heç bir nigarançılıq qoymadan və müqəddəs İslam Respublikasını bərqərar edərək bu fani dünyanı tərk etdi.

Ruhullah Xomeyni (r.ə) Xordad ayının 13-ü axşam saat 22:20-də dünyasını dəyişir. İmamın (r.ə) vəfat xəbəri Xordad ayının 14-ü səhər saat yeddi radələrində radio ilə elan olundu. Hər yer matəmə büründü. Hamı ağlar və qəmgin halda, küçə və xiyabanlara axışır və axır vida üçün dəstə-dəstə Tehranın böyük müsəllasına tərəf gedirdilər. Onlar bu şüarları səsləndirirdilər:

Əza əza emruz, ruze əzast emruz

Xomeyniye botşekən pişe Xodast emruz

Bugün əzadır, bugün əza günüdür

Bütsındıran Xomeyni bugün Allahın rəhmətindədir

Əza əza emruz, ruze əzast emruz

Yavəre mustəz'efan ba şühədest emruz...

Bugün əzadır, bugün əza günüdür

Məzlumların imamı bugün şəhidlərlədir

Səbəb nə idi ki, bu insanlar, qoca-cavan, kişi-qadın, hətta İmam Xomeyninin (r.ə) nurlu siması ilə yeni tanış olmuş uşaqlar belə rəhbər və öndərlərini itirmək qəm-qüssəsindən, sanki aralarından peyğəmbər gedən kimi ağlayır, başlarına-sinələrinə döyürdülər? Matəm və qəm-qüssə abu-havası İran İslam Respublikası və dünya fəzasını bürümüşdü. İnsanlar öz imamları ilə vidalaşmaq üçün ölkənin yaxın-uzaq bölgələrindən dəstə-dəstə müsəllaya gəlirdilər. İslam Respublikasının millət və hökumətinə başsağlığı vermək və dərdlərinə şərik olmaq üçün hətta xaricdən də İrana gələnlər var idi.

Bir həftə rəsmi tətil, 40 günlük matəm elan edildi... Yazdığım bu bir neçə sətərdə mətləbləri necə açıqlayıram, bilmirəm. Hamı İmamın (s.ə) mələkəti və məlahətli səsinə eşitmək üçün gözləyirdi ki, imamın yadigarı (nəvəsi) hacı Əhmədağa imamsevərlər və əzadrlara imam Xomeyninin (r.ə) ruhoxşayan və aramlıq bəxş edən şeirlərindən birini hədiyyə etdi. Bu şeirlər o qədər təsəlliverici idi ki, İmamın (r.ə) şəxsən özünün şeirləri oxumağı və ümmətin arasında olması güman edilirdi.

Bal dodaqlardakı ol xalə giriftar oldum,

Xəstə nərgiz gözünü görəndə bimar oldum...

Qeyd edək ki, cənab imam Xomeyni (r.ə) fiqh, kəlam, təfsir və irfani kitablar yazmaqla yanaşı, özündən sonra çoxlu şeirlər yadigar qoymuşdur. “İmamın əsərlərinin tənzim və nəşr müəssisəsi” imam Xomeyninin (r.ə) şeirlər toplusunu “Həzrət İmamın (r.ə) divanı” adı altında nəşr etmişdir.

Həzrət imam Xomeyninin (r.ə) pak cəsədi üç gün Tehran müsəllasında qaldı və sonra o hündür qamət və qəmli ürəklərin sevimlisinin dəfn edilməsinə qərar verildi. İmamı (r.ə) hara aparacaqları, harada dəfn edəcəkləri hər kəs üçün maraqlı idi. On beş illik sürgün və vətəndən uzaq qaldıqdan sonra, İslami vətənə qayıdan İmam (ə), “Behəştə Zəhra” adlı şəhidlər xiyabanına gedir və İslam İnqilabının dəyərləli şəhidlərinin məzarları yanında dayanaraq dünyaya sözünü deyir. O, xalqa dəstək nümayiş etdirməklə Bəxtiyar hökumətini rüsvay edərək, müvəqqəti bir dövlət təşkil edir. Daha sonra da təbii ki, on illik müdrik rəhbərliyinin ardınca şəhidlərin yanında torpağa tapşılmağı seçməli idi.

O, şəhidlərin arasında “Behiştə-Zəhra”-ya xüsusi bir nuraniyyət bəxş etdi və Xordad ayının 14-ü ümmət və dünya müsəlmanları üçün əbədi matəm günü qərar verdi. Əgər İran İslam Respublikasında Xordad ayının 14-ü və 15-i xüsusi əzəmətlə qeyd olunmayan bir günə çevirilsə, həməm gün bu ölkənin və sistemin ölüm günü olacaq. Çünki Xordad ayının 15-ni imam Xomeyni (r.ə), Xordad ayının 14-ü isə ümmət və imam Xomeyninin (r.ə) saleh canişini, dünya müsəlmanlarının

dini ali lideri imam Xamenei daimi əza hesab etmişdir. İldən-ilə İslam İnqilabı və İslam Respublikası tarixinə əlavə olunduqca İmamın (ə) aşıqları və əzadlarının sayı da artır. Bu, Allahın vədəsidir ki, Qurani-Kərimdə buyurur: **“Rəhman olan Allah iman gətirib yaxşı işlər görən kəslər üçün tezliklə (dünya və axirətdə mələklərin və möminlərin qəlblərində) dostluq və məhəbbət yaradacaqdır.”**²⁰

İmam Xomeyninin (r.ə) vəfatının ildönümünün qeyd edilməsi konkret qrupa aid deyil. Böyük Xomeyninin şəxsiyyəti dünyanın bütün müsəlman və hətta qeyri-müsəlman xalqlarına məxsusdur.

Dünya olduğu müddətdə yaxşılıqlar imamının ad və xatirəsi həmişə qəlblərdə olacaq. Ruhu şad, yolu, xətti və məqsədi davamlı olsun inşallah.

Millət və dünya müsəlmanlarının əzası

Allah taala Qurani-Kərimdə Peyğəmbərinin (s) mehribanlıq və şəfqəti barədə belə buyurur: **“Həqiqətən sizə (mələklərdən və cinlərdən deyil) özünüzdən olan bir peyğəmbər gəlib ki, sizin əziyyət və zərərə düşməyiniz ona ağırdır; o, sizi(n iman gətirməyinizi və kamala çatmağınızı) çox istəyir və möminlərə qarşı çox mərhəmətli və mehribandır.”**²¹

İmam Xomeyni (r.ə) Peyğəmbərin (s) varisi idi və görkəmli cəddi kimi onun da dünya xalqlarına və müsəlmanlara qarşı rolu çox mehriban və şəfqətli olmaq idi. Kürdüstandakı sünni qardaşlardan və müəllimlərdən biri deyirdi: İmam Xomeynidən (r.ə) Fələstin müsəlmanlarına şəri vergiləri (xumsu) vermək olarmı deyə soruşduqda, İmam (r.ə) belə cavab verdi: Bəli, onlara kömək etmək olar. Bu, İmamın Nəcəful-Əşrəfdə olduğu vaxta və Fələstindəki bütün müsəlmanların sünni olduğu halda verilən cavab idi. Mamusta (din xadimi) seyid Əşrəf Hisami deyir: Mən başa düşdüm ki, İmam Xomeyni (r.ə) yalnız şiə məzhəbini deyil, əksinə bütün müsəlmanlar və dünya əhalisi haqqında düşünür. Öz-özümə dedim o, global fikirləşir və qalib gələcək. O, Əfqanıstan, İraq, Fələstin və dünyanın digər ölkələrinin məzlum xalqları barəsində də, onların problemlərini həll etməyə çalışan mərhəmətli və xeyirxah bir ata kimi idi.

İmamın (r.ə) hər il həcc mərasimləri zamanı verdiyi “müşriklərdən bezarlıq” mesajlarında bütün müsəlmanların nicatını və dünya xalqlarının problemlərinin həllini vurğulayaraq, böyük “Beynəlxalq Həcc Konqresi”-nin təşkil edilməsini israr edirdi. Bu məsələnin özü İmamın (r.ə) dünyanın azad insanlarına, xüsusilə şiə

²⁰ Məryəm 96

²¹ Tövbə 128

və sünni olmasından aslı olmayaraq ümumi müsəlmanlara olan marağını ifadə edir.

Həmçinin İslam firqələri arasındakı vəhdət, müsəlmanların birlik və qardaşlığı ilə bağlı vəhdət həftəsini təsis edib, düşmənin alovlandığı odun üzərinə su tökür və hər il Rəbiül-əvvəl ayının on ikisindən on yeddisinə qədər, bütövlüklə nur olan rəhmət peyğəmbərinin (s) viladəti ilə bağlı müsəlmanlar arasında bir həftəlik birlik həftəsi qərar verir. Bu, İmamın (r.ə) dünya əhalisinə diqqətini göstərir. Bu baxımdan İmamın (r.ə) uca ruhu Allahın görüşünə qovuşduqda, dünyanın digər xalqlarının və müsəlmanların İran İslam ümməti ilə həmrəy olaraq əzadarlıq etmələri təbiidir.

Əlbəttə bu müxtəsər və qısa kitabçada, dünya şəxsiyyətlərinin və İslam alimlərinin imam Xomeyni (r.ə) haqqında fikirlərini qeyd etmək istəmirik. Bu işi görmək istəsək kamil və uzun bir kitab ərsəyə gələr. Amma nümunə üçün dünya siyasətçilərindən birinin İmam (r.ə) və onun əzəmətli işi, İran İslam inqilabı barədə söylədiklərini nəzərinizə çatdırırıq: **“İmam Xomeyni (r.ə) əli ilə yer üzünü silkələdi və bugünkü dünyada bir dəyişiklik yaratdı.”**

İmam Xomeyni (r.ə) öz hərəkəti və İslam dövlətini qurmaqla belə buyurdu: **“İnqilabı sadir etmək lazımdır”** və bərəkətli ömrünün sonlarında da buyurdu ki, inqilab sadir oldu. Livan Hizbullahının müqavimət qrupları və Fələstin gənclərinin intifadası görkəmli İmamın (r.ə) hidayət və yol göstərmələri nəticəsində ərsəyə gəlmiş və bu gün dünyanın hər yerində zalımların zülmünə qarşı çıxan istənilən qrup və dəstə, xilaskar İslam məktəbi və imam Xomeynidən (r.ə) ilhamlanmışlar. Bu iddianın ən yaxşı sübutu 1358-ci ildə mübarək Ramazan ayının sonuncu cüməsinin “Beynəlxalq Qüds günü” elan edilməsidir. Həmin gün bütün müsəlmanlar oruclu halda müsəlmanların ilk qibləgahını xilas etmək üçün yürüş edir və nifrət və ikrahlarını dünyaya bəyan edirlər.

Odur ki, xalqlar, müqavimət qrupları və himayəsiz dünya müsəlmanları imam Xomeyninin (r.ə) vəfat xəbərini eşidəndə hamılıqla mərhəmətli və mehriban bir atasını itirmiş kimi qəmgin və əzadar oldular və onun yoxluğuna ağladılar. Hər il İmamın (r.ə) vəfatının ildönümü mərasimində bir qrup imamsevərlər, ona sədaqətlərini nümayiş etdirmək və xidmətlərinə ehtiram göstərərək, uca tutmaq üçün onun nurani məzarının ziyarət edirlər. Digər dünya xalqları və müsəlmanlar da İran İslam ümməti ilə həmrəy olaraq öz ölkələrində mərasimlər keçirirlər. Həzrət imam Xamenei, imam Xomeyninin (r.ə) peyğəmbər sayacağı metodunu öz yolu seçdiyi

üçün, dünya xalqları və müsəlmanlar onu da mərhəmətli və mehriban ata hesab edirlər.

“Xubreqan” məclisi üzvlərinin ağır vəzifəsi

Xubreqan, məclis nümayəndələri və rəhbərin təyin olunmasında millətin ağır vəzifəsi, aydın şəkildə göstərir ki, seçkidə bir balaca səhlənkarlıq İslam, ölkə və İslam Respublikasına necə ziyan vuracaq²².

İslam Respublikasının rejim və sistem rəhbərliyi ilə bağlı siyasəti, İran İslam dövlətinin bir gün belə rəhbər və lidersiz qalmaması prinsipinə əsaslanır. Bu prinsipə əsasən “Xubreqan” məclisi xalq tərəfindən rəhbər təyini missiyasında, lazım olan şərtləri özündə cəmləyən “Vəliyyi-fəqih”-i münasib zamanda müqəddəs İslam Respublikasının rəhbəri olaraq seçib, xalqa tanıtdırmaqda öz vəzifəsini yerinə yetirməyə hazırdır. İslam Respublikasının banisinin ürək dağlayan ölümündən 24 saatdan az bir müddət sonra bu seçim edildi və imam Xomeyninin (r.ə) canişini müəyyən edilərək, xalqa tanıtdırıldı.

Həqiqətən də qələm imam Xomeyninin (r.ə) vəfatının ilk gününün saatlarını və anlarını ifadə etməkdə, düzgün və dəqiq yazmaqda və bütün məqamları xatırlamaqda acizdir. Nə qədər səy göstərilərsə də, yenə İmamın (r.ə) itkisi ilə bağlı qəmli hadisəni kamil surətdə nəql etmək mümkün olmayacaq.

Üzücü vəfatın zamanını və imamsevər, vilayətçi və mömin xalqın üzərində böyük bir rəhbərin olmaması məsələsini açıqlamaq çox çətindir. Bir dünya kədər və qüسسə içində olan insanlar baş və sinələrinə döyərək matəm saxlayır. Digər tərəfdən İslam quruluşunun düşmənləri pusquda dayanır və imkan düşdüyü halda İranın yeni yaranan və ilahi quruluşuna zərər vurmağa hazır vəziyyətdə mövqe tutur və Bu arada, “Xubreqan” məclisi şəraitin həssaslığını nəzərə alaraq, qəmli və matəmli ümmətlə birlikdə 1368-ci il Xordad ayının 14-nün ilk günü və ilk saatlarında böyük məsuliyyət hissi ilə iclas keçirir və İran İslam Respublikası rəhbərliyinin ümumi planını araşdırmağa başlayırlar. Millətin mütəxəssis-ekspertləri və zamanşünas müctəhidləri rəhbər və imam Xomeyni (r.ə) üçün saleh canişin seçməkdə Allah bəyənən və dəyərli işlərinə başladılar. Dünyadan köçmüş İmamın(r.ə) uca və mələkəti ruhunu şad və həmçinin millət və dövlətin düşmənlərini naümid etdilər. “Xubreqan” məclisi, günortadan əvvəl müqəddəs İslam Respublikasına rəhbər və “Vəliyyi-fəqih” təyin edilməsi ilə bağlı müzakirəyə

²² İmam Xomeyninin ilahi-siyasi vəsiyyətnaməsindən

başlayır və iclasın davamı həmin günün günortadan sonrasına təxirə salırlar. Hamı əzadarlıq edir, sinə vururdu və müsibət və matəm sözün əsl mənasında hər yeri bürümüşdü. İnsanlar hər an yeni liderin seçilməsi ilə bağlı təzə xəbərlər eşitmək, imam Xomeynidən (r.ə) sonra sistemin rəhbərliyinin hansı böyük şəxsiyyətə təhvil veriləcəyini gözləyirdilər. İmamın (r.ə) yeni dünyadan köçmüş ruhu məclisdə hazır idi və məclisin gedişatına nəzarət edirdi. Xubreqan üzvləri öz rəhbərlərinin ağır ayrılığına ağlayır, eyni zamanda millət və İslam quruluşu haqqında düşünürdülər. Yadımdadır İmamın (r.ə) vəfat etdiyi gün Qum şəhərində bazarın hörmətli tacirlərindən biri ilə rəhbərin təyin olunması barədə söhbət edirdim. Mənə belə dedi: “Narahat olmayın, bu gün və sabah içində sistemin gələcək rəhbəri həmin hövzə böyükləri, imam Cəfər Sadiq (ə) məktəbi yetirməsi və həzrət Vəliyyi-Əsr (ə.f) əsgərləri arasından bir nəfər seçiləcək.” Həmin gün axşam radələrində İslam Respublikasının banisinin cənazəsinin vida və dəfn mərasimində iştirak etmək üçün Tehrana yola düşdük və axşam saat səkkizdə Tehranın keçid məntəqəsinə daxil olduq. Cənub avtovağzalına yaxın çox narahat, məyus və pərişan halda idik. Birdən Tehrana getdiyimiz maşının radiosu elan etdi: “Müsəlman xalqı və əzalı ümmət! “Xubreqan” məclisinin, səhər və günortadan sonrakı iclasındakı İslam Respublikasının rəhbərliyi ilə bağlı səsvermə və təsdiqinə əsasən, Ayətullah seyid Əli Xameneini imam Xomeyninin (r.ə) canişini olaraq müsəlmanların rəhbəri seçdi və xalqa tanıtdırdı.” İslam İnqilabının böyük rəhbərinin itkisindən hamımız narahat və kədərli halda olsaq da, bu xəbəri eşitməklə sevinc göz yaşları töküüb, şükr etdik. Sonradan dost-tanışlarıma özüm və maşında olan yoldaşlarımla halı barədə danışdım. Anladım ki, əzadar insanların çoxunda bu hal baş vermişdir. Şövq və sevinclə birgə olan o göz yaşları müqəddəs İran İslam Respublikasının rəhbərinin vaxtında və mövqeyində seçilməsi ilə bağlı idi. Allah şahiddir ki, şagird, vəfalı yar və imam Xomeyni məktəbinin yetirməsinin inqilabın yeni rəhbəri seçilməsi insanlarda böyük ümid yaratdı. Böyük şəxsiyyətlərdən biri deyirdi: “İmam Xomeynidən (r.ə) sonra rəhbərin seçilməsi xəbəri yayılanda ölkəyə qayıtmağı planlaşdıran bəzi məqampərəstlər Ayətullah Xameneinin İslam Respublikasının rəhbəri seçilməsi xəbərini eşidən zaman hamısı məyus olub, qınlarına girdilər və dedilər ki, İrana getməyin faydası yoxdur, çünki onun xətti eynilə İmamın (r.ə) xəttidir.” Bu məsələ, İmam Xomeyni (r.ə) üçün layiqli və haqq canişin seçilməsinə dair ən böyük dəlildir. Düşmənlərimizin, quruluşun böyük şəxsiyyətlərini bizdən yaxşı tanıması, dünyanın çox önəmli işlərindən biridir.

“Xubreqan” məclisi üzvlərindən birinin sözü

Səhər rəhbərliyin ümumi prinsiplərini müzakirə edirdik. Konstitusiyanın maddələrinə edilən düzəlişləri və onun yenidən yazılmasını nəzərə alaraq, rəhbərlik şurası ünvanı ləğv edilmişdi və biz fəqihin olmasına uyğun gələn rəhbərlik və onun hansı xüsusiyyətlərə malik olması barədə müzakirələr aparırdıq. Ümumiyyətlə, Xubreqan məclisində xüsusi bir şəxs nəzərdə deyildi. Günortadan sonra iclasın davamı zamanı “Xubreqan” məclisinin idarə heyəti üzvlərindən biri, İmamın (r.ə) mübarək həyatı zamanı, Ayətullah Müntəziri rəhbər canişini vəzifəsindən kənarlaşdırıldıqdan sonra, Ayətullah Xameneinin rəhbərliyi ilə bağlı baş verən bir hadisəni cənab Haşimi Rəfsəncaninin dilindən nəql etdi. Hadisə bundan ibarət idi ki, o zaman Haşimi Rəfsəncani İslam Şurası Məclisinin sədri idi. İmamın (r.ə) yanına gəlir və deyir: Allah eləməsin, bir gün bu millətin başı üstündə olmasaz, o zaman sizin yoxluğunuzda bizim və sistemin vəzifəsi nədir? İmam (r.ə) cənabların narahatlığına belə cavabı verdi: “Sizin cənab Xameneiniz olduğu müddətdə, dərdiniz yoxdur.” Bu mətləbi nəql etdikdən sonra cənab Rəfsəncani deyir: Bir müddət sonra yenidən Ayətullah Xamenei və rejimin digər yüksək rütbəli məmuru ilə birlikdə İmamın (r.ə) xidmətinə getdik və gələcək rəhbərlik məsələsi barədə soruşduq. Bu dəfə imam Xomeyni (r.ə) əli ilə Ayətullah Xameneiyə işarə edərək, daha ciddi şəkildə buyurdu: “O, rəhbərliyə layiqli şəxsdir.” Bundan əlavə İmamın (r.ə) yadigarı hacı Əhməd Xomeyninin dilindən nəql olub ki, İmam (r.ə) xəstəxanaya yerləşdirilən zaman Ayətullah Xamenei xaricdə səfərdə idi. Mən həmin anlarda İmamın (r.ə) yatağının kənarında televiziya xəbərlərinə baxırdım. İmam (r.ə) dedim: Əlhəmdulillah, cənab Xamenei dünyada özünəməxsus yer tutub. İmam Xomeyni (r.ə) buyurdu: “O, rəhbərliyə layiqli şəxsdir.”

Yuxarıda qeyd olunan mətləblərə əsasən, “Xubreqan” məclisi Ayətullah Xameneinin şəxsiyyətinin bütün cəhətlərini (o cümlədən fiqhi, ictimai, siyasi, İslam dünyası ilə tanışlığını, idarəçiliyini, hər şeydən önəmli İmamın (r.ə) kənarında olmasını və onlarla başqa xüsusiyyətlərini) mütaliə edib araşdırmaqla, İmamın (r.ə) ən ləyaqətli yar və qədim şagirdini, İmamın (r.ə) canişini olaraq öz məqsəd və mürşidləri seçdilər. Doğrudan da, İslam və müsəlmanlar üçün o dövrdə və xüsusən indiki dövrdə sistemin rəhbərliyinə Ayətullah Xameneidən daha münasib, layiqli və qayğıkeş hansı şəxsiyyəti tanıyırdıq və indi tanıyıırıq? Bu, mənim kimi kiçik bir tələbənin iddiası deyil, Qum, Məşhəd, Nəcəf-ül-Əşrəf və s. elmi hövzələrin böyük şəxsiyyət və görkəmli alimlərinin etiraf və bəyanatıdır. Allahın lütfələrindən biri də İmamın (r.ə) siyasi-ilahi vəsiyyətnaməsinin mətninin Ayətullah Xamenei tərəfindən oxunması idi. Bu, İmamın (r.ə) vəfalı davamçısının Xubreqan üzvlərinə müəyyən dərəcədə aydın olması üçün Allah tərəfindən bir

hidayət idi. 85 agah müctəhid və İslam ekspertlərindən ibarət olan Xubreqan məclisi, rəhbərin təyin edilməsi məsələsində səs çoxluğu ilə Ayətullah seyid Əli Hüseyini Xameneini, imam Xomeyninin (r.ə) əvəzləyicisi və saleh canişini təyin etdilər və bu seçimi, “layiqli seçim” adlandırdılar. O zaman Xubreqan məclisinin rəhbəri mərhum Ayətullah Meşkini (r.ə) idi. Ayətullah Meşkini bu seçim barədə belə buyurur: “Rəhbər təyin edilərkən Xubreqan üzvlərinin beyninə daxil olan fikir, ilahi bir ilham idi.”

Ümmət imamının əli bu millətin üstündədir

Ruhullahın şagirdi bu millətin rəhbəridir

“Xubreqan” məclisi üzvlərinin müzakirəsindən bir parça və birinci qatı muxalif

Nəql edirlər ki, Xubreqan məclisi üzvləri arasında sistemin rəhbəri nümunəsi müəyyən ediləndə, o zaman prezident olan Ayətullah Xameneinin öncül və ən üstün olmasının zümzüməsi yüksəldi. Ayətullah Xamenei başa düşür ki, gələcək rəhbər məsələsində Xubreqan məclisində xalqın nümayəndələrinin rəy və seçimləri odur. Ona görə də öz rəhbərliyi ilə müxafilət ünvanında çıxış edir. Xubreqan üzvlərinin fikrini bu seçimdən nə qədər uzaqlaşdırmağa çalışsa da, buna nail ola bilmir.

O, uca Allahdan yardım alıb, “Əgər bu məsuliyyəti qəbul etsəm, qüvvətlə qəbul edərdəm” cümləsi ilə, vilayət və rəhbərlik libasını qəbul edir. Bu dəfə imam Xomeyninin (r.ə) təkid etdiyi “quruluş və sistemi qorumaq” üçün hər tərəfli meydana daxil olur. Artıq 30 ildir ki, İslam Respublikasının müqəddəs quruluşunu, İslam Respublikasına muxalif olanlardan, qəlbiqara münafıqlardan və düşmənlərin hücumlarından qoruyub saxlayır və İmamın (r.ə) yoxluğunu ləyaqətlə doldurmağı bacarır. İmam Xomeynidən (r.ə) nəql olunur ki, Ayətullah Xameneiyə dedi: “Xaricə az səfər edin və getsəz də tez qayıdın.” Həzrət İmam (r.ə) onun yoxluğunda narahat olurdu. Sanki böyük rəhbər və İslam Respublikasının banisi uzaqgörənliyi nəticəsində bilirdi ki, bir gün Xubreqan məclisi quruluş və sistemə rəhbərlik məsələsini bu möhtərəm seyyidin və peyğəmbər övladının öhdəsinə qoymağa ehtiyac duyacaqdır. İran İslam Respublikasının vilayətçi və vəfalı xalqı imam Xomeyninin (r.ə) mübarək həyatı boyu, imam və rəhbərlərindən bir an belə beyət və dəstəklərini əsirgəməmiş və həmişə, hər halda “Biz Kufə əhli deyilik ki, imam tək qalsın” şüarı ilə bütün ölkəni doldurmuşlar. İmam Xomeyninin (r.ə) vəfatından sonra da hamısı böyük rəhbərlərinin itkisinə matəm saxlamalarına

baxmayaraq “Biz Kufə əhli deyilik ki, Əli tək qalsın” şüarı verərək, ali dini rəhbərə beyət edib, İmamları (r.ə) ilə öz əhd-peymanlarını təzələdilər.

Müxtəlif təbəqəli insanlar, ölkənin hər yerindən rəhmətlik İmamın (r.ə) uca və mələkəti ruhu ilə əhd-peymanlarını təzələmək üçün piyada və ayaqyalın “Behişt-Zəhra”-ya, İmamın (r.ə) pak məzarının yanına gəlirdilər. Ordan da vəliyyə-fəqihe vəfadarlıq ruhiyyəsi ilə İmamın (r.ə) saleh canişininin iqamətgahına tərəf hərəkət edir və cəm halda (İran İslam xalqının düşüncəli şüurundan qaynaqlanan) dini-inqilabi şüarlar səsləndirirdilər:

Xamenei rəhbərdir

Varisi peyğəmbərdir

Biz hamımız əsgərinik Xamenei

Əmrlərinə tabeyik Xamenei

Xalq, bu şüarları səsləndirməklə dövrün vəliyyə-fəqihi ayətullah Xameneiyə itaət və beyətlərini dünyaya çatdırdılar. İmam Xomeyni (r.ə) ilə əhdin yenilənməsi və ayətullah Xamenei ilə beyət 40 gün ərzində, İmamın (r.ə) vəfatının qırxıncı gününə qədər hər gün əvvəlki gündən daha əzəmətli davam edirdi. Əzadların rəhbər və İmamın (r.ə) canişinə olan bağlılıq və sədaqətləri o qədər göz oxşayan idi ki, mömin və möminələrin qəlblərini qüvvətləndirir və sistemin and içmiş düşmənlərini xar və daha zəlif edirdi.

Böyük alimlər, elmi hövzənin hörmətli mərcei-təqlidləri, siyasi-ictimai şəxsiyyətlər, ordu, polis, Sepah və Bəsic də daxil olmaqla silahlı qüvvələr, idarə və müəssisələr, İslam İnqilabını sevən təşkilat və qruplar, ümumiyyətcə ölkənin daxili və xaricindən, hətta dünya müsəlmanlarının tam və hərtərəfli beyəti Ayətullah Xameneinin imam Xomeynivar rəhbərliyini qüvvətləndirdi. Bu beyət və rəhbərin göstərişlərindən itaət ruhiyyəsi, ən yüksək həddə davam edib, Ayətullah Xameneinin bugünə kimi tədbirli, ağıllı və qüdrətli rəhbərliyi ilə 30 idir davam etməkdədir. İnşallah bu beyət və imam Xameneinin göstərişlərinə əməl etmək qlobal inqilaba və vəd edilmiş Məhdi (ə.f) tərəfindən salehlər hökumətinin qurulmasına qədər davam edəcək.

Həqiqətən də, imam Xameneinin (Allah ömrünü uzun etsin) rəhbərliyinin 30 ili ərzində İslam ölkəsi olan İranın şərəfli və müsəlman xalqı, öz beyətlərinin üzərində və uca vilayəti-fəqih məqamından himayət etməkdə möhkəm dayanıb və ömrlərinin sonuna qədər öz başçı və rəhbərlərini bir an belə tək qoymayıb və qoymayacaqlar. Zirək və inqilabçı xalqımız vəliyyə-fəqihin əmr, qadağa və məsləhətlərinin icrasına etinasız yanaşmağın, hansı ziyan və zərərlərə səbəb olduğunu çox gözəl dərk etmişdir. İgid və şəhidpərvər ümmətimiz sabit etmək istəyir ki, biz tarixin bir daha təkrarlanmasına və müsəlmanların başçı və

rəhbərinin tənha qalmasına imkan verm y c yik. İnşallah, bəşəriyyətin son xilaskarı zühur edənə qədər, hamının həzrət Məhdinin (r. ) naibin  beyət v  ita td  sabitqədəm v  möhkəm qalmaları ümidi ilə.

İkinci fəsil

İslam quruluşunun məsuliyyətinin qəbulu və böhranlarla qarşılaşmaq

İslam quruluşunun bayraqdarlığını qəbul etmə

Həzrət imam Xamenei, fəqihin mütləq vilayəti prinsipinə möhkəm etiqad bəsləməsi ilə yanaşı, özü də görkəmli imam Xomeyninin (r.ə) dövründə vəliyyə-fəqihin himayəçilərindən biri idi. O, imam Xomeyninin (r.ə) 10 illik peyğəmbərvari rəhbərlik və imamət dövründə, layiqincə fəqihin mütləq vilayətini dəstəkləyirdi. Bu baxımdan ayətullah Xamenei, imam Xomeyni (r.ə) vəfat etdikdən və “Xubreqan” məclisi tərəfindən (həmçinin xalq, təşkilatlar, hövzə və siyasi şəxsiyyətlərin hərtərəfli beyəti ilə güclənərək) inqilabın rəhbəri seçildikdən sonra müqəddəs İslam Respublikasının rəhbərliyini qəbul etdi və mürşidi imam Xomeyninin (r.ə) qaldırdığı bayrağı yerə düşməyə icazə vermədi. O, bayrağı başıuca və qürurla çiyinə götürdü və İran İslam dövləti gəmisinin sükanını (başçılığını) əlinə aldı.

İmam Xamenei, rəhbər seçildikdən sonra müsəlman və inqilab aşıqlərinə ilk mesajında buyurdu: **“Dost və düşmənlər bilsinlər ki, bizim yolumuz eyni imam Xomeyninin (r.ə) yolu olacaq. Bu inqilab Xomeyninin adı olmadan dünyanın heç bir yerində tanınmayacaqdır.”**

Qəlbiqara düşmənlər, xam xəyallarında fikirləşdilər ki, İranın yeni lideri təzə düşüncə tərzi ilə meydana gələcək və mərhum İmamın (r.ə) uca fikir və düşüncələrini aradan aparacaqdır. Onların, İslam İnkilabı və İmamın (r.ə) vəfatından sonra İnkilabın davamı barədə belə batil düşüncələri var idi. İmamdan (r.ə) sonra İran İslam quruluşu aradan gedəcək və məsullar qüdrət və rəhbərlik bölgüsü üstündə bir-birinin canına düşəcəklərini, deyirdilər. Rejim əleyhdarlarının təhlil və proqnozları həmişə səhv çıxdığı kimi, bu dəfə də oxları yanlış getdi. Batini istəklərinə zidd olaraq böyük imam Xomeyninin (r.ə) ən yaxşı yar və şagirdinin imamvar və müdrik rəhbərliyinin çiçəklənməsinin şahidi oldular. Xalq və məsulların, imam Xameneinin rəhbərliyi altında, ümumi birliyi onların planlarını alt-üst etdi.

İnqilabın ali rəhbəri (imam Xamenei) tərəfindən İslam dövləti bayraqdarlığını qəbul etmək, o qədər təsirli və düşmən sarsıdan idi ki, bütün boş-boğazlar, səltənət tələblər və pusquda dayanan ölkə fərarilərini tarixin zibilliyinə atdı. O, tam qüdrətlə, qlobal bir mesajda sistemin rəhbərliyi qəbul etdi. Möminləri-əmiri imam Əlinin (ə): **“Zalıma düşmən, məzluma arxa-dayaq ol”**, kəlamından ilhamlanaraq, daim səhnədə olan xalqa dəyər verərək, onların İslam dininə vəfadarlıq vəzifələrini hiss edib, həmçinin görkəmli imam Xomeyniyə (r.ə) sayğı və ehtiram əlaməti olaraq, İran İslam Respublikası xalqı və məmurlarına rəhbərlik etməyə Allahı ilə əhd-peyman bağladı. O, mərhum İmamın (r.ə) hərəkətinin bayrağını, başçı və mövlası imam Zamana (ə.f) təqdim edəcək inşaallah.

Dostu düşünməkdədir bu insan,

Ridası da nurdandır bu insan.

Hüseyn ələmdarı Abbas kimi

Vəfalıdı, yanandı bu insan.

Bir əlini alsan bil bayrağı

O biri əllə tutar bu insan.

İslam quruluşu rəhbərliyi müqabilində vəzifə

İmam Xomeyni (r.ə): “Həzrət Peyğəmbərin (s) hakimiyyət və idarəçilik ixtiyarlarının, imamın Əlinin (ə) ixtiyarlarından, yaxud imam Əlinin (ə) hökumət idarəçiliyində olan ixtiyarları fəqihin idarəçilik ixtiyarlarından daha çox olma təsəvvürü batil və səhvdir.”

Allah rəsulunun (s) vəfatından sonra müqəddəs İslam dininin hökm və dəyişməz qayda-qanunları, məsum imamlar (ə) tərəfindən qorunduğunu anladıqdan, həmçinin imam Zamanın (ə.f) qeybət dövründə müsəlmanların vəzifə, əməl və hökmlərini camiuş-şərait (xüsusi şərtlərə malik olan) vəliyyə-fəqihə tabe olmaqla yerinə yetirmələrinin lazım olduğunu başa düşdükdən sonra, indiki dövrdə bizim də (hazırkı vəliyyə-fəqihin) vilayət və rəhbərliyi qarşısında vəzifəmiz aşkar və aydın olur. Bəlkə bu barədə artıq izaha da ehtiyac yoxdur.

İmam Xomeyni (r.ə) “fəqihin vilayəti” məqamından o qədər müdafiə edirdi ki, bəzi dardüşüncəlilər, İmamın (r.ə) məqsədinin özünü müdafiə etmək olduğunu güman edirdilər. Onların fəqihin mütləq vilayəti məqamı barədə doğru-düzgün anlayışları

olmadığı üçün, fəqihinin vilayətini diktatorluq hesab edirdilər. Halbuki bu məqamın İslam dininin qəti və inkar edilməz hissəsi olduğundan və müsəlman və inqilabi xalqın yaxın gələcəkdə başqa vəliyyə-fəqihin varlığına ehtiyacı olduğundan qafil idilər.

İmam Xomeyni (r.ə) buyurur: **“Fəqihin vilayətinə arxa-dayaq olun ki, bu məmləkətə zərər-ziyan dəyməsin.”** Arif İmam (ə) fəqihin vilayətinin rolunu Peyğəmbər (s) və İmamların (ə) rolu kimi bilir və belə buyururdu: **“Fəqihin vilayəti (hakimiyyəti) eynilə Allah rəsulunun (s) vilayətidir.”** Aşıqların imamı (r.ə), bu əsas mətləbə inanırdı ki, İslam İnqilabı Məhəmməd peyğəmbərin (s) gətirdiyi xalis İslam xəttində qalmaq istəyirsə, mütləq camiuş-şərait vəliyyə-fəqihin rəhbərliyi altında olmalıdır.

İslam Cumhuriyyətinin banisi vəsiyyətnaməsində xalqa müraciət edərək açıq-aşkar buyurur: **“Camaat bilsin ki, Xubreqan məclisi bir şəxsi rəhbər seçib, sizə təqdim etsə ona itaət etmək vacibdir. Zamanın vəliyyə-fəqihinin əmr və göstərişlərindən boyun qaçırtmağa heç kimin haqqı yoxdur. Kim boyun qaçırıb və İslam dövlətinin rəhbərinin əleyhinə əməl etsə, vacib bir işi tərک etmişdir. Həmin şəxs, əməlindən daşınmayınca, əməlinin cəzası olaraq müşğülə düçar olacaqdır.”**

Bu, İmamın (r.ə) vəsiyyətnaməsinin mətni və digər tərəfdən isə üç dəfə Ayətullah Xameneinin dövlətin gələcək rəhbərliyi üçün tövsiyə və təqdimatıdır ki, Xubreqan Məclisinin iclası və Xubreqan üzvlərinin müzakirələrində danışılmışdır. Hər şeydən önəmli, kitabın giriş hissəsində qeyd olunan imam Zamanın (ə.f) o nəcib kəlam və məktubudur. Həmin məktub İslam İnqilabının Ali Rəhbəri imam Xameneiyə (Allah ömrünü uzun etsin) tabe olmaq və ona itaət etməkdə heç bir şübhə yaratmadığı kimi, həm də indiki şərait və həssas zamanda onun rəhbərliyi qarşısında öhdəliyimizi çox aydın və aşkar edir. Artıq absurd və əsassız sözlərlə sistemin rəhbərliyini zəiflətməyə, düşmənlərimizi sevindirməyə imkan verməməli, əksinə imam Xomeyniyə (r.ə) baxaraq, onun etdiyi kimi ayətullah Xameneinin rəhbərliyini dəstəkləməli, özümüzü ona ardıcıl və həqiqi itaətkar hesab etməliyik. (Siyasətinin inqilab rəhbərliyininin rəsmləşdirdiyi) İslam dövləti məsləhəti və strategiyası ilə üst-üstə düşməyən şəxsi zövq və fikirlərimizi kənara qoyub, rəhbərin seçim və məsləhət bildiyini, müxtəlif zövq və fikirlərdən üstün tutmalıyıq. Çünki hər bir möminin uğurunun sirri bu aydın və xilaskar yolu davam etdirməkdir.

İmam Xomeyninin (r.ə) sağlığında dəfələrlə belə olmuşdu ki, İmamın (r.ə) tərəfdarları və sistemin işçiləri, ölkə proqramlarının inkişaf və praktikasını ilə bağlı inqilabın böyük rəhbərinin məsləhəti ilə bir istiqamətdə olmayan xüsusi fikirlərə malik olmuşlar. Ancaq buna baxmayaraq onlar özlərini İmamın (r.ə) rəy və əmrinə təslim edirdilər. Onlar, İmamın (r.ə) rəyi ölkə və cəmiyyətə aid məsələlərinin başında olmadığı zaman, öz rəylərinin cəmiyyət üçün faydalı olduğuna inanırdılar. İndi, İmamın (r.ə) vəfatından otuz il keçdikdən sonra da bu prinsipə kamil əməl edilməlidir. Özünü hər hansı bir yolla mütəxəssis və nəzər sahibi hesab edən və inqilabçı keçmişləri olan bəzi bəylər öz fikirlərini həyata keçirməkdə israr etməməli, öz fikirlərini möhtərəm rəhbərin fikirlərindən üstün tutmamalıdırlar. Təbii ki, bu məsələ fəqihin vilayəti prinsipinə və sistem rəhbərliyinə qarşı olmayanlara aiddir, fəqihin mütləq vilayəti ilə müxalifətçilik fikrində olanların vəziyyəti məlumdur. Hər halda istənilən post və məqamda olan şəxs, vəliyyə-fəqihin əmr və məsləhətləri ilə müxalifətçilik etsə şübhəsiz təcrid olub, xalqın arasından uzaqlaşdırılacaq.

Seyidlər və həzrət Zəhranın (s.ə) balalarına etiqadı olan ümumi xalqın maraqlı bir şüarı var. Xalq arasında həmişə səslənən həmin şüar belədir: **“Kim Əli övladlarına ilişsə, yıxılar”**. Dəfələrlə bir dəstə məlum şəxslərin İmamın (r.ə) dövründə yüksək “vilayəti-fəqih” məqamı ilə müxalifətçiliklərini və qazet və jurnallarda olan məqalə başlıqlarında **“Ey bəsirət sahibləri! İbrət alın”**²³ ayəsini görmüşük. Tanınmış və adlı-sanlı şəxslər, fəqihin vilayətinə qarşı çıxmaqla, öz-özünə insanların gözündən düşərək, günü-gündən təcrid oldular. Məsələn, “Xalq mücahidləri” qruplaşmalarının başçıları (qaçaq münafıqlar), millətçilər, azadlıq hərəkatçıları, Qütbzadələr, Bəni Sədrçilər, iğtişaçılar və bəzi həddi aşan islahatçılar, qaçaqlar və qürbətçilər kimi. Bu zarafat deyil. Mümkün deyil ki, bir insan camiuş-şərait vəliyyə-fəqih və müsəlmanların rəhbərinin nəzərlərinə qarşı olsun və Allahın düz yolunda sabitqədəm qalsın!

Keçmişə xatırlamalı və keçmişdəkilərin əməllərindən ibrət almalıyıq. Həzrət İmam (r.ə) buyururdu: **“Fəqihin vilayəti, yarasaların onu görməyə taqəti olmayan bir nurdur.”** Təhmili (qəbul etdirilmiş) müharibə, Fars körfəzi böhranı, sionistlərin Nildən-Fərata qədər bədbəxt planı, islamofobiya və iranofobiya, təkfirçi qrupların (İŞİD) silahlanması, Amerikalılar və bəzi Avropa ölkələrinin amansız sanksiyaları, BKTP²⁴-nin son hekayəsində üç il davam edən 5+1 danışıqları və ABŞ-ın BKTP-dan birtərəfli qaydada çıxması və s. kimi xarici düşmənlərin bacara bilmədiyi bir

²³ Həşr 2

²⁴ Birgə Kompleks Tədbirlər Planı (ingiliscə: JCPOA –Join Comprehensive Plan Of Action)

vəziyyətdə, bəzi insanlar öz azğın niyyətlərinə nail olmaq üçün, (vəliyi-fəqihe itaət etməklə mümkün olan) cəmiyyətin birliyini zəhərli pıçılıtlarla, insanların fikir və düşüncələrini təşvişə salmaq və qarışdırmaq istəyirlər? Düşmənin dəyirmanına su töküüb, özlərini kimsə hesab edirlər? Yaxud qisas almaq və ya dövlətin əsasını dəyişmək fikrindədirlər?

Təəssüflər olsun ki, bunlardan bəziləri atalarının böyük xidmətləri olan zadəganlardır. Ancaq buna baxmayaraq səhv yol gedirlər. İslam quruluşu qarşısında vəzifələrini aydınlaşdırmazlar və öz sərt və dağıdıcı fikirlərini bir kənara qoymasalar, ötən illərin təcrübəsinə əsasən, özlərinin təcrid olmalarından başqa heç bir şey əldə etməyəcəklər. Rəhbərlik xəttində olan inqilabçı və təqvalı şəxs, özünü imam Xameneinin əmr və göstərişlərinə itaətkar və ardıcıl hesab etməli və əməldə bunu göstərməlidir. İmam Xameneinin nəzarəti altında qurulan dövlətin siyasətinə etiraz edən və bəzən ona qarşı çıxanlar, doğrudanmı özlərini İslam İnqilabının Ali Rəhbərindən daha şəfqətli, bilikli və məlumatlı hesab edirlər?!

Dəfələrlə deyilib ki, tənqid məsələsi və məsulların (səhlənkarlıqlarının) tənqidini tətill etmək olmaz və bu, bir dəyər və cəmiyyətin yüksəliş və çiçəklənməsinin əlaməti olacaq. Hökumətin nəzarəti altında vəzifəsini yerinə yetirən məmurlar, ölkənin vəziyyətinə cavabdeh olmalıdırlar və bu məsələ, İslam quruluşunun idarəçiliyinə qarşı çıxmaqdan tamamilə fərqlidir. Hər halda diqqətli olmalıyıq ki, tənqid adı ilə düşməni sevindirməyək və insanların zəhnini ölkənin inkişafından və elm, bilik, texnologiya və onlarla digər nailiyyətlər əldə etməkdən yayındırmayaq. Məsələn, bəziləri belə deyir: “İmam (r.ə) olsaydı, ölkənin vəziyyəti belə olmazdı. Yaxud Amerika ilə müzakirə aparıb, ölkənin problemlərini həll etmək lazımdır.” Bu sözləri işlədənlər, sistemin əsas strategiyasının daxili qüvvələrin güclənməsinə arxalanmaq və bu narahat edici vəziyyətə, xalqın güzəranına, pis iqtisadi vəziyyət və cəmiyyətin gərginliyinə son qoymaq üçün (yerində müzakirə edilib və araşdırılacaq) müqavimət iqtisadiyyatının həyata keçirilməsinin lüzumundan qafildirlər. Bu gün insaf bundan ibarətdir ki, hamımız əl-ələ verib, həzrət imam Xameneinin (Allah ömrünü uzun etsin) tədbirli və imamvar rəhbərliyi altında, İran İslam Respublikasının tərəqqisi haqqında düşünək. Həm müsəlmanların rəhbərinin mövqeyindən irəli keçəcək qədər qabağa düşməməli və həmçinin ümmətin gurultulu selinə çata bilməyəcək qədər yavaş olmamalı və geridə qalmamalıyıq.

Bununla bağlı (İmam Səccaddan (ə) nəql olan) “Şabaniyyə salavatı”-ndan bir cümləni qeyd edirik:

الْمُتَّقِدْمُ لَهُمْ مَارِقٌ، وَالْمُتَأَخَّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَالْأَلَزِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ

“Onlardan irəli keçən dindən çıxar, onlardan geri qalan həlak olar və yalnız onlara bağlanan son mənzilə çatar.”

Gah tez, gah yorğun getmək hüünər deyil

Həqiqi yolçu asta və davamlı gedəndir

Bu baxımdan bizim hamımızın İslam dövləti rəhbərliyi qarşısında vəzifəmiz tamamilə aydın və aşkardır. İmam Xomeyninin (r.ə) buyurduğuna əsasən, imam Xomeyninin vilayət və rəhbərliyi ilə imam Xameneinin vilayət və rəhbərliyi arasında heç bir fərq yoxdur və fəqihin vilayətinə qarşı çıxmaq, pak İmamları (ə) təkzib və inkar etməyə bərabərdir. Düşüncə, mənəviyyat və psixoloji baxımdan hərtərəfli sağlamlıq, əziz xalqımızın iqtisadi, siyasi, ictimai, hərbi və rifah məsələlərində imam Xameneinin göstərişlərinə kamil əməl etməkdən asılıdır. Başqa yol yoxdur.

30 illik böhranlarda idarəetmə

Bütün ilahi peyğəmbərlərin onunla imtahan olunduğu və Quranın mühüm kəlmələrindən biri də “səbir” kəlməsidir. Quran ayələrində hövsələ, səbir, dözümlü və istiqamət məsələsi geniş mənalara malikdir. Məsələn, Allah dostu həzrət İbrahim (ə) hekayəsində Allah-taala buyurur:

وَ إِذِ ابْتَلَىٰ اِبْرٰهٖمَ رَبُّهُ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمٰمًا²⁵

Və (yadına sal) o zaman(1) ki, Rəbbi İbrahimi bəzi işlərlə imtahana çəkdi. Beləliklə, o, hər şeyi kamil surətdə yerinə yetirdi. Rəbbi dedi: “Həqiqətən, Mən səni insanlara imam və rəhbər təyin etdim.”

Təfsir kitablarının birinin müəllifi **“Bəzi işlərlə imtahana çəkdi. Beləliklə, o, hər şeyi kamil surətdə yerinə yetirdi”** cümləsi üçün 13 nəzər qeyd etmişdir. Yəni həzrət İbrahim (ə) on üç dəfə imtahana çəkilmiş və səbr etdikdən sonra Allah onu rəhbər təyin etmişdir. Elə isə görün, səbirli və dözümlü olmaq cəmiyyətin imamı olmaq üçün nə qədər əsas və həyati bir məsələdir. Həzrət İbrahim (ə) ilahi imtahanlarından bəziləri bunlardır:

1. Bütperəstlərin qarşısında şücaətli dayanma;
2. Odun içində qərarlaşmaq;

²⁵ Bəqərə 124

3. Sevimli övladını qurban verməyə hazır olmaq;
4. Övladını qurbangaha gətirmək;
5. Boğazına bıçaq dirəmək və s..

Yaxud peyğəmbərlərin sonuncusu Məhəmməd Mustafanın (s) hekayəsində Allah buyurmuşdur:

فَأَسْتَقِمُّ كَمَا أُمِرْتُ وَ مَنْ تَابَ مَعِيَ²⁶

“Ödur ki, sənə əmr olunduğu kimi sabitqədəm və möhkəm ol və həmçinin birgə (Allah dərgahına) üz tutan kəslər (də belə olsunlar).”

İlahi ayələr arasında səbir, istiqamət və dözümlülük kəlamları həddindən artıq çoxdur ki, onlardan bəzisinə işarə etdik. Lakin əzəmətli Peyğəmbərin Əhli-beytinin (ə) nəzərində səbir sözünün çoxsaylı tərifləri var.

Məsum imamların (ə) hədislərində səbir

1. Allaha itaət, ibadət və yalnız Allaha bəndəlik qarşısında səbir
2. Müsibətlər və xoşagəlməz hadisələr qarşısında səbir
3. Günah və Allaha itaətsizlik qarşısında səbir

İmam Rzadan (ə) nəql edilən hədisdə belə gəlmişdir: “Bu 3 xüsusiyyət və sünnət bir mömin şəxsə olmasa imanı kamil olmaz: ilahi sünnət, peyğəmbər sünnəti, imam və vəli sünnəti.

İlahi sünnət yəni sirr saxlamaq (burda məqsəd insanların şəxsi sirrləridir);

Peyğəmbər sünnəti yəni insanlarla keçinmək;

İmam sünnəti isə çətinlik və xoşagəlməz hadisələr qarşısında səbir etmək²⁷.

Bu müqəddiməni qeyd etməklə, müsəlmanların rəhbərinin (imam Xameneinin) 30 illik fiqhi idarəçilik və xalqı, hökuməti çətin və əlacsız keçidlərdən keçməkdəki rolu gözəl şəkildə aydın olacaqdır.

İmamın (r.ə) vəfatından sonra ölkədə baş verən böhranlara ümumi şəkildə baxsaq 26 hadisə, təhdid və böhran baş vermişdir. Şübhəsiz ki, imam Xameneinin 30 illik imamət və rəhbərliyini diqqətlə araşdırsaq, bunlardan daha çox olacaq.

²⁶ Hud 112

²⁷ Uyuni-əxbarir-rza, Şeyx Səduq, cild 1, səh.256, hədis 9

Həqiqətən də bütün vücudumuzla, ayətullah-üzma imam Xamenei (Allah ömrünü uzun etsin) kimi bir rəhbərlik neməti üçün Allaha şükür etməliyik. O, agah, alim, idarəçi, tədbirli, siyasətçi, İslam aləmi və dünyaya bələd, zamanşünas, cəsur, mərhəmətli, mehriban, bəsirətli, uzaqgörən, sadə həyat tərzinə malik, xətib, ədib, başı uca qazi və İmamın (r.ə) naibidir. Allah taala buyurur:

لَنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَ لَنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ^{۲۸}

“Əgər şükür etsəniz, sizə (olan nemətləri) mütləq artıraram və əgər kafir olsanız, ya naşükürlük etsəniz, Mənim əzabım, əlbəttə çox şiddətlidir”

Nemətin şükürü nemətini artırır

Nemətin küfrü əlindən çıxardır

Bu yazıda ixtisara riayət etdiyimiz üçün son otuz ildə baş verən müxtəlif daxili və xarici hadisələrin başlıq və ünvanlarını qeyd edib, bir neçə vacib məsələlərdən bəhs edəcəyik ki, camiuş-şərait vəliyyə-fəqihə sahib olma neməti tam aydın olsun. Necə ki, İmam Xomeyni (r.ə) buyurdu: **“Fəqihin vilayətinə arxa-dayaq olun ki, bu məmləkətə zərər-ziyan dəyməsin.”**

Böhranlar, olaylar və hadisələr

- Fars körfəzi böhranı;
- Aristokratiya və dünyapərəstlik (adi və xüsusi insanların müzakirəsi);
- Mədəni basqın, daha gizli mədəni savaşı və mədəni NATO;
- Zəncirvari mətbuatın formalaşması;
- Aşura dərsləri;
- Zincilvari qətlər;
- 11 sentyabr hadisəsi (Amerikanın əkiz qüllələri);
- İkili layihələr, suverenlikdən çıxmaq;
- İslami oyanış;
- İslam müqavimət cəbhəsinin gücləndirilməsi;
- Universitet küçəsində olan çaxnaşma (1378-ci il fitnəsi);

- Sekulyar cərəyanların nüfuzu
- Elmi inkişaf, Nano və proqram təminatı hərəkatı;
- Dinc (işlər məqsədi ilə) nüvə biliyi;
- 1388-ci il fitnəsi;
- 9 Dey qəhrəmanlığı;
- Livan Hizbullahın 33 və 22 günlük müharibəsi;
- Regionda proksi (vəkalət) müharibələr barədə Amerikalılara xəbərdarlıq;
- Övlad sahibi olma və əhalinin azlığı
- Konstitusiyanın 44-cü maddəsinin ümumi siyasətlərini çatdırmaq;
- 5+1 danışıqlarında Amerikalıların əhdə vəfa etməmək niyyəti ilə bağlı proqnoz;
- 5+1 nüvə danışıqları (BKTP);
- Minada hacıların qətliamı və Səudiyyəliyə xəbərdarlıq;
- Hərbi qüdrət (raket məsələsi);
- Yəməndə baş verən hadisələr və Səud ailəsi təcavüzü ilə bağlı rəhbərin qəti mövqeyi;
- Müqavimət iqtisadiyyatı ölkənin xilasedici nüsxəsi

Müqəddimədə qeyd olunduğu kimi, imam Xameneinin otuz illik rəhbərliyi dövründə baş verən hadisə və olaylara diqqətlə yanaşsaq, hadisələr bu sadalananlardan daha çox olacaq, amma biz bu miqdarla kifayətləndik. Hadisə və olayların icmalını nəzərdən keçirdikdən sonra, son otuz ildəki böhranlardan sadəcə bir neçəsi ətraflı şəkildə müzakirə edilmişdir.

Səddamın hakimiyyətinin son günlərində “Fars körfəzi” böhranında tədbir

Səddamın yeni İslam modelini ərsəyə gətirməsi üçün haradan və kimdən ilham alması məlum deyildi. O, qəsbkar İsrailin və dünyanı yeyib talayan Amerikanın məhv edilməsi ilə bağlı müsəlmanların arzusunu yerinə yetirmək və müəmmalı şəkildə keçmişinə görə peşmanlıq və təəssüf hissini dilə gətirərək, keçmişini düzəliş etmək istəyirdi. Buna görə də İslam düşmənlərini məhv etmək üçün İslam xalqı və hökumətlərindən kömək istədi və İsrail, Amerika və Səudiyyə

Ərəbistanını məhv edib, region əhalisini onların zülmündən xilas etmək istədiyini iddia etdi. Dünya müsəlmanları da bu fəsad və qeyri-insani ölkələrə qarşı olduqlarından və onların başçılarını özlərinin əsas düşməni hesab etdiklərindən, Səddamın yeni qərarı dünya xalqına böyük sevinc bəxş etdi. Hər kəsin Səddamın söz və yalanlarına müsbət cavab verib, ona kömək etmələri gözlənilirdi.

Beytul-müqəddəsə müsəlmanların ilk qibləsinin (Qüdsün) azad edilməsi üçün o zamandan indiyə kimi böyük səylər göstərən İran İslam Respublikası, Səddamın yeni mövqeyini mütləq dəstəkləməli, ona kömək etməli və Fars körfəzi böhranına müdaxilə etməli idi. Məhz burada dövrün dini ali lideri və vəliyyə-fəqihi Ayətullah Xamenei öz islami siyasəti və uzaqgörənliyi ilə düşmənlərin böhran və fitnə-fəsadını ifşa etdi və rəsmi və qəti mövqe bildirməklə İran İslam Respublikasını Fars körfəzi böhranından xilas etdi. O, dünyanı heyrət içində qoyaraq, Səddamın islamçılığı məsələsində öz xalqımızın vəzifəsini aydınlaşdırdı.

Cənab Xamenei (müsəlman xalqların qüdrət və azuqəsi üzərində baş verən) Fars körfəzi müharibəsində İslam Respublikasının neytral mövqeyini elan etməklə, Səddam və onun həmfikirlərini öz başlarına buraxır və İslam Respublikasının, qüdrət üstündə olan bu müharibədə heç bir əli olmadığını, regionda sülh və əmin-amanlıq istədiyini bildirir.

Əgər yaxın keçmişə nəzər salsaq, tam başa düşəcəyik ki, inqilabın ali rəhbərinin təbdiri, imam Xomeyninin (r.ə) tədbiri kimi idi və (ən böyük vaciblərdən olan) İslam dövlətini qoruyub-saxlamağı özündə ehtiva edirdi.

İmam Xomeyni (r.ə) təhmili (qəbul etdirilmiş) müharibənin dayandırılması ilə bağlı Təhlükəsizlik Şurasının 598 sayılı qətnaməsinin, İslam Respublikası tərəfindən qəbul edilməli olduğu qənaətinə gəldi; yəni İran sülhü qəbul etməli və qətnamənin bəndlərinin icrasını tələb etməlidir. Məgər imam Xomeyni (r.ə) səkkiz illik müqəddəs müdafiə dövründə, döyüşçülərin cəbhələrdə olmasını əmr etməmişdimi? Mən və sizdən daha mərhəmətli və daha çox Amerikaya qarşı deyildimi? İmam Xomeyni (r.ə) dövlətin bütün iş və məsələlərində hamıdan öncül və müqəddəm idi. Bəs niyə təhmili müharibədə (İran-İraq müharibəsində) sülhü qəbul etdi? İmam (r.ə) bunu ancaq ən üstün vacib saydığı, sistemi qorumaq üçün etdi.

Bu qısa izahdan sonra, formal Fars körfəzi müharibəsi məsələsində imam Xameninin tədbirli yanaşmasına görə minnətdar olmalıyıq. Çünki Səddam bizi düşmənlərlə üz-üzə qoymaq və (ölkənin yenidən qurulmasını əhatə edən) qətnaməni qəbul etdikdən sonra İslam Respublikasının yenidən qurulmasını

dayandırmaq istəyirdi. O, ölkənin yenidən qurulması və mədəni sahələrdə inkişafın və İnkilabın yayılmasının qarşısını almaq istəyirdi.

Bir balaca düşünməklə, birinci dərəcəli düşmənimiz Amerikanın və qəbul etdirilmiş müharibədə məğlub olan Səddamın bizim üçün hansı yuxu (arzu) və xəyalları olduğu aydın olur. İndi başa düşməliyik ki, əgər müsəlmanların rəhbəri (imam Xamenei) bəzi insanlar kimi sentimental olub, Səddamın demagogiyasına inansa idi, İran İslam Respublikasının başına hansı bəlaların gələcəyi məlum idi. Səddam üçün Telavivi bombalamaqla Nəcəfdə həzrət Əlinin (ə) hərəmini və Kərbəlada imam Hüseyinin (ə) hərəmini bombalamaq arasında fərq yox idi. O, tarixdə sözün əsl mənasında bir cani (cinayətkar) kimi tanınmış və onun varlıq quruluşu şər və bədxahlıqdan başqa bir şey deyildi.

Həzrət imam Xamenei o zaman belə buyurdu: **“İslam Respublikasının tərəfsizliyi, bizim bu işdə iştirak edən tərəflərdən heç biri ilə işimizin olmaması mənasında deyil. Biz hər iki tərəfi qınayırıq və yeri gəlsə, son qərarı verəcəyik. Amma hazırda neytrallıq.”** O, amerikalılara xəbərdarlıq etdi ki, Küveyti xilas etmək üçün İraqın müdafiəsiz xalqını qanlarına qaltan etmək lazım deyil. İmam Xameneinin yüksək tədbiri və imamvari strategiyası məsələni o yerə çatdırdı ki, dünya ölkələri, nəzər sahibi və əsl sülh tərəfdarı olan İrandan, Fars körfəzi böhranını həll etməsini istədilər. Bu məsələ, İran İslam Respublikasının, dünya müsəlmanlarının dini ali liderinin səriştəli əli ilə hegemonluğa qarşı çıxma ruhiyyəsini qoruyub saxlamağına bais olan iftixarlarından biri və həmçinin həzrət Xameneinin bölgədə müdrik idarəçiliyinin nümunəsi idi.

Həzrət Xameneinin ölkə daxilində gördüyü tədbirlərdən biri də xalqı, xüsusən də o zamankı ölkə rəsmilərini, əcnəbilərin əsas İslam mədəniyyətinə təcavüzündən xəbərdar etmək idi. Ölkənin abadlaşdırılmasından sonrakı dövrdə, İslam İnkilabının düşmənləri, hərbi hücum və şəhərləri bombardman etməklə, zəngin İslam mədəniyyətini və İranın Allahpərəst və vilayətçi xalqını məhv edərək bilməyəcəklərini gördülər. Onlar gördülər ki, bu torpağın cavanlarını şəhid etdikcə, digər inqilabçı gənclər (şəhidlərin qalan hissəsi olaraq) şəhidlər yolunun davamı kimi formalaşırlar. Sonra belə nəticəyə gəldilər ki, səs-küy və regionda fiziki qarşılıqlı olmadan xalqın mədəniyyəti və dini inanclarını hədəfə alsınlar. Ona görə də düşmən “islahat hökuməti”²⁹ dövründə böyük qüvvə ilə meydana daxil oldu və İran-İslam inancını və adət-ənənələrinə hücum etdi.

²⁹ Tər: Seyid Məhəmməd Xatəminin 4 illik prezidentlik dövrü

Siyasi inkişafı iş proqramının bir hissəsi güman edən islahat hökumətinin başçısı, hədsiz siyasi azadlıq vədləri verməkdən məmnuniyyət hissi duyurdu. Burada idi ki, cümhuriyyətin müqəddəs quruluşunun əsas müşahidəçisi və müdrik və uzaqgörən sükançısı, bu dəfə dini inanclar və ilahi müqəddəslər savaşına mədəni maska ilə girən inqilab və İslam dövlətinin düşmənlərini görür və müxtəlif dövrlərdə hamını düşmənin geniş yayılmış mədəni hücumundan xəbərdar edir.

Həzrət Xamenei (gənclərin yeni formalaşan fikir və düşüncələrinə düşmən nüfuzunun şahidi olaraq) qayğıkeş və mehriban ata kimi meydana daxil olub, məmurları mədəni təcavüz təhlükəsindən xəbərdar edən zaman, o dövrün bəzi məmurları deyirlər ki, hansı təcavüz? Hansı hiylə? Bunlar illüziyadan başqa bir şey deyil.

İslahat hökumətinin başçısı və bu hökumətin bəzi nazirləri, xüsusən də (hazırda xaricdə yaşayan və əcnəbilərə sığınan) o vaxtkı mədəniyyət və inkişaf naziri, ümumiyyətcə vəliyyə-fəqihin narahatçılığını düzgün başa düşməmişdilər. Sonradan məlum oldu ki, müxtəlif mədəniyyətlər ilə müzakirələr və dialoqlar, həmçinin avropa və amerikalılar ilə saysız-hesabsız görüşlər, onların başlarında hansı ümid və arzular yaratmışdır. Bu vəziyyətdən istifadə edən düşmənlər daha irəli gedərək, mədəni savaş düzəninin yeni və daha gizli mərhələsinə qədəm qoydular. Bu dəfə ailələr və övladların (qız və oğlan şagirdlərin) arasına qaranlıqda, işarəsiz və peyk antenaları və s.. kimi kütləvi rabitə vasitələri ilə daxil olub, gizli və mədəni müharibəni davam etdilər. Təəssüflər olsun ki, sistemin bəzi məmurları, mədəni basqın və daha gizli mədəni müharibə ilə mübarizədə imam Xameneinin tədbir və göstərişlərindən istifadə etmək əvəzinə, zəncirvari mətbuatdan himayət etdilər. Qərbə, liberallara və s... meyilli olanlar, bacardıqları qədər dini müqəddəslərə, islami simvollara və müqəddəs müdafiə dövrü dəyərlərinə xəyanət etdilər və müsəlman və vilayətçi xalqın qəlbini yaraladılar. Daxili nöqərlər və siyasi aldanmışlar elə bir həddə həyazılaşdılar ki, insanların azad olduqlarını, hətta Allaha qarşı yürüş edə biləcəklərini də söylədilər. Dövlətin tanınmış din və elm xadimlərini, ziyalılarını təhqir edən karikaturalar çəkməklə, İran İslam Respublikasının abu-havasını bulandırdılar. Məhz burada dövrün vəliyyə-fəqihi dövləti qorumaq, həmin insanları hidayət etmək və qabaqlar dəfələrlə buyurduğu kimi: **"Rəhbərliyin vəzifəsi İslam Respublikası hökumətlərini dəstəkləməkdir "** ruhiyyəsi ilə İslam Respublikası hökumətini himayət etdi. Digər tərəfdən zəngin İslam mədəniyyətinin talanmasını nəzərə alaraq, o, sadəcə müşahidəçi ola bilməzdi. O, alimənə, nəsihətamiz və iqtidarla vəziyyəti idarə etdi, cəmiyyətin ab-havası dəyişdi və insanlar bir daha həzrət imam Xameneinin cəmiyyəti hidayət

etməkdə əvəzsiz rolunu gördülər. Onlar, bu ilahi nemətə görə şükr edib, sistem rəhbərliyinin mərhəmətli və ata kimi qayğıkeş bəyanlarından ilham alaraq, hərəkət edən və irəliləyən gəmini qabağa apardılar. Təbii ki, qəbul etdirilmiş müharibə (İran-İraq müharibəsi) başa çatdıqdan sonra, quruculuq işləri dövründəki hökumətdə bəzən İslam İnqilabının prinsip və dəyərlərindən sapmalar olurdu və imam Xamenei alimənə və nəsihətamiz tənqid və müraciətlə o zamanın dövlət məmurlarına səslənirdi. Həmçinin doqquzuncu və onuncu hökumətlər dövründə ölkənin icraçı idarəçilik prosesində özbaşınalılıqlar gözə dəyirdi. Xüsusilə 10-cu hökumətdə müsəlmanların dini ali liderinin tədbir və baxışlarından kənara çıxmalar baş verir və hakimiyyət İslam İnqilabının müdrik və hikmətli rəhbəri tərəfindən tez-tez nəsihət, hidayət və xəbərdarlıqlara məruz qalırdı. Bu həzrət imam Xameneinin (Allah ömrünü uzun etsin) həmişə idarəçilik, siyasət, mədəniyyət, ictimaiyyət və s... proseslərdə fiqhi, alimənə və müdrik idarəçiliyinin göstəricisidir.

Burada zərif və düşünməli məqam bundan ibarətdir ki, bütün siyasi, ictimai, mədəni qruplar və (hər dövrdə az olmayan) qayğıkeş məsullar, fəaliyyətləri və xidmət müddətləri bitdikdən sonra, İranda qaldılar və özlərini inqilab sırasında və rejim tərəfdarlarından ayırmadılar. Həmin şəxslər indi də bəzən dövlət vəzifələrində, universitetlərdə və özəl sektorda çalışmaqdadırlar. Onlar quruluş dövründə olduqları üçün, vəliyyə-fəqih başda olmaqla o vaxtdan indiyə kimi mərhəmətli məsulların diqqətində olublar. Bu insanlar xain, satqın və qaçaqlarla bir tutulmamalıdırlar.

Bu, müsəlmanların dini ali liderinin cəmiyyətin hidayəti üçün və insanların tutumuna uyğun, onları xalq və İslam quruluşuna xidmət etmək üçün islah etməkdə hikmətli idarəçiliyinin roludur. Çünki bu insanlar, bu torpağın övladlarıdır. Düşmən onları sistemdən ayırmaq niyyətində idi. Xoşbəxtlikdən, dini ali liderin uca tədbiri ilə düşmənlər öz bəd niyyətlərinə nail olub, gəncləri sistemdən və rəhbərlikdən ayıra bilmədilər.

Xaricdə, regionda və hətta dünyada baş verən mühüm hadisələrdən biri də İslam oyanışı hərəkəti idi. Dünya müsəlmanlarının dini ali lideri İslam dövlətinin düşmənlərinin müxtəlif fitnə-fəsadları və məkrli planları ilə paralel, mürşidi olan görkəmli imam Xomeyninin (r.ə) hədəfinə uyğun olaraq inqilabı(n səmərələrini) dünyaya çıxartmağa başladı.

O, dünyanın hər bir yerində İslama bağlı olan qrupları global hegemonluq, Allahdan xəbərsiz hakimlər və Amerikaya bağlı Ərəb ölkələrinə qarşı amansız

mübarizə aparmağa çağırırdı. İşğal olunmuş torpağın (Müqəddəs Qüdsün) gənclər intifadası, Livan Hizbullahı müqavimət cəbhəsi qruplarının güclənməsi və (yol xəritəsini bütsındıran Xomeyni (r.ə) hərəkatından götürən) onlarla cihadçı və inqilabçı qruplar, bu zaman kəsində özlərini imam Xameneinin müdrik rəhbərliyi altında iş meydanında görüb, qiyam etdilər.

Şiə və sünni olmasından aslı olmayaraq Yəmən, Bəhreyn, Misir, İraq, Livan, Fələstin və dünyanın digər müsəlman gəncləri, ölkələrində öz strategiyalarını yalnız İslami oyanış hərəkatı, İslam xalqlarının vəhdətinə doğru addım və BMT-də xüsusi məqama malik olmağı bilirlər. İmam Xamenei İslami qrupların hidayəti zamanı, xüsusən də Müqəddəs Qüds məsələsində bunun əhəmiyyətini vurğulayaraq, belə buyurdu: **“Biz, müqəddəs Qüdsün azadlığı üçün addım atan hər kəsə kömək edəcəyik. Kim məzlum və müdafiəsiz Fələstin xalqına zülm etsə, işğal olunmuş ərazilərdə yaşayanların qadın və uşaqlarını şəhadətə yetirsə, qarşısında bizi görəcək.”**

Xoşbəxtlikdən bu gün İslami oyanış region ölkələrindən Afrikaya, Avropaya, Amerikaya və hətta Hindistan yarımadasına qədər yayılmışdır. Dünyanın bütün sağlam və məlumatlı gəncləri hər cür ayrı-seçkiliyə, qətlə, irqçiliyə və zülmə qarşı çıxıb, İlahi inanc və dəyərlərə malik insani dövlətlərin qurulmasının ardındadırlar. İslam inqilabının yayılmasının mənası budur. Mərhum İmamın (r.ə) istədiyi bu idi. O, belə buyururdu: **“İnqilabımızı dünyaya çıxaracağıq.”**

Təəssüflər olsun ki, ölkə daxilində olan bəzi insanlar İslami oyanış və ilahi qiyamları, İslam İnqilabından qaynaqlanmadığını hesab edirlər. Onlar, öz ölkələrində qiyam edən qrupları, müxtəlif təbəqələrin öz haqlarını tələb etməsi kimi qələmə verirlər. Halbuki bu tamamilə səhv və yanlış təhlildir. Son statistikalara əsasən çox gözəl başa düşmək olar ki, dini müqəddəslərə, əzəmətli peyğəmbərə (s) və Qurani-Kərimə qarşı bu qədər təhqirlərin olması və davam etməsinə baxmayaraq, ölkərdə, hətta Amerikada məscidlərin sayı artır. Avropada (bir-birinə hədiyyə etmək üçün) ən çox satılan kitab Qurani-Kərimdir. İnsanların İslam dininə və İslam dininin cazibədarlığına meylləri artır. Bütün bunlar İslami oyanışdan xəbər verir. Mütəxəssislərin hesabatına görə, növbəti on il ərzində Avropada daha çox dini və məzhəbə doğru meyllər müşahidə olunacaq. Bu, Allahın vədinin gerçəkləşməsidir: **“Müşriklərin xoşuna gəlməsə belə, onu bütün dinlərdən üstün etmək üçün Öz Rəsulunu hidayət (vasitələri) və haqq olan**

dinlə göndərən Odur.³⁰” İslam dini müşriklərin və kafirlərin xoşuna gəlməsə belə, bütün firqə və məzhəblərə qalib gələcək.

İslam quruluşunun düşmənlərinin imam Xameneinin rəhbərliyi dövründə yaratdığı böhran, bu məmləkətin cavanlarının sülh məqsədli nüvə biliklərinə yiyələnməsinə qarşı çıxmaq üçün idi. Bu müxalifətçiliyin başlamasından artıq iyirmi ildən çox vaxt keçir. İran İslam Respublikası da digər ölkələr kimi ölkədə nüvə elmi və texnologiyasını öyrənməyə və bununla məşğul olmağa başlayıb. Bu o zamana təsadüf edir ki, dünya və qabaqcıl dövlətlər artıq nüvə enerjisini, Allahın verdiyi bu neməti asanlıqla əldə ediblər.

İslam Respublikası, dünya ölkələri kimi, özünün tamamilə yerli tibb, kənd təsərrüfatı və s. biliklərini inkişaf etdirmək istədikdə, qlobal hegemon qüvvələr buna qarşı çıxıb, “İslam Respublikası atom bombası düzəltmək ardındadır” deyərək, psixoloji bir atmosfer yaratmağa başladı. Onların, İranın inkişaf və çiçəklənməsini görməyə taqətləri olmadığı üçün, bütün qüvvələri ilə bu nüvə biliyini dayandıрмаğa çalışırlar. Bu illər ərzində and içmiş düşmənlər iranlıların müstəqillik və milli izzətini hədəfə almışdılar, lakin İslam İnqilabının dini ali lideri (Ayətullah Xamenei) tamamilə tədbirli şəkildə düşmənlərin siyasət və strategiyalarını bir-birinin ardınca zərərsizləşdirdi.

Bir tərəfdən qərbin İslam Respublikasının nüvə məsələsi ilə bağlı siyasət və strategiyaları, digər tərəfdən də İranın sülhpərvər nüvə biliyi və texnologiyası olan bir ölkəyə çevrilməsində imam Xameneinin rolu heç kimdən gizli deyil. İranın nüvə sahəsində əldə etdiyi geniş nailiyyətlər, o cümlədən: İsfahan, Nətənz, Ərak, Bəndər Abbas, Fordu nüvə mərkəzlərinin yaradılması, ikinci və üçüncü nəsil uranın zənginləşdirilməsi sentrifuqalarının istehsalı, və gənc İran nəslinin yüksək imkan və bacarıqlarının simvolu olan Ərak ağır su mərkəzinin tikintisi ayətullah Xameneinin hikmətli və müdrik rəhbərliyi altında gerçəkləşdi. Bu fəaliyyətlər onu göstərdi ki, azad və müstəqil xalq hər hansı bir işi görməyə iradə etsə, hegemon qüvvələrin monopoliyalar və fiziki-psixoloji maneələri xalqların iradəsini sındıra bilməz.

İranın dinc nüvə texnologiyası sahəsində irəliləyişi o həddə çatıb ki, vaxtilə bu fəaliyyətləri tamamilə dayandıрмаqda ısrarlı olan hegemon dövlətlər bu gün öz mövqelərindən geri çəkiliblər. Halbuki İran İslam Respublikasının uranı

³⁰ Səff 9

zənginləşdirməkdə yeganə məqsədinin, Nüvə elektrik stansiyaları və dinc məqsədlər üçün lazım olan atom yanacağı istehsal etmək olduğunu bildirmişdir.

Qərb və onların başında Amerika Birləşmiş Ştatları, İrana qarşı sanksiyaları təsdiq və tətbiq etməkdə məqsədləri, İslam Respublikasını uranın zənginləşdirilməsini dayandırmağa məcbur etməkdir. İran üçün nüvə fəaliyyətlərini davam etdirmək üçün manevr imkanları məhdudlaşsa da, ancaq yenə İran gəncləri imam Xameneinin hidayət və yol göstərmələri nəticəsində nüvə məsələlərində nəzərə çarpacaq irəliləyiş əldə ediblər. Onlar bu yolu qüdrətlə davam etdirməlidirlər. İnkişaf mərhələsinə çatmaq üçün, bu elmdən bəhrələnmək İran İslam Respublikasının danılmaz haqqıdır.

Düşmənlər İslam Respublikasını elm və tərəqqi karvanından geri saxlamaq məqsədi ilə İran xalqına elmi müharibə tətbiq etdilər. Ancaq imam Xamenei (əsasən ilahi rəhbər və peyğəmbərlər işləri irəli aparmaq və cəmiyyətin tərəqqisi istiqamətində problemləri həll etmək üçün əməl meydanına daxil olduqları kimi) cihadi idarəçilik ruhiyyəsi ilə elmi cihad və proqram təminatı hərəkəti planı ilə ölkənin elmi tərəqqisinə zəmin yaratdı. O, bu sahəyə ciddi dəstək verməklə İran elm istehsalı üzrə regionda birinci, dünyada isə 16-cı pilləyə yüksəlir. Həmçinin İranda elm istehsalının sürəti, dünyanın elm istehsalının orta sürətindən on bir dəfə artıq olmasına səbəb olur!

Bu elm istehsalının nümunələrini İranın nüvə ölkəsi olmasında, İslam Respublikasının dünyanın kosmos klubuna daxil olmasında, həmçinin tibb elmlərində, strateji dərmanların istehsalında, müdafiə və hərbi sənayedə, Nano elmdə, embrionlara, IPS induksiyası³¹ və... daxil kök hüceyrələrə nail olmaqda olan əhəmiyyətli irəliləyişlərdə müşahidə etmək olar.

Bu səbəbdən İslam İnqilabının dördüncü onilliyi inkişaf və ədalət onilliyi kimi məşhur olmuşdur. Əlbəttə nüvə bilikləri sənayesinin formalaşması, müqəddəs İslam Respublikasından olan gənclərin heyratəmiz tərəqqisi, hegemon dövlətlər və beynəlxalq sionizm tərəfindən, İrani atom bombası yaratmaqda və kütləvi qırğın silahları istehsal etməkdə ittiham etmək, agentliyin etimadını artırmaq üçün İranın könüllü bağlanması, İranın nüvə enerji qovluğunu Birləşmiş Millətlər Təşkilatının təhlükəsizlik şurasına çıxarmaq və İranın dinc nüvə fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra

³¹ IPS hüceyrələrinin texnologiyası, dünyanın reproduktiv və fərdiləşdirilmiş tibbin həyəcanıdır. Çünki çoxsaylı xəstəliklərdə xəstəyə bağlı olan bir hüceyrə mənbəsi kimi istifadə etmək olar və təhlükəsizliyin rədd edilməsi problemini həll edir.

digər məsələlər var ki, hər birinin konkret və qanəedici izahatları var. Lazım gələrsə, kitabın qarşıdakı mövzularında onlar barədə danışacağıq.

Dünyanı yeyib-talayan Amerikanın, qondarma və qəsbkar İsrail rejimi və onların həmfikirlərinin 5+1 nüvə danışıqlarının (BKTP) təhmil edilməsi ilə bağlı hesablanmış böhran məsələsinə toxunmazdan əvvəl, qısa da olsa bir neçə cümlə 88-ci il fitnəsi barədə qeyd etmək lazımdır. Düşmənlər nə vaxt ki, müqəddəs İslam Respublikasını məhv etmək üçün planlar qurur və yuxular görürlər, Allah taala lütfü və qeybi köməyi ilə onların bütün planlarını alt-üst və arzularını puç edir. Düşmənlər 88-ci il fitnəsini yaradarkən Corc Sorosun yumşaq müharibə üsulu, sızma və transformasiya siyasəti ilə tərtib etdiyi məxməri inqilabların təcrübəsindən istifadə edərək, daxildən sistemin çöküşünün ardınca idilər. Düşmənlər İslam İnqilabının qələbəsindən otuz bir il keçdikdən sonra ziddi inqilabçılar və siyasi məğlubiyyətə məruz qalanların köməyi ilə 88-ci il fitnəsini yaratdılar. Amma imam Xameneinin müdrik və ağıllı idarəçiliyi nəticəsində xoşbəxtlikdən İslam İnqilabına qarşı ən böyük və ən mürəkkəb hiylə uğursuzluğa düşər oldu. Fitnəkarları, onların yerli və xarici tərəfdarlarını rüsvay və təcrid etdi.

İmam Xameneinin böhranları kontrol etməkdə onlarla özünəməxsus xüsusiyyətlərindən biri də xalqa olan inam və etimadı və əziz xalqa hadisə və böhranları dəqiq aydınlatmasıdır. Bu aydınlatmanın bariz nümunəsi, böhranların müdiriyyəti üçün böyük rol oynayan, imam Xameneinin xütbələridir. 1378-ci il Mordadın 8-də universitet küçəsi hadisəsində və 29 Xordad 1388-ci ildə 88-ci il fitnəsi ilə bağlı söylədiyi xütbələr, imam Xameneinin tarix yazan xütbələrindən və cəmiyyəti böhranlardan qurtarmaq üçün ən önəmli xüsusiyyətlərindən hesab edilir. Bu xütbələrində: “insanlar gərək həqiqətləri bilsin” prinsipi üzərində israr edir. Bu gün 88-ci il fitnəsindən on il keçməsinə baxmayaraq, imam Xamenei hesab edir ki, bu sahədə aydınlatma işləri aparılmalı və fitnənin (kənardan idarə olunan) tərəfləri xalqa çatdırılmalıdır.

Düşüncəli və inqilabçı xalqımız bildiyi kimi, prezident seçkiləri ilə bağlı fitnəkarların bəhanəsi, seçki saxtakarlığı məsələsi idi. Bəziləri ölkədə bidət yaratmaq, parlament, prezident və s. hər bir seçkilərdə nəticələrə etiraz etmək və özləri seçkidə qalib gəlmədikləri üçün seçki prinsipinin özünü etibarsız elan etmək istəyirdilər. Onlar nəfslərinə uyaraq təxminən səkkiz aya yaxın ölkədə çaxnaşma yaratdılar. Məsullar, imam Xameneinin yolgöstərmələri ilə nə qədər onlardan tələblərinin hüquqi və məntiqi yollarla nəzərə alınmasını istəsələr də, təəssüf ki, heç bir halda razılaşmadılar. Səslər hesablanmadan və seçkilərin nəticəsi rəsmi elan olunmadan, yerli və əcnəbi şəbəkələrə müsahibə verərək, özlərini 1388-ci il

prezident seçkilərinin qalibi elan etdilər. Məhz burada İslam quruluşunun hərəkətdə olan gəmisinin sükançısı (İmam Xamenei) etirazları müsbət qarşıladı, onların və nümayəndələrinin fikirlərini xüsusi məclislərdə dinlədi və qətiyyənlə fitnəkarlara qanunsuzluq və bidət yaratmağa yol vermədi. Sonralar məlum oldu ki, prezidentliyə namizədlər arasında belə böyük diametrlə bir saxtakarlıq, yəni on milyondan on iki milyona qədər nəticə fərqi olmasa qəti mümkün deyil. İmam Xamenei dəfələrlə çıxışlarında buyurub ki, daxili fitnəkarlar və aldanmışlar öz etiraflarında deyirdilər: “Seçkilər bəhanədir, hədəf dövlətin özüdür”.

Müəllif xatırlayır ki, camaat və qruplar cənab Xameneinin hüsurunda fitnə başçılarına qarşı şüarlar səsləndirəndə, belə buyurdu: “Fitnə başçıları sərhəddən kənardadırlar. Yerli fitnəkarlar və aldanmışlar düşmən torpağında oynayırdılar.” Əgər dövlətin və dini ali liderin mehribanlılığı olmasaydı, Allah bilir (inqilabda da özlərinə görə ad-sanları olan) bu aldanmış insanların aqibəti necə olardı. İnsafla yanaşsaq imam Xameneinin şəfqətli ata kimi və mərhəmətli aydınlatmaları nəticəsində bir çox insanlar və gənclər daxili fitnə başçılarının bəd niyyətlərindən xəbərdar oldular, onları rədd etdilər və İslam İnkilabının müdrik rəhbərinə itaət etməkdə sel kimi çöşməyə başlayan ümmətə qoşuldular. Xalq hamılıqla, fitnəkarların işinin təbəqələnmə və seçki saxtakarlığına etiraz olmadığını gördükdə, kişi və qadın, qoca və gənclər və bütün qrup və partiyalar İslam dövlətini və dini ali lideri dəstəkləmək üçün bir araya gəldilər. Onlar böyük və tarixi 9 Dey qəhrəmanlığını yaratdılar və inqilab tarixinə öz adlarına daha bir qızıl səhifə yazdılar. 1388-ci il 9 Dey qəhrəmanlığı “Bəsirət günü” adlandı və düşmənləri həmişəki kimi naümid, fitnəkarları təcrid etdi.

5+1 nüvə danışıqları adlı digər böhran (BKTP)

Atom və ya nüvə enerjisi, faydalı istilik və elektrik enerjisi yaratmaq üçün termogen nüvə proseslərinin optimal istifadəsidir. Bu terminə nüvə parçalanması, radiasiya və nüvə sintezi daxildir. Reaktorda baş verən nüvə parçalanması nüvə dövriyyəsinin yalnız bir hissəsidir. Bu dövriyyə mədənlərdən başlayır. Mədəndən çıxarılan, adətən sarı kek (urania; yellowcake; U₃O₈) formasında olan uran, sabit və yığcam olur.

Bu mineral uran emal müəssisələrinə göndərilir, burada sarı tort, (zənginləşdirildikdən sonra reaktorlar yanacağı kimi istifadə olunan) "uran heksaflorid" çevrilir. Bu mərhələdə o, zənginləşdirilmiş sentrifugal şəbəkəsindən birinə vurularaq, istifadəyə yararlı olur və böyük miqdarda neft və qazın yandırılması nəticəsində hansı işi görmək olursa bu da o işi görür. Əlbəttə

neft və qazın yandırılması ekoloji problemlər yaradır və külli miqdarda istixana qazı istehsal edir.

Nüvə enerjisindən istifadə qırx il əvvəldən başlayıb və indi bu qüvvə dünyada qırx il əvvəl bütün enerji mənbələri tərəfindən təmin edilən elektrik enerjisini təmin edir. Dünya əhalisinin təxminən üçdə ikisi, onların atom elektrik stansiyaları, elektrik enerjisi istehsalı və sənaye infrastrukturunu sahəsində tamamlayıcı rol oynayan ölkələrdə yaşayır. Dünya əhalisinin yarısı, nüvə elektrik stansiyalarının tikilməsini planlaşdırıldığı və ya hazırda tikilməkdə olan ölkələrdə yaşayır. Bu gün dünyanın 31 ölkəsində 440-a yaxın atom elektrik stansiyası, elektrik enerjisi istehsal edir və bu ölkələrin 15-dən çoxu öz elektrik enerjisinin 25%-i və ya daha çoxunu nüvə enerjisindən alır.

Çox keçməyəcək ki, mədən yanacaqları (neft və qaz) tükənəcək və inkişaf etmiş dünya asanlıqla yeni və modern enerjilərdən (nüvədən) istifadə edəcək. Nüvə enerjisinə çıxışı olmayan ölkələr isə, keçmişdə olduğu kimi, qüdrətli və (nüvə enerjisi sayılan) atom enerjisi olan ölkələrə üz tutmalı olacaqlar.

İndi aydın olur ki, nə üçün imam Xamenei qayğıkeş bir ata kimi İranda dinc nüvə enerjisinə sahib olmağa bu qədər təkid edir və bu dövlətin and içmiş düşmənləri nə üçün parlaq İran gənclərinə bu milli və Allahın verdiyi sərvəti əldə etməyə imkan vermirlər?!

Nüvənin əmələ gəlmə tarixçəsi

İranda nüvə proqramı 1353-cü ildə İslam İnqilabının şanlı qələbəsindən əvvəl, İran “Atom Enerjisi Təşkilatı”-nın yaradılması ilə bünövrəsi qoyulub və 1354-cü ildə İran və Almaniya arasında “Buşəhr Atom Elektrik Stansiyası” müqaviləsinin imzalanması ilə tikintisinə başlandı. İslam inqilabından sonra onun tikintisi tamamilə dayandırıldı və nəhayət 1374-cü ildə İranla Rusiya arasında stansiyanın tikintisinin başa çatdırılması üçün müqavilə imzalandı. 1390-cı ildə stansiya fəaliyyətə başladı və 1396-cı ildə “Buşəhr Atom Elektrik Stansiyası”-nın rəhbəri elan etdi ki, bu stansiya yeddi milyard dörd yüz milyon kilovat saat elektrik enerjisi istehsal edir və yarandığı gündən bu ana kimi yeni rekorda imza atıb.

İran 1337-ci ildə (miladi 1958-ci ildə) “Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinə” üzv oldu və on ildən sonra 1347-ci ildə (miladi 1968-ci ildə) nüvə silahlarının yayılmaması müqaviləsini (NPT) imzaladı. Bu müqavilə iki il sonra o zamankı Milli Məclisdə qanuniləşdirildi. Ölkəmizin nüvə fəaliyyətlərinin simvolu kimi tanınan Buşəhr AES-in tikintisi dəfələrlə və müxtəlif vaxtlarda dayandırılıb və

yenidən bərpasına başlanıb. Nəhayət 1381-ci ildə (miladi 2002-ci ildə) Xalq Mücahidləri (münafıqları) Təşkilatı kimi tanınan terror qruplaşması, İranda iki yeni nüvə mərkəzinin tikilməkdə olduğunu iddia etdi.

İranda Nədən və Ərak ağır su qurğularının zənginləşdirilməsinə dair nüvə fəaliyyəti ilə bağlı məlumatların yayılması, Qərbin İrana qarşı sərt mövqə tutmasına səbəb oldu. Bu təzyiqlərin miqyasının artması, etimad qazanmanın zəruriliyini və Əfqanıstan və İraqın işğalından sonra ABŞ-ın İrana hərbi hücumu ehtimalını gücləndirirdi. Bu məsələlər səbəb oldu ki, səkkizinci hökumət, İranda nüvə biliyi ilə bağlı bütün fəaliyyət və tədqiqatları tədricən məhdudlaşdıran bir neçə razılaşmanı qəbul etsin. 29 Mehr 1382-ci ildə (21 oktyabr 2003-cü il) imzalanmış “Sədabad sazişi” İranda bu fəaliyyətləri dayandırmasını qəbul etmək üçün ilk addımı idi. Bu razılaşmaya əsasən, İranda nüvə qurğularından geniş yoxlamalar aparıldı və uranın zənginləşdirilməsi fəaliyyətləri də dayandırıldı. İranda nümayəndə heyətinə cənab Həsən Ruhani və cənab Kamal Xərrazi, Avropa nümayəndə heyətinə isə Fransa, İngiltərə və Almaniyanın xarici işlər nazirləri Dominik De Vilpen, Cek Strou və Yoşka Fişer başçılıq edirdilər.

Dörd ay sonra bu istiqamətdə növbəti addım kimi “Brüssel sazişi” imzalandı və bu razılaşmaya əsasən, İranda zənginləşdirmə üçün lazım olan sentrifuqaların istehsal və sınaqdan keçirilməsini dayandıran öhdəsinə götürdü. Bundan sonra ölkəmizin nüvə fəaliyyətinin məhdudlaşmasının son etapi olaraq İranda ilə üç Avropa ölkəsi (Fransa, İngiltərə və Almaniya) arasında “Paris sazişi” imzalandı. Bu sazişə əsasən də İranda könüllü və qanuni olaraq, plutoniumun ayrılması ilə bağlı tikinti fəaliyyətləri kimi açıq zənginləşdirmə emal fəaliyyətlərinin dayandırılmasını qəbul etdi.

Nüvə fəaliyyətinin bərpası

2005-ci ilin İyul ayında Avropa İttifaqı ölkələrinin üç xarici işlər naziri tərəfindən İrana məxfi məktub göndərilir və bu məktubun məzmunu bir neçə ay sonra, İslam Şurası Məclisinin Xarici Əlaqələr Komissiyası sədrinin “Şərq” qəzetinə müsahibəsi zamanı aşkar oldu. Bu məktubda üç Avropa ölkəsi İranda zənginləşdirməni dayandırmaq əvəzinə nüvə proqramından tamamilə imtina etməsini istəmişdi. Bu məktub cənab Seyid Məhəmməd Xatəminin prezidentliyinin sonlarında İrana çatdı və İslam Respublikasının reaksiyası isə İsfahan emal kompleksini yenidən işə salmaq qərarı oldu. Doqquzuncu hökumətin fəaliyyətinin birinci ilində İslam Respublikası zənginləşdirmənin könüllü dayandırılmasının başa çatdığını və möhürü açıqdan sonra Beynəlxalq Agentliyin nəzarəti altında

UCF-nin fəaliyyətini davam etdirəcəyini elan etdi. Daha sonra 2006-cı ilin Yanvar ayında Beynəlxalq Agentliyin müfəttişlərinin iştirakı ilə Nətənz nüvə tədqiqat qurğularının möhürlərini açdı.

Nüvə fəaliyyətlərinin bərpası ilə üç Avropa ölkəsinin xarici işlər nazirləri 22 Dey 1384-cü (miladi 2006-cı) ildə Berlində görüşərək, İranın nüvə qovluğunu Təhlükəsizlik Şurasına göndərmək, Şuranın işə cəlb olunma vaxtı və hakimlər şurasının fəvqəladə iclasın keçirilməsi barədə bəyanat yaydılar. Bu bəyanata cavab olaraq İslam Respublikası belə bəyan etdi: Beynəlxalq Agentliyin Nizamnaməsinin 3-cü maddəsinə, 4-cü maddədə olan razılaşmaya (NPT) və qorunma müqaviləsinə əsasən, başlanmış nüvə tədqiqat fəaliyyətləri İran İslam Respublikasının NPT üzvü olaraq qəti və danılmaz haqqıdır.

Sabotajın davamı və nüvə fəaliyyətinə maneçilik

Təhlükəsizlik Şurasının beş daimi üzvü və Almanyanın xarici işlər nazirləri daha sonra 1384-cü (miladi 2006-cı) il Bəhmən ayının 11-də Londonda görüşərək, İranın nüvə qovluğunun Təhlükəsizlik Şurasına göndərilməsini elan etdilər. Məhz burada qətnamələrin verilmə mövsümü başladı. Bu, ilk dəfə idi ki, ticarət, maliyyə və raket sənayelərinin fəaliyyətlərinə sanksiya tətbiq etməklə İslam Respublikasına qarşı beynəlxalq hüquqi sənəd imzaladılar. (13-cü Xordad 1388) 2009-cu il İyun ayının 2-si səlahiyyətli məsullar Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinə məktub yazaraq, Tehranın tükənməkdə olan tədqiqat reaktoru üçün yanacaq təmin etmələrini istədilər. Təəssüflər olsun ki, bu tələb Qərb və Avropa ölkələrinin biganəliyi ilə qarşılandı. Qərbin, Tehranın təklifinə biganəliyi ilə İran nəhayət ki, Beynəlxalq Agentliyin İranda yaşayan iki müfəttişin və həmçinin agentliyin kameralarının nəzarəti altında 20% zənginləşdirməklə rəsmi surətdə uranın istehsalı prosesinə start verdi.

5+1 ilə İranın nüvə danışıqlarının yenidən aktivləşdirilməsi

Doktorant Həsən Ruhaninin İran İslam Respublikasının prezident seçkilərində qələbəsindən sonra Rusiyanın xarici işlər naziri “Sergey Lavrov” bəyan etdi ki, 5+1 adlanan qrup cənab Ruhaninin andiçmə mərasimindən sonra Tehranla görüşün keçirilməsini təklif edəcək. 10-cu hökumətin hakimiyyət dövrü, İranın Qərb dövlətləri ilə nüvə danışıqlarının 10-cu ilinə təsadüf edirdi.

Bir neçə ay davam edən Birgə Kompleks Tədbirlər Planının (BKTP) rəsmi və nəfəs kəsən danışıqlarına işarə etməzdən əvvəl, müqəddəs İslam Respublikası quruluşunun müdrik rəhbəri, dünya müsəlmanlarının dini ali lideri həzrət ayətullah

Xameneinin, cənab Həsən Ruhaninin prezidentlik kampaniyası zamanı xalqa verdiyi vədlərin nəticəsində gündəmə gələn bu məcburi müzakirə və danışıqlara nikbin baxmaması ilə bağlı təqdirəlayiq zəka və uzaqgörənliyini təhlil etmək lazımdır.

O (Həsən Ruhani), prezident seçkilərində qalib gələcəyi təqdirdə iqtisadi və dolanışiq problemlərini həll edəcəyini və İran xalqına qarşı amansız sanksiyaları, danışıqlar yolu ilə aradan qaldıracağını iddia etmişdi. İmam Xameneinin dayanıqlığına və düşmənsünaslığına dəyər verməli və İslamın və İslam dövlətinin qorunmasında belə bir gözətçinin varlığına görə şükür etməliyik.

İmam Xamenei İran İslam Respublikasının BKTP ilə bağlı danışıqlar qrupunu təsdiq etməklə yanaşı buyurdu: **“Onların təbəssümlərinə aldanmayın. Amerikalılar vədlərinə xilaf çıxanlardır. Onlar sizlə içərilərində çuqun olan məxmər əlcəklərlə əl sıxırlar.”** Həmçinin buyurdu: **“Məndən soruşsanız, optimist deyiləm, amma insanların problemlərini həll etmək və sanksiyaları aradan qaldırmaq üçün bir iş görə bilərsinizə, gedin danışıqlar aparın.”**

O, həmçinin çox ciddi və önəmli xatırlatma etdi ki, danışıqlar qrupunun yalnız (İran xalqının danılmaz haqqı olan) nüvə məsələsi üzrə danışıqlar aparmağa icazəsi var və onlar müsəlman xalqının hüquqlarından bir addım da geri çəkilməməlidirlər. İranın nüvə proqramı ilə bağlı rəsmi danışıqları 2013-cü (şəmsi 1392-cü) ilin Noyabr ayında ölkəmizin nüvə proqramına dair müvəqqəti Cenevrə sazişini qəbul etməklə başladı və ölkələr iyirmi ay ərzində danışıqlar aparmaqla məşğul oldular. Nəhayət, 2015-ci ilin Aprel ayında Lozanna nüvə anlaşması baş tutdu və ondan sonra 23 İyul 2014-cü il çərşənbə axşamı bu anlaşma Avstriyanın paytaxtı Vyana şəhərində İran, Avropa İttifaqı və 5+1 qrupu (Çin, Fransa, Rusiya, İngiltərə, Almaniya və ABŞ) ilə imzalandı.

Bu razılaşmaya əsasən, İran orta həddə zənginləşdirilmiş uran ehtiyatını təmizləyib, aşağı həddə zənginləşdirilmiş uran ehtiyatını 98% azaldıb və ən azı on beş il ərzində sentrifuqaların sayını təxminən üçdə iki dəfə azaltmalıdır. 15 ildən sonra İran yeni ağır su reaktoru ilə yeni uran ihtəhsal etməməyə razılaşıb və on il müddətində uranın zənginləşdirilməsi üzrə fəaliyyətləri (birinci nəsil sentrifuqalardan istifadə etməklə) tək bir obyektə məhdudlaşdıracaq. Nəhayət Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin İranın bütün nüvə qurğularını (nəzarət və yoxlanış keçirdib) təsdiq etdikdən sonra, İran Avropa İttifaqının Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının və (ikinci dərəcəli) Amerika Birləşmiş Ştatlarının sanksiyalarından azad ediləcək.

Tədbir və ümid hökumətinin başçısının və nüvə proqramı üzrə danışıqlar aparan qrupun amerikalılara qarşı nikbinliyi, onların yaramazlıqlarına və əhd pozmalarına əhəmiyyət verməməkləri və Qərblilərin arxasında durmadıqları vədlərə güngündən ürək bağlamaları nəticəsində dəfələrlə elan etdilər ki, Birgə Kompleks Tədbirlər Planının (BKTP) icra edilməsi ilə yanaşı, elə bu icranın ilk günündən bütün sanksiyalar birdəfəlik ləğv olunacaq və İranın bütün var-dövləti azad edilib, ölkəyə təhvil veriləcək. Məhz burada yenə cənab imam Xamenei hidayətedici və tale həll edən idarəçiliyi ilə müqəddəs İslam Respublikasının nüvə proqramının davam etdirməklə bağlı razılığını şərti şəkildə bəyan və elan etdi. O bildirdi ki, amerikalıların öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün onlardan yazılı təminat alınmalıdır. Bu, cənab Xameneinin razılığının mühüm şərti idi. Həmçinin BKTP sənədinin mətni İslam Şurasında nəzərdən keçirilməli və təsdiqləndikdən sonra həyata keçirilməlidir.

Təəssüflər olsun ki, İslam Şurasının idarə heyəti belə bir mühüm və beynəlxalq sənədi yarım gündən də az vaxt ərzində, tələsik bir qərarla təsdiqlədi. Halbuki millət nümayəndələri bu sənədə çox diqqətlə baxmalı idilər.

Hər bir insafli və İslam Respublikasına bağlı şəxs, imam Xameneinin 1382-ci ildən bu məmləkətin gənclərinin bacarığına, həmçinin bu nüvə biliyi yerli olmaqla bərabər, əcnəbilərdən asılı olmadan bəsiçi və qeyrətli alimlərin əli ilə fəaliyyətə başlamasına və onların əli ilə davam etməsinə nə qədər israr etdiyini və bir an belə diqqətdən kənarada saxlamadığını çox yaxşı başa düşür. Ancaq nüvə proqramı ilə bağlı imam Xameneiyə etdikləri zülm, insanın qəlbini parçalayır. Həmin zülm bundan ibarətdir ki, dedilər bütün müzakirələrin proqramı imam Xameneinin nəzarəti altında həyata keçirilir və Birgə Kompleks Tədbirlər Planının (BKTP) onun razılığı ilə icra ediləcək. Halbuki imam Xamenei əvvəldən belə buyururdu: **“Amerikalılarla danışıqlara nikbin deyiləm. Onlardan zəmanət alın. Onlar vəfasızdırlar...”** (Şərqi Azərbaycan xalqı ilə görüşdəki bəyanatlar, 28/11/1392). Təbii ki, dövlətin ümumi siyasəti və bu məsələ inqilabın ali rəhbərinin rəyi ilə həyata keçirilirdi, amma xalq arasında yaydıqları şayiə həddində deyil. İmam Xameneinin proqnozlaşdırdığı kimi, BKTP sənədinin imzalanmasından sonra amerikalılar bir neçə mərhələdə proqramı açıq şəkildə pozdular. Halbuki proqram qərblilər tərəfindən pozulacağı təqdirdə, hökumət birtərəfli qaydada BKTP-dən çıxmağa razılaşmışdı. Burada yenə də müzakirə qrupunun çoxsaylı təhdidlərə etinasızlığını və yeni sanksiyaların elan edilməsini görürük. Nəhayət, 22/2/1397-ci ildə ABŞ birtərəfli BKTP-dən çıxdı, bir növ BKTP-ni parçaladı və (üzərində ekspertlərin təxminən üç il çalışdıqları, uzunmüddətli iş olan) bu beynəlxalq əhd-

peyman quldur sayağı yanaşaraq İran millətini təhqir etdi. İslam İnqilabından sonrakı qırx il və özünün otuz illik nurani rəhbərliyi dövrünün təcrübələrinə əsasən, imam Xameneinin proqnozu özünü doğrultdu və sabit etdi ki, amerikalılara (onların dövlət məmurlarına) etibar etmək olmaz. Avropalıların ABŞ-ın iştirakı olmadan BKTP-ni qorumağı davam etdirməsinə gəlincə, yenə də eyni əsas məsələni xatırlatdı ki, bəzi Avropa ölkələrinə etibar etmək olmaz. İranın nüvə proqramı ilə bağlı rəylərin təmin edilməsinə dair onlardan zəmanət alınmalıdır³².

Nüvə proqramı avropalılar tərəfindən təxminən 6 ay məəttəl qaldı və qərar oldu İrana təklif paketini təqdim etsinlər. İmam Xamenei, avropalılar təklif etdiyi paket və müvafiq qurumların bəhanəsi ilə nüvə proqramını gecikdirməmək barədə danışıqlar qrupuna ciddi xəbərdarlıq etdikdən sonra, həmin ilin Xordad ayının 14-də murşidi imam Xomeyninin (r.ə) hərəminin kənarında belə əmr verdi: “Hələlik, BKTP-yə riayət etməklə, İranın dinc nüvə proqramları bərpa edilsin ki, Atom Enerjisi Təşkilatı 190 min EPP çatmaq üçün lazımı vaxtı və hazırlıqları tez bir zamanda təmin etsin.” Cənab Xamenei buyurdu: “İran BKTP-nin bu qüsurlu formasına, yəni həm sanksiyalara və həm də nüvə həbsinə dözməyəcək.” Nüvə proqramı yenidən canlandı və yenidən fəaliyyətə başladı.

İslam İnqilabı düşmənlərinin 1382-ci ildən başladıkları və indiyə qədər davam edən böhranlar məsələnin sonunda, gəldiyimiz nəticəni açıqlayaq, nüvə biliyi, müzakirələr və onlarla bağlı məsələləri (BKTP) yekunlaşdırırıq:

Birincisi: İmam Xameneinin (Allah onu qorusun), dinc nüvə enerjisinə nail olmaq üçün fəvqəladə idarəçiliyinin qədrini bilməli və buna görə Allaha şükür etməliyik. O, müdrik, ağıllı və cəsarətli rəhbərliyi ilə dünya hegemonlarının düşmənçiliklərinə baxmayaraq İran İslam Respublikasını kəskin və təhlükəli aşırımlardan keçirdi və ölkəmizi müasir qlobal elm və texnologiyaya (nüvə biliyi) malik ölkələr səviyyəsinə çatdırdı.

İkincisi: İnqilabın ali məqamli rəhbəri müzakirə qrupu barədə belə buyurmuşdu: “BKTP nəticə versə də, praktiki olaraq gerçəkləşməsə də, danışıqlar aparən üzvlər öz mükafatlarını almışlar”. Bəs nəyə görə hazırkı dövlət məmurları (müzakirə qrupu) amansız sanksiyalar aradan qaldırılmamışdan və amerikalılardan yazılı zəmanət almamışdan öncə, ölkənin nüvə mərkəzlərini tətıl etdilər və Ərakın ağır su reaktorunun fəaliyyətini dayandırdılar?!

³² Dövlət məmurlarının inqilab rəhbəri ilə görüşündən, mübarək Ramazan ayının 7-si, 1397-ci il

Üçüncüsü: Nə üçün İslam İnqilabının Ali Rəhbərinin BKTP mövzusu ilə bağlı elan etdiyi bəzi şərtlərə, 5+1 danışıqları müddətində müzakirə qrupu tərəfindən riayət edilmədi? Nəyə görə İslam Respublikasının qanuni tapıntı və malik olduqlarından (hansılar ki, müxtəlif vaxtlarda Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin təsdiqi ilə bu ölkənin alim və gənclərinin ixtiyarına verilmişdi) geri çəkilməklə, bu mövzuda millətin və dövlətin danılmaz haqqına qarşı səhlənkarlıq və diqqətsizlik etdilər?

Bu işdə vəzifəli şəxslər və aidiyyəti olan məsullar Allahın, imam Xomeyninin (r.ə) mələkəti ruhunun, görkəmli nüvə şəhidlərinin, canımızdan əziz olan ali məqamli rəhbərin və şərəfli xalqın hüsurunda özlərini sorğu-suala və anlaşılmazlıqları aradan qaldırmağa hazırlamaladırlar. Əgər qanəedici və qəbul edilən cavabları olmasa, gərək keçmiş səhvlərini bərpa etməyə çalışsınlar və daxilə güvənərək, məmləkətimizin səmərəli gənclərini gücləndirərək və həmçinin biganələrdən uzaq olaraq ölkəmizin nüvə inkişafının davamını öz iş planları qərar versinlər.

Məgər Amerikalıların açıq düşmənçiliyinə və vəfasızlıqlarına yumşaq və danışıqlar masası arxasında cavab vermək olarmı?! İlahi, işlərimizin aqibətini xeyirli et.

Müqəddəs İran İslam Respublikasını təhdid edən **ciddi böhranlardan biri də** tüğyan edən inflyasiya, bahaçılıq və sabit iqtisadiyyatın olmaması idi. Ona görə də dünən və bu gün cəmiyyətimizin ən mühüm müzakirəsi qiymətlərə nəzarət, bazarı tənzimləmək və sabit münasib iqtisadiyyat modelinə sahib olmaqdır. Bunun da yeganə xilasedici variantı, dövlətin müdrək və hikmətli rəhbəri imam Xamenei tərəfindən təklif edilən biliklərə əsaslanan müqavimət iqtisadiyyatıdır. İmam Xamenei, 1374-cü ildə, müdrək rəhbərliyinə başlamasından altı il sonra, bir mədəniyyət və illərin adlandırılması adı altında uyğun bir platforma yaradaraq (bunun özü də İslam Respublikasının konstitusiyasında sistemin rəhbərliyinin səlahiyyətləri ilə əlaqəli prinsiplərə söykənir), mühüm və taleyüklü müqavimət iqtisadiyyatı məsələsinin bünövrəsini qoymağa müvəffəq oldu.

Üçüncü fəsil

Müqavimət iqtisadiyyatının əhəmiyyəti

“Müqavimət iqtisadiyyatı, hətta çətin şəraitlərdə belə bir millətin inkişaf və çiçəklənməsinə imkan verən iqtisadiyyat deməkdir. Bu bir düşüncədir, ictimai bir tələbdir. Siz tələbəsiz, müəllimsiz, iqtisadçısız, çox gözəl. Akademik dillə, bu müqavimət iqtisadiyyatı ideyasını aydınladın. Onun hüdudlarını müəyyənləşdirin. Yəni təzyiqlik şəraitində, sanksiyalar şəraitində və şiddətli düşmənçilik şəraitində bir ölkənin inkişafına, çiçəklənməsinə təminat verə biləcək iqtisadiyyat.”

(İmam Xameneinin tələbələrlə görüşü 16/5/1391)

İllərin adlandırılması

İran İslam Respublikası Konstitusiyasının 110-cu maddəsində qeyd edildiyi kimi, rəhbərin, dövlətin ümumi siyasətlərini müəyyən etməklə yanaşı, vəzifə və səlahiyyətlərindən biri, bu siyasətlərin düzgün şəkildə həyata keçirilməsinə nəzarət etməkdir. İllərin adlandırılması da konstitusiyanın 110-cu maddəsinə uyğundur. 1374-cü ildən 1397-ci ilə kimi illərin adlandırılması müqavimət iqtisadiyyatı ilə bağlı mövzularla əlaqəlidir. İnkilabın ali məqamlı rəhbəri, imam Rzanın (ə) hərəmində bunlar barədə təfərrüatı ilə bəyanat vermişdir:

1. 1374-cü il “İnzibati iqtisad və mülk” ili;
2. 1375-ci il “İsrafdan çəkinmək və ictimai əmlakın qorunub saxlanması” ili;
3. 1376-cı il “İsrafçılıqla mübarizə” ili;
4. 1377-ci il “Qənaət” ili;

5. 1380-ci il “Milli qüdrət, məşğulluğun yaradılması” ili;
6. 1388-ci il “İstehlak nümunəsinin islahatı” ili;
7. 1389-cu il “İkiqat zəhmət və təşəbbüs” ili;
8. 1390-cı il “İqtisadi cihad” ili;
9. 1391-ci il “Milli istehsal, İran əməyinin və kapitalının dəstəklənməsi” ili;
10. 1392-ci il “Siyasi və iqtisadi qəhrəmanlıq” ili;
11. 1393-cü il "Milli qətiyyət və cihadi idarəçiliklə iqtisadiyyat və mədəniyyət" ili;
12. 1395-ci il “Müqavimət iqtisadiyyatı, əməli tədbirlər” ili;
13. 1396-cı il “Müqavimət iqtisadiyyatı, istehsal və məşğulluq” ili;
14. 1397-ci il “Müqavimət iqtisadiyyatı, İran mallarına dəstək” ili

Bu fəsildəki müqəddiməni nəzərə alaraq, iqtisadi uğursuzluq böhranının qarşısını almaq və onunla mübarizə aparmaq yolunda cənab imam Xameneinin uca tədbiri ilə tanış olmalıyıq. Bunun üçün müqavimət iqtisadiyyatı meyarı ilə adlandırılan bəzi illər barədə buyurduğu bəyanatlardan daha çox faydalanmaq lazımdır.

1374-cü ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

İsrafçılığın mənfi nəticələrindən biri də hökumətlərin tənəzzül və çökməsidir. İsraf edən istənilən hökumət süquta məruz qalar.

Biz istehlak modelini düzəltməli, istehlak modelini düzəltməyə doğru getməliyik... Bu formada məsrəf etmək bütün sahələrdə, o cümlədən istər həyatın zəruri işlərində, istər əlavə yaşayış xərclərində, yöndəmsiz, məntiqsiz və rasionallıqdan uzaq məsrəfdir. Bu formada məsrəf ölkəmizə, xalqa və fərdlərə ziyan vurur. Mən bütün xalqdan, xüsusən də məsullardan xahiş edirəm ki, bu il bu sahədə fəallıqlarını artırınsınlar və istehlak modelini yaxşılaşdırmaq üçün proqramlaşdırma aparsınlar.

1388-ci ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

İran xalqının düşmənlərinin ictimai rəyə təsir göstərmək üçün ortaya atdığı, yaxud xalqımızın əleyhinə tətbiq etdiyi iqtisadi sanksiyaların məqsədi də elə ölkəmizin

inkişafına güclü zərbə vurmaq, bu sürətli irəliləyişimizə əngəl törətmək idi. Əlbəttə ki, onlar istədiklərinə nail ola, sanksiyalardan gözlədikləri nəticəni ala bilmədilər. Rəsmilərin gördüyü tədbirlər və xalqın dəstəyi düşmənlərin planlarına qalib gəldi. Lakin onlar yenə də öz məqsədlərindən əl çəkmirlər. Buna görə də bu andan etibarən başlayan yeni ildə biz ölkənin ən əsas problemlərinə diqqət yönəltməliyik. Zənnimcə, bu problemlərin mehvərində iqtisadi məsələlər durur. Odur ki mən bu ili “İqtisadi cihad ili” adlandırırım.

1390-cı ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

Düşünürəm ki, iqtisadiyyat məsələsi ilkin prioritet kəsb edir; yəni ölkənin prioritet məsələlərinə nəzər salanda görürsən ki, hamısından təcili olanı, ən yaxın zamanda həllini gözləyəni iqtisadiyyat məsələsidir....Əgər biz durğunluq, daxili istehsal, işsizlik kimi problemləri həll etmək, bahalaşmanın qarşısını almaq istəyiriksə, bütün bunların əlacı müqavimət iqtisadiyyatında, ölkə iqtisadiyyatına müqavimət qabiliyyəti qazandırmaqdadır. Müqavimət iqtisadiyyatı bütün bu problemlərin həllini özündə ehtiva edir.

1395-cı ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

Müqavimət iqtisadiyyatı bütöv bir kompleksdir; əgər bu kompleksə yalnız “müqavimət iqtisadiyyatı” kimi yanaşılsa, nəticələri bir o qədər də effektiv olmaya bilər. Şəxsən mən çıxış yolunu bunda görürəm ki, bu kompleksin önəmli məqamlarını müəyyənləşdirərək, hər bir önəmli, belə desək, “açar” məqam üçün konkret zaman müddəti ayıraq və rəsmilərdən, göz önündə olan insanlardan, habelə əhalidən bütün güc və diqqəti məhz həmin “açar məqam”a yönəltmələrini istəyəm. Zənnimcə, çıxış yolu bu il məhz həmin açar məqamı düzgün müəyyənləşdirməkdir. Mənim fikrimcə, o açar məqam istehsaldan – daxili istehsaldan ibarətdir; həmçinin məşğulluq, xüsusilə də gənclərin məşğulluğu; əsas açar məqamlar bunlardır.

1396-cı ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

Bu il də bizim əsas problemimiz iqtisadiyyatla, xalqın məişət rifahı ilə bağlıdır. Hamı işləməli, çalışmalıdır, əsas mehvər isə milli istehsaldır; Odur ki əgər milli istehsalın inkişaf tempi sürətlənərsə, problemlərin əksəriyyəti çözüləcək. Yeni ilin

şüarı üçün əsas mehvər olaraq mən məhz bu məsələni götürmüşəm; bu ilin şüarı belədir: “İran məhsuluna dəstək ili”.

1397-ci ilin adlandırılmasında imam Xameneinin sözlərindən bir parça

Digər prinsip milli özünəgüvəndir. İran millətinin özünə inamı o deməkdir ki, xalq başqaları qarşısında özünü passiv və alçaldılmış hiss etməsin; yəni "biz bacarıq" ruhiyyəsi. Allaha şükür ölkəmizdə bu gün bu mövcuddur. Təbii ki, bu və əlaqəli hədəflərin izahının uzun olduğunu söylədim. Bunlara başqa çıxışda toxunacam. Bu gün Allaha şükürlər olsun ki, millət və gənclərimiz öz ayaqları üzərində dayanır, özlərini müstəqil və özünə inamlı hiss edirlər.

İmam Xameneinin 1397-ci il Fərvərdin ayının ilk günü imam Rzanın (ə) hərəmində təhlili

İnqilabın ali məqamlı rəhbəri xalq həmçinin ölkə və hər b sahəsi məsulları arasında müqavimət iqtisadiyyatı məsələsini gündəmə gətirdikdən və müqavimət iqtisadiyyatını, iqtisadi böhranlardan xaric olmaq üçün düşmən sındıran bir prinsip olaraq formalaşdırdıqdan sonra, 1395, 1396 və 1397-ci illərdə müqavimət iqtisadiyyatında əməli tədbirlər, istehsal, məşğulluq və İran mallarına dəstək kimi alt kateqoriyaları önə çəkərək İran İslam Respublikasının tərəqqisini sürətləndirdi. O, daxili güclənməyə, daxili bilik və texnologiya üzərində dayanmağa və xaricə göz dikməkdən çəkinməyə təkid edərək, ümumi xalqı və ölkə məsullarını, bu xilasedici nüsxəyə əməl etməklə, ümitsizlikdən, depresiyadan və istehlakçılıq ruhiyyəindən istehsal, məşğulluq və İran mallarına dəstək prinsipinə əsaslanan müqavimət iqtisadiyyatına çağırdı.

İqtisadçıların fikrincə bir ölkənin inkişafı və tərəqqisi üçün lazım olan üç zəruri element

- a) İnsan qüvvələri
- b) Təbii ehtiyatlar
- c) Kapital

Yaponiya, Koreya və Malayziya kimi dünyanın bəzi ölkələrində yuxarıda göstərilən üç elementdən yalnız biri (işçi qüvvəsi) var idi. Əziz İran ölkəsi hər üç ünsürə (işçi qüvvələri, savadlı, səmərəli və yaradıcı gənclər, su və torpaq kimi təbii

sərvətlər, nəhəng neft və qaz ehtiyatları olan kapital və 57 növ məlum maddən maddələrinə) malikdir. Bu, ən böyük sərmayədir.

İşçi qüvvəsinin mövcudluğu və imam Xameneinin həddindən artıq rəğbəti olan çoxsaylı səmərəli gənclərlə bağlı, həzrət imam Səccadın (ə) axır zaman (böyük ehtimal hazırkı zaman) əhlini vəsf edən məşhur rəvayətini oxucuların nəzərinə çatdırmaq yerinə düşər:

İmam Səccad (ə) səhabələrindən birinə buyurur:

يَا أَبَا خَالِدٍ، إِنَّ أَهْلَ زَمَانٍ غَيْبَتِهِ الْقَائِلِينَ بِإِمَامَتِهِ وَ الْمُنتَظِرِينَ لِظُهُورِهِ أَفْضَلُ مِنْ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ، لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَعْطَاهُمْ مِنَ الْعُقُولِ وَ الْأَفْهَامِ وَ الْمَعْرِفَةِ^{۳۳}

Ey Əbu Xalid, onun (imam Zamanın) qeyb dövründə imamlığına inanan və zühurunun intizarında olan adamlar bütün zaman əhlindən daha üstündür. Çünki Allah-taala onlara ağıl, idrak və mərifət (agahlıq) ata etmişdir.

Bu rəvayətdən imam Səccadın (ə) imam Zamanın (ə.f) qeybət dövrünün insanlarına nisbət verdiyi ilahi neməti belə başa düşmək olar ki, bu zamanın insanların ağıl, düşüncə və mərifətləri fəvqəladədir. Bu, imam Xameneinin İslam vətəninə dəyərli alim və gənclərindən etdiyi tərifdir. Buna görə də elm istehsalında, proqram təminatı hərəkətində, kök hüceyrələr, nano, nüvə enerjisinin döviyyə və biliklərində, həmçinin səkkiz il müqəddəs müdafiə dövründə görsətdikləri mərifət və agahlıqdan, bu məmləkətin cavanlarının fəvqəladə olmaları və yolgöstərən və müdrik rəhbərlərinin olması məlum oldu.

Dəyərli şəhid ailələrini, əziz qaziləri, başıuca azad insanları və İranın qeyrətli və qəhrəman xalqını təbrik etməliyik. Onlar bu rəvayətə əsasən özləri ilə fəxr etməlidirlər. Çünki imam Səccad (ə), rəvayətin davamında belə buyurmuşdur: *“Həzrət Məhdinin (ə.f) qeyb dövründə yaşayan insanlar, məsurları yaşadıkları dövrdə görən və Allah yolunda mübarizəni öz proqramları qərar verən insanlar kimidirlər.”*

İmam Xamenei müqavimət iqtisadiyyatı ilə bağlı belə buyurub: *“İnqilab və İslam mədəniyyətindən irəli gələn elmi və yerli modelə əməl etmək, İran millətinə qarşı tətbiq edilən iqtisadi müharibədə düşmənin uğursuzluğa düşər olmasına və geri çəkilməsinə səbəb olacaq. Müqavimət iqtisadiyyatı həmçinin artan qlobal böhranlarda, İslam iqtisadi sisteminin ilhamverici modelini reallaşdırma və iqtisadi*

³³ Kəmaluddin; cild 1, 31-ci bab; səh.588

çevrilişin həyata keçirilməsində insanların və iqtisadi fəalları rol oynaması üçün düzgün zəmin və fürsət təmin edə biləcək³⁴.”

Başqa yerdə belə buyurdu: “Müqavimət iqtisadiyyatı şüar deyil, reallıqdır. Ölkə inkişaf etməkdədir. Qarşımızda çox uca və ümidverici üfüqlər görürük.”³⁵

1390-cı ildə Kirmanşah xalqının böyük yığıncağında isə belə buyurdu: “Onlar xalqın təşəbbüsündən, insanların düşüncəsindən, insanların güc və stimullarından, cəmiyyətin çox böyük və geniş hissəsini təşkil edən gənclərimizin canlılığından istifadə edə bilirlər. Bu qeyd etdiyim, hakimiyyət tərəfindən şəffaf mexanizmlə görülməli işlərdən biridir.”

İnqilabın ali liderinin bəyanatlarında “Müqavimət iqtisadiyyatının” tərifi

Müqavimət iqtisadiyyatı, inqilabi və islami mədəniyyətdən doğan və İslam iqtisadi sisteminin ilhamverici iqtisad modelidir. Bu model hegemon qüvvələrin təhdidlərinə qarşı iqtisadiyyatı gücləndirməklə yanaşı, həmçinin iqtisadi artım və rifahı təmin edir. Bu tip iqtisadiyyat insanlara əsaslanan, ədalət yönümlü, biliyə söykənən, daxilimehvər və xaricə açıq, mütərəqqi, fürsət yaradan, məhsuldar, cihadçı və çevikdir³⁶.

İndiki dövrdə bir qrup ziyalınüma və dərs oxumuş şəxslər İslam dini və onun təlimlərinə heyrət və şübhə ilə yanaşır və öz-özlərinə fikirləşirlər ki, din doğrudanmı həyatın həqiqətlərindən biridir? Elm və texnikanın, həyatın düzəmini dəyişdiyi, dünyada elm və elmi həqiqətlərdən başqa şey üçün yer qalmadığı bugünkü dünyada, din hələ də qüvvədədirmi?! Cəmiyyətin bu qrup insanlarına demək lazımdır ki, İslam dini iqtisadi nizam-intizam və mədəni-beynəlxalq hüquqla əlaqəli və bu sahələrdə söz sahibidir. Heç bir şübhə yoxdur ki, İslam dini və onun göstərişləri, insan cəmiyyətini gözəl şəkildə idarə etmək qabiliyyətinə malikdir və maddi-mənəvi baxımdan insan səadətini təmin edən hərtərəfli proqramdır. Deməli əziz İslam dininin xasiyyəti, insanın maddi və mənəvi həyatını təmin etməkdir. İslam dinində olan hökmlərdə ən mərkəzi prinsip ədalətdir və bu prinsip cəmiyyətin bütün üzvləri üçün təbii bir haqq olaraq riayət edilməlidir. İslam dini baxımından iqtisadi ədalət çox önəmlidir. Çünki Qurani-Kərimin

³⁴ Prezident və dövlət xadimləri heyəti ilə görüşdən bəyanat; 2\6\1391

³⁵ Bir qrup tədqiqatçı və elmi şirkətlərin məsulları ilə görüşdən; 8\5\1391

³⁶ Doktorant Əli Əhməd Yusifi; “Məbani və modelhaye muşarekət mərdomi dər eqtesade muqaviməti”-nə kitabına əsasən

ayəsinə əsasən, iqtisadiyyat insanların ictimai həyatının dayaq və əsasını təşkil edən amildir. Allah taala buyurur:

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا ...

“Allahın sizin (yaşayışınız) üçün dayaq etdiyi mallarınızı, səfəhlərə verməyin. Onlara həmin malın gəlirindən ruzi verin”³⁷...

İqtisadi sistemdə yaranan hər hansı pozğunluq və zülm cəmiyyətin dağılması və böhran deməkdir. Bu müxtəsər izahatla aydın olur ki, İslamda iqtisadi anlayışlar ədalət məsələsi ilə sıx bağlıdır və müqəddəs İslam şəriəti baxımından iqtisadiyyatda əxlaq riayət olunmasına dəlalət edən çoxlu hədislər mövcuddur.

Məsələn, qüsurlu mal satmamaq və tərəzidə aldatmaq barədə Qurani-Kərim buyurur:

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ...³⁸

“Əskik satanların vay halına! O kəslər ki, özləri insanlardan ölçü ilə bir şey aldıqda, onu tam ölçüb alarlar. Onlar üçün bir şey ölçdükdə və ya çəkdikdə isə onu əskildərlər.” Bundan əlavə ticarət məsələlərində müamilə və əqd bağlayanların arasında olan şərtlərə işarə edən onlarla digər məsələlər də bəyan edilmişdir.

İqtisadi sanksiyalarda tarixin təkrarlanması

İslamın əvvəl çağlarında, Qureyş başçıları Həbəşistandan gələn mühacirlərin qaytarılmasında həzrət Əbu Taliblə məsləhətləşməkdən və ona müraciət etməkdən heç bir nəticə əldə etmədilər və bu işdə uğursuzluğa düşər oldular. Digər tərəfdən də mötəbər və önəmli insanların İslam dininə üz tutduqlarını və müxtəlif qəbilələrdən olan, İslam dini ardıcılıklarının artmasını müşahidə etdilər. Belə olduğu təqdirdə çarəsiz yeni təzyiqlərə əl atmaq qərarına gələrək, Bəni-Haşim və Bəni-Mütəllib ailəsini sosial və iqtisadi təzyiqlərə düşür etməyə çalışdılar ki, Allah rəsulunu dəstəkləməyi dayandırsınlar və onu təslim etsinlər. Bu qiymətləndirmə ilə müqavilə yazdılar. Həmin müqavilənin bəndlərindən biri də bu idi ki, Bəni-Haşim və Peyğəmbərin (s) səhabələri hər bir ticarətdən məhrum olacaq və çətin vəziyyətdə qalacaqlar. Müsəlmanların mühasirəsi zamanı Qüreyş, Əbu Talib dərəsinə yeməklərin daxil olmasına mane olurdu. Şəhərə yalnız haram aylarda (Həcc və Ümrə mövsümlərində) azuqələrini təmin etmək üçün daxil olurdular və bu zaman da Qureyş, Məkkəyə gedən karvanlara Bəni-Haşimə heç nə satmamaq və

³⁷ Nisa 5

³⁸ Mutəffifin 1-3

satdıqları təqdirdə mallarının qarət ediləcəyi barədə xəbərdarlıq edirdi. Əgər kimsə Bəni-Haşimdən bir mal almaq istəsəydi, Qüreyş qiyməti qaldırırdı ki, müsəlmanlar və əzəmətli Peyğəmbərin (s) ardıcılları həmin malları almağa qüdrətləri olmasın.

İran İslam Respublikasının müqəddəs quruluşunun hazırkı şəraitini, İslamın ilkin çağları ilə müqayisə etsək, çox gözəl başa düşərik ki, Allah düşmənləri və hegemon qüvvələr, hər bir zaman, müvəhhid insanları yoldan çıxarda bilmədikdə İslam dininin nüfuzunun və müsəlmanların uğur və inkişaflarının qarşısını almaq üçün, amansız təhdid və sanksiyalara əl atıblar. Bununla Allahın nurunu söndürmək istəyirlər. Halbuki uca Allah bu nuru tamamlamağı iradə etmişdir. Düşmən Allahın nurunu söndürmək üçün müxtəlif yollardan istifadə edir; o cümlədən iqtisadi təzyiqlər və amansız sanksiyalar tətbiq etmək.

İmam Xamenei buyurur: “Mən dəfələrlə imam Xomeynidən (r.ə) belə buyurduğumu eşitmişəm: “Allahın qeybi əli (köməyi) inqilabı hidayət edir”. Biz də öz dövrümüzdə bu əli müşahidə edirik. Qlobal hegemonluğun bütün düşmənçiliklərinə baxmayaraq, görkəmli imam Xomeyninin (r.ə) rəhbərliyi ilə qalib gələn və qırx ildən sonra da mütərəqqi və dinamik olaraq yoluna davam edən İslam inqilabının başında Allahın əli var. Buna görə də inqilab düşmənləri onun nurunu söndürmək istəyirlər. Allah isə İslam inqilabını işıqlandırmaqdan əlavə, inqilabın düşmənlərini və bədxahları da məhv edəcək.”

İmam Xamenei 1390-cı ildə Dey ayının 19-da Qum əhalisinin bu tarixi günü qeyd etmək üçün keçirilən kütləvi toplantısında “19 Dey” Qum hadisəsini dünyada yeni hadisələrin tarixinin mənşəyi hesab etdi. O, İslam quruluşunun davamlı uğurunda “səbir və bəsirət”-in roluna işarə edərək, düşmən hiylələrinin yararsızlığı və İran xalqının zəncirvari qüdrətinin davamlılığının iki səbəbini bəyan etdi. Bu iki amil, sistemin prinsiplər üzərində qətiyyətlə dayanması və xalqın səhnədə agah iştirakıdır. İmam Xamenei həmçinin imperiaлизм cəbhəsinin fərziyyə və təhlillərinin əksinə olaraq, İran İslam Respublikası bu gün Əbi Talib dərəsi şəraitində deyil, əksinə Bədr və Xeybər şəraitində olduğuna təkid etdi.

Sadəcə olaraq İslamın əvvəlindən indiyə qədər İslam və İslam İnqilabının təkəbbürlü və bədxah düşmənlərinin ədavətlərini xatırlatmaq istədim. İmam Xameneinin vurğuladığı kimi, bu gün biz Əbi Talib mühasirəsi şəraitində deyilik, əksinə xalqımız öz bəsirət və agahlıqları ilə parlaq və ümidverici gələcəyə malik olacaqdır. İmam Xamenei həmçinin buyurmuşdur: “Əlbəttə, Allahın köməyi və məsulların və xalqın sayıqlığı ilə Amerika iqtisadi müharibədə də uğursuzluğa düşər olacaq.”

Dövlət məmurlarının və səlahiyyətli şəxslərin sikkə və valyutanı, avtomobil və əsas avadanlıqları və insanların ehtiyacı olan malları bazarda düzgün idarə etməmələri, həmçinin bəzi idxalçıların və ölkənin iqtisadiyyat fəallarının tamahkarlıqları, ehtikar və (İslam İnkilabının qalibiyyətindən sonra 40 il ərzində müşahidə olmayan) hesabagəlməz inflyasiya yaratmaq, düşmənin bu ilin Mordad ayı üçün tökdüyü planlarından biri idi. Qiymətlərin, xüsusən də sikkələrin və valyutanın bahalaşması o qədər narahat və məyusedici idi ki, hətta təqlid mərcələrinin belə səsinə ucaldı. Təqlid mərcələrinin hər biri hakimiyyət və məhkəmə orqanlarını təcili tədbirlər görməyə və yaranan problemləri həll etməyə çağırıdılar.

Nəhayət imam Xamenei 22 Mordad 1397-ci ildə xalqın müxtəlif təbəqələrindən olan insanlarla görüşü zamanı keçmiş illərdə olduğu kimi dəyərli və həlledici çıxışında buyurdu: “Bütün problemlərin səbəbi sanksiyalar deyil. Problemlər idarəetmə üsulu və icra siyasətindən qaynaqlanır. Məsullar birgə səylə xalqın çiyindən təzyiqləri götürməlidir... Bahalaşmanın və milli valyutanın dəyərinin düşməsinin əsas səbəbi sanksiyalar deyil, idarəetmə məsələləridir. Mən demirəm sanksiyaların təsiri yoxdur, amma son iqtisadi problemlərin əksəriyyəti performansla bağlıdır. Əgər performans daha yaxşı, daha tədbirli, vaxtında və daha güclü olsa, sanksiyaların o qədər də təsiri olmayacaq və onun qarşısında dayanmaq mümkün olacaq.”³⁹

Xalqın, cəmiyyətin qayğıkeş insanların və (xalqın səsi olan) hörmətli ruhanilərin haqq etirazlarından sonra, məhkəmə sisteminin başçısı vəliyyə-fəqihə məktub yazaraq, iqtisadi korrupsionerlərin, ağır cəza verilməklə, adi və ağır inzibati prosedurlar nəzərə alınmadan, cinayət işinə baxılmasını sürətləndirmək üçün icazə istədi. Ayətullah Xamenei cavabında buyurdu: “Təcili, dəqiq və ədalətli şəkildə iqtisadi korrupsionerlərin istintaq və mühakiməsi ilə məşğul olun.”

Amerikalıların danışıqlara və İranla müharibəyə qorxu yaratması ilə bağlı imam Xameneinin cavabı

Amerikalılarla, saxtakar və zorakı bir rejimlə, təfərrüatlı arqumentlərin mövcudluğu, keçmiş təcrübə və çoxsaylı başqa ziyanlara görə danışıqlara getməyəcəyik. Xalq və məmurların birlik və həmrəyliyi işığında bu mərhələni də

³⁹ 22 Mordad 1397-ci ildə xalqın müxtəlif təbəqələrindən olan insanlarla görüşdən bəyanat

gözəl şəkildə geridə qoyacağıq. İran xalqı və İslam quruluşu çətin mərhələlərdən keçdiyini kimi, (öncəki mərhələlərdən asan olan) bu mərhələni də keçəcəkdir⁴⁰.

İnqilabın ali rəhbəri İran xalqına xitabən buyurub: “Müharibə olmayacaq və danışıqlar aparmayacağıq.”

Ölkə daxilində olan bəzi insanların təsəvvürünün əksi olaraq amerikalıların müzakirə təklif etməsi yeni bir şey deyil! Onlar bu 40 ildə əksər hallarda, bizimlə müzakirələr aparmaqda maraqlı olsalar da İranın mənfə cəvabı ilə qarşılaşıblar. Amerikanın 40 il öncəki və indikilərdən daha qüdrətli prezidenti Reyqan hətta məşhur “Mak-Farlin” olayında müzakirə aparmaq üçün Tehrana gizlicə adam da göndərmişdi. Həmin adam 24 saat sonra əliboş geri qayıtmışdı.

Amerikalılar müzakirələrdə zahirən arxayinedici sözlərlə yalnız vədlər verirlər, ancaq danışıqlarda iştirak edən qarşı tərəfdən nağd imtiyazlar istəyir, vəd qəbul etmirlər. Birgə Kompleks Tədbirlər Planında biz bunun şahidi olduq. Təcrübə göstərir ki, başqa yerlərdə də eynilə bu cür davranıblar. Şimali Koreya ilə danışıqlar aparılanda da həmçinin eyni metoddan istifadə etdilər. Onlar danışıqlardan sonra da asanlıqla vədləri pozur və onları yerinə yetirmirlər. BKTP Amerika ilə müzakirənin açıq-aydın nümunəsidir; çünki bəzi təyin edilmiş qırmızı xətlərə əməl edilmədi.

Müharibə olmayacaq

Ayətullah Xamenei buyurmuşdur: “Amerikalılar müharibə barədə danışarkən açıq-aşkar: “Müharibə edəcəyik”, – demirlər, amma öz aləmlərində eyhamla demək istəyirlər ki, müharibə də ola bilər. Xalqı, yaxud qorxaqları qorxutmaq üçün müharibə kabusunu gözümüzə böyütməyə çalışırlar. Müharibə olmayacaq; çünki biz keçmişdəki kimi heç vaxt müharibəyə başlamayacağıq və amerikalılar da hücumu başlamayacaqlar. Onlar bunun 100% ziyanlarına bitəcəyini bilirlər. Çünki İslam Respublikası və İran xalqı, istənilən təcavüzkara daha böyük zərbə vuracağını sabit etmişdir. Onlar çox şeyi başa düşməyə bilərlər, amma yəqin ki, İrana hücumun nəticəsinin nə olduğunu yaxşı anlayır və təsəvvür edirlər.”

İmam Xamenei böyük şeytanın (Amerikanın) iqtisadi müharibəyə diqqətini hərbi, siyasi, əmniyyət və hətta mədəni müharibədən ümitsizliyin nəticəsi adlandırdı və əlavə etdi: “İnqilabın gənc və bərəkətli inkişafı və olaylarda o cümlədən, 1388-ci il siyasi təhlükəsizliyin pozulması cəhdlərində uğursuzluq, düşmənin bu sahələrdə məğlubiyyətini və çarəsizliyini göstərir. Bundan sonra düşmənlər 1397-ci ilə ümid

⁴⁰ Həmin mənbə

bəslədilər. Amerika prezidenti bəyanat verdi ki, altı aydan sonra İranla bağlı mühüm xəbərlər eşidəcəksiniz. Məqsədi həmin ilin Mordad ayı idi. Böyük maliyyə və siyasi məsrəflərə baxmayaraq, bir nəticəyə malik olmadılar. İnsanlar ağıllı və bəsirətli idilər. Doğrudur dolanışıq və iqtisadi problemlər onların çoxunun vəziyyətini acınacaqlı edib, amma İran xalqı heç vaxt ABŞ-ın yaxud hansısa üzükərə rejimin məkrli planına və istəyinə boyun əyməyəcək.”

Bu hissədə and içmiş daxili və xarici düşmənlərin imam Xameneinin 30 illik rəhbərlik dövründə müqəddəs İslam sistemini iflasa uğratmaq üçün (iqtisadi, siyasi, hərbi, mədəni-ictimai məsələlərlə) başladığı böhranla bağlı, İslam İnkilabının əzəmətli banisi imam Xomeyninin (r.ə) mübarək həyatı zamanı iqtisadi blokada və amerikalıların təhdidləri ilə bağlı sahib olduğu nəzər və mövqeyə nəzər salmaq yerinə düşər:

İmam Xomeyninin (r.ə) bu məsələlərlə bağlı fikirlərini söyləməzdən öncə ayətullah Xameneinin 1394-cü ildə İmamın (r.ə) pak hərəminin yanında dediyi sözləri nəzərinizə çatdırmaq istəyirik:

Əgər İmamın (r.ə) yolunu itirsək, unutsaq və ya Allah eləməmiş, bilərəkdən kənara qoysaq, İran milləti zərər görəcək.

İmam Xameneinin İnkilabı qorumaq üçün imam Xomeyninin (r.ə) düşüncə sisteminə müraciət etməyi təkid etdiyini nəzərə alaraq, heç şübhəsiz imam Xameneinin məqsədi ölkənin indiki şəraitidir. Düşmənlərin təzyiqləri ilə necə davranmaq barədə İmamın (r.ə) göstərişlərinə müraciət etmək çox faydalıdır.

Bu məqsədlə müqəddəs İslam Respublikası banisinin, düşmənin sanksiya və təzyiqləri ilə mübarizə etməklə bağlı bəyanatlarından bəzi nümunələri xalqın və məmurların məlumatı üçün qeyd edirik:

Bizi iqtisadi blokadaya salsınlar; su var. Özümüz əkib, yeyərik. Milləti qorxutmasınlar. Bizi iqtisadi mühasirəyə salsalar, özümüzün burada geniş ölkəmiz var; suyumuz da var. Allah bizə yağış da verəcək, özümüz əkib, yeyərik və bu məsələlərin heç birinə ehtiyacımız yoxdur. Bu iqtisadi sanksiya sizin üçün səmavi bir töhfə oldu. Mütəfəkkirlərimizin fikirlərini işlətdi və Allaha şükürlər olsun ki, öz gücümüzə arxalanmağa doğru gedirlər.

Qəbul etdirilmiş müharibədə (İran-İraq müharibəsində) bildiyiniz kimi iqtisadi blokadada idik. Bu hissələri iranlılar və orduda olanların özləri düzəldilər. Əgər blokadadan əvvəl olsaydı, o hissələrdən birini belə düzəldə bilməzdilər.

İnanıram ki, əgər 10-15 il də iqtisadi mühasirədə qalsaq, öz kimliyimizi tapacağıq; yəni həmin vaxta kimi durğun olan və işləyə bilməyən bütün beyinlər, aktivləşəcək.

Çoxlarının qorxdığı bu iqtisadi blokadaları, öz ölkəmizə bir hədiyyə hesab edirəm. Çünki iqtisadi mühasirənin mənası, ehtiyaclarımızı ödəmək üçün lazım olanların bizə verilməməsidir. Belə olduğu təqdirdə özümüzlə onun ardınca gedəcəik. Mümkündür 10 il zəhmət çəkək, 10 il giriftarçılığımız olsun, amma 10 ildən sonra yekun nəticəsi bizim şəxsiyyət olaraq formalaşmağımız olacaq. Artıq hansısa müəssisə ya ölkəyə əl açmağa ehtiyac olmayacaq.

Müstəqil və öz ayağı üstündə dayanmaq istəyən məmləkət, istənilən sahədə “xaricdən mal idxalı” fikrini zəhnindən çıxartmaqdan başqa çarəsi yoxdur. “Xaricdən heç bir şey idxal etməməliyik” barədə düşünməlidir.

Əsas budur ki, “özümüzlə bacarıyıq” məsələsinə inanaq. Hər şeydən öncə “falan işi görə bilərik” inancına sahib olmaqdır. Bu inanc yaransa, ardınca iradə gələcək. Bir millətdə bu iradə yaransa, hamı iş görmək üçün qalxır və iş dalınca gedir.

Elə güman edirsiniz ki, iqtisadi blokada ilə millətimizi məğlub edəcəksiz?! Millətimiz buna qane olub və sizə təslim olacaq?! Oruc tutan və şəhadəti qəbul edən xalq, belə şeylərdən qorxmur.⁴¹

Nəhayət, böyük şəxsiyyət imam Xomeyninin (r.ə) inqilab övladlarına mesajı budur:

Kəmərlərinizi möhkəm bağlayın. Heç nə dəyişməyib. Nə qədər ki, dünyada küfr və şirk var, mübarizə də var. Mübarizə də olduğu müddətdə, biz də varıq.

Uca Allahın yardımı, həzrət Vəliyyə-əsrin (ə.f) inayəti, görkəmli imam Xomeyninin (r.ə) yüksək və mələkəti ruhunun və uca məqamlı şəhidlərin pak ruhlarının köməyi ilə, möhkəm və sarsılmaz dünya müsəlmanlarının dini ali lideri Ayətullah-üzma imam Xameneinin (Allah ömrünü uzun etsin) arxasında meydana dayanmışıq. Ümmət və ümmətin imamı arasında olan vəhdət və ülfət səbəb olacaq ki, dünya imperializmi (Amerika), İran İslam Respublikasını iqtisadi sahədə məğlub etmə və bu əziz və bəsirətli xalqı çökdürmək arzusunu özləri ilə qəbrə aparsınlar.

Vəhdət və əlbir olmaqla, həmçinin Qurani-Kərimin gözləntisi olduğu səbir və istiqamətlə hamımız bu kəskin dönüşü keçib, inşallah sevimli ölkəmiz İranın sülh və sabitlik sahilinə çatacağıq.

⁴¹ Neft sənayəsi işçilərinin imam Xomeyni (r.ə) ilə görüşündən; 9\3\1364

Dördüncü fəsil

Rəhbərlik, İslam cəmiyyətinin vəhdət meyarıdır

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۗ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

Bu ayədə Allah müsəlmanlara buyurur: “*Və hamılıqla Allahın ipindən möhkəm yapışın və parçalanmayın. Allahın sizin barənizdə bir-birinizlə düşmən ikən (Peyğəmbər vasitəsi ilə) qəlbləriniz arasında ülfət yaratdığı zamandakı nemətini xatırlayın ki, Onun neməti sayəsində bir-birinizlə qardaş oldunuz.*”

İmam Xomeyni (r.ə) buyurur: “Allah sizin vəhdət və birliyinizin olmasını əmr etmişdir. Əgər kimsə bu birliyə xələl gətirən bir söz desə, günahkardır”.

İmam Xamenei buyurur: “Yalnız vəhdətlə İmamın (r.ə) yolunu getmək mümkündür”.

Xameneinin rəhbərliyi vəhdətin əsasıdır

Xameneidən itaət, ümmətin mesajıdır

İstər imam Xomeyninin (r.ə) mübarək həyatında, istərsə də indiki dövrdə İslam ümmətinin rəhbərliyinin onlarla çox mühüm xüsusiyyətlərindən və rollarından biri də ümmət və İslam quruluşu xidmətçiləri arasında vəhdət və birlik yaratmaq, ixtilafları aradan qaldırmaq, nifrət və kin-küdurəti bir kənara qoymaq və cəmiyyətdə sülh və barışıq icad etməkdir.

İslamın ilkin çağlarında Övs və Xəzrəc adlı iki qəbilə uzun illər bir-biri ilə müharibədə idilər və qarşıdurmalar zamanı bir-birindən çoxlu insanlar qətlə yetirmişdilər. Rəhmət və mərhəmət peyğəmbəri (s), peyğəmbərliyə seçildikdə bu iki qəbilə arasındakı ixtilaflara son qoydu. Qurani-Kərim buyurur: “Siz müsəlmanlar İslam və dini təlimlər işığında qardaş oldunuz.”

Dəfələrlə dövlət məmurları arasında ölkənin bəzi aktual məsələləri ilə bağlı fikir ayrılıqları yaranıb. Bəzən hətta vəziyyət, ölkənin durğunluğuna çıxarıb. İmam Xomeynidən (r.ə) fikir və problemin həlli üçün soruşduqları zaman, məsələni və ixtilafı elə həll edirdi ki, hər iki tərəf razı qalırdı. İmam (r.ə) cəmiyyətdə ixtilaf və vəhdətin olmamasını hiss etdiyi hər bir şəraitdə, cəmiyyətin əsas vəhdət carçısı olaraq, əməl meydanına daxil olur, ümmət və dövləti birlik və vəhdətə çağırırdı. O, həmişə deyirdi: “Qələbənin sirri, İslam ümmətin vəhdətindədir.”

İmam Xomeyni (r.ə) buyururdu: “Əlbir olun və əsas düşməni məhv edin”. O, İslam inqilabına bağlı olan bütün qüvvə və qrupları “vahid güc” adlandırırdı. O, sözün həqiqi mənasında gözəl formada, **“Və hamılıqla Allahın ipindən möhkəm yapışın və parçalanmayın.”** şüarının carçısı idi. Çünki tağutu bizim üzərimizdə hakim edən məsələ də məhz ixtilaf və pərakəndəlik idi. Məsələn, Xubreqan məclisi seçkilərinin ikinci dövründə, kandidatların elmi və fiqhi səlahiyyətlərinin təhlilində və seçkilərin keçirilməsində, müvafiq və müxalif qruplarla bağlı İslam Şurası Məclisinin möhtərəm nümayəndələri arasında, fikir ayrılıqları və zövq ixtilafının olduğunun şahidi olduq. Bəzən zövqü ixtilaflar həddi keçərək, xoşagəlməz nəticələr verirdi. İnqilabın Ali Rəhbəri, İslam ümmətinin vəhdət carçısı ikinci Xubreqan məclisi seçkilərinin keçirilməsinin ilk saatlarında, dövlət nümayəndələri və rəsmiləri ilə keçirdiyi görüşdə buyurdu:

“Düşmənlər və dünya, parlamentdə olan çəkişmələrə baxıb, dövlət məmurlarının bir-biri ilə vuruşduğunu düşünməsinlər. Nümayəndələr öz fikir və mülahizələrini irəli sürmək, doğru yolu tapmaq üçün müzakirə edir və hətta bəzən səsələrinin tonlarını qaldırırlar. Bu ixtilafları bir kənara qoymaq vaxtı çatarsa, onları bir kənara qoyub, hamısı bir yumruq olacaq və düşmənin ağzına vuracaqlar... .”

O, inqilabi qüvvələrin vəhdət və birliyini xatırladı və düşməni parlamentdə olan çəkişmələrdən (sui-istifadə etməyə) naümid etdi. Yaxud tələbə və ruhanilər, xalq təşkilat və qurumları inqilabın ali liderinin “Mühafizə Şurası”-nın təsdiqi ilə bağlı sözlərini dəstəkləmək üçün, İslam Şurası parlamentinin qarşısında toplaşmaq və imam Xameneinin bəyanatlarını dəstəklədiklərini bəyan etmək istədikləri zaman, yenə də İslam cəmiyyətinin əsl vəhdət carçısı meydana daxil olaraq, belə buyurur: **“Mövcud vəziyyətdə, camaat və tələbələrin parlamentin qarşısına yığılaraq mənə dəstək verməsi sistemin xeyrinə deyil”**. Beləcə vəliyyə-fəqih əsgərləri və İslam inqilabı aşığılarına təşəkkür edərək, sonrakı ixtilafları incə şəkildə aradan qaldırdı. Vəhdət yaratmaqda rəhbərin rolu budur. İxtilaf oduna su tökdü və imam Xomeyni (r.ə) kimi ata şəfqəti ilə davrandı.

Doğrudan imam Xameneinin, qardaş, bacı və vəliyyi-fəqihin köməkçilərinin parlament qarşısında toplaşmasının qarşısını almağa nə lüzum var idi? Çünki cəmiyyətdəki dini-inqilabçı qüvvələr arasında birlik və qardaşlıq, rəhbərin dəstəklənməsi ilə düşmənin yaranan bu vəziyyətdən sui-istifadə etməsindən daha üstündür. Müsəlmanların liderinin sevinc və xoşbəxtliyi, bu növ tədbirlərlə ərsəyə gələn ülfət və vəhdətdədir.

İmam Xomeyni (r.ə) buyurur: “Hegemon qüvvələrin davası İslamladır. Birlik və vəhdətlə qorunan İslamı sizdən almaq istəyirlər. Əgər bir gün İslam Respublikasının başqa respublikaya çevrildiyi elan olunsa, artıq ölkənizə heç bir hücum və həmlə olmayacaq.”

İslam dininin ən gözəl cilvələri, vahid İslam ümmətinin birliyi, həmrəyliyi və bütövlüyüdür. Qurani-Kərim buna təkid edərək, buyurur:

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ^٢

“Şübhəsiz bu (peyğəmbərlər və ardıcılıarı) sizin ümmətinizdir və hamınız bir tayfa və bir millətsiniz. Və Mən sizin Rəbbinizəm. Buna görə də yalnız Mənə ibadət edin.”

İslam dininin təməl prinsiplərini, yalnız birlik və qardaşlıqla, mehriban Peyğəmbərə (s) tabe olmaqla və Allaha itaət etməklə möhkəm saxlamaq olar. Çünki İslam dini, mərhəmət və qardaşlıq dinidir və onu vəhdət ilə dünyanın hər yerinə yaymaq olar. İmam Xomeyni (r.ə) bəyanatlarının birində buyurur: **“Allah taalanın əmr etdiyi və möminlər arasında qərarlaşdırdığı bu iman qardaşlığı, İran möminləri və ya bir ölkənin möminləri ilə məhdudlaşmır. Bu qardaşlıq bağı dünyanın bütün möminləri arasındadır. Bütün İslam məmləkətləri bir-biriləri ilə qardaş kimi olmalıdırlar. Əgər İslam ölkələri qardaş kimi bir yerdə olsalar və hər bir ölkədə yaşayan kütlələr digər ölkələrin kütlələri ilə qardaş kimi olsalar, dünyanın bütün güclərinə hakim olacaqlar.”**

Söz və əməldə birliyin ən gözəl simvolu əzəmətli “Beynəlxalq Həcc Qurultayı”-nin keçirilməsidir. Bütün dünya müsəlmanları bir millət olaraq uca Allahı çağırır və “ləbbeyk” deyirlər.

Peyğəmbərin (s) risaləti, İslam birliyinin bərqərar olmasına möhkəm dəlidir. Rəhmət Peyğəmbərinin (s) varlığı, İslam aləmində vəhdətin əsas meyarı və carçısıdır. Həmçinin məsum imamlar (ə) da İslam ümmətində birlik və həmrəyliyin

çarçıları hesab olunurlar. Bu gün, müqəddəs İslam Respublikasının banisinin müsəlmanların birliyi ilə bağlı ilk təşəbbüsü olan, “Ümumdünya Qüds Günü” mərasimi hər il mübarək Ramazan ayının son cümə günü keçirilir. Bu mərasimdə müsəlmanlar birlik, vəhdət və əzəmətlə işğal olunmuş məzlum Fələstin xalqını və müqəddəs Qüdsün azadlığını dəstəkləyirlər.

Bir həqiqətin bəyanı: Uca Allahın, Qurani-Kərimdə, müsəlmanların birliyinin yaradılmasına təkid etməsi və rəhmət peyğəmbərinin (s) və məsum imamların (ə) mühüm roluna işarə etdikdən sonra, biz hamımız bir yerdə yaşamağı və bir yerdə olmağı təcrübə etmişik. İmam Hadi (ə) tərəfindən gəlmiş “Camia Kəbirə” ziyarətnaməsinin bir cümləsində belə buyrulur: “**Allah taala sizin Əhli-beytə məhəbbətiniz sayəsində pərakəndəliyi ülfət və vəhdətə çevirdi.**” Bu fəqərə onu göstərir ki, peyğəmbərin əhli-beytinə (ə) qarşı sevgi və məhəbbət, müsəlmanlar arasında dinc yaşayışa, qəlblərin bir-birinə yaxın və mehriban olmasına və həmçinin təfriqə və ayrılığın aradan qaldırılmasına səbəb olur. Əslində, yalnız həqiqi Allah aşıqları və Peyğəmbər (s) və onun Əhli-beytinin (ə) həqiqi ardıcılları, məzhəblər arasında yaxınlaşma və İslam vəhdətinə daim israr və təkid edirlər. Əsasən ixtilaf, çəkişmə və qarşıdurmalardan çəkinən və Allahdan itaət sayılan müsəlmanların birliyi və vəhdətindən sevincli olanlar, Allahdan qorxan təqvalı insanlardır. Nəticə etibarlı ilə kimin təqvası çox olsa, İslam birliyi haqqında düşünür və əksinə, imanı zəif olan və dini təəssübkeşlik edənlər, müsəlmanlar arasında çəkişmə və ixtilaf yaratmaq ardındadırlar. Əlbəttə ümumi olaraq bu iş istəmədən və bilmədən baş verir.

Buna görə də Allah taala Qurani-Kərimdə “Ali-İmran” surəsinin 103-cü ayəsindən, yəni: “**Və hamılıqla Allahın ipindən möhkəm yapışın və parçalanmayın**” ayəsindən əvvəl, həmin surənin 102-ci ayəsində iman əhlinə belə müraciət edir:

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ »

“*Ey iman gətirənlər, Allahdan Ona layiq olan tərzdə qorxun (təqvalı olun) və yalnız müsəlman olaraq ölüün.*” Allah-taala bu ayədə ölənə qədər həqiqi təqvaya və onun hüduclarına riayət olunmasını təkid etdikdən sonra, qeyd olunan ayədə buyurur: “**Və hamılıqla Allahın ipindən möhkəm yapışın və parçalanmayın**”. Bu, günümüzdə olan Allahpərəstlər üçün mühüm və əsas bir məsələyə dəlalət edir; İslam ümmətinin birlik və qardaşlığının təbliğatçıları, təqvalı və Allahdan qorxan insanlardır. Bu insanların sünni və ya şiə olmasının da fərqi yoxdur. Önəmli olan Allahı nəzərə almaq və sevimli İslam Peyğəmbəri (s) və məsum imamlara (ə) tabe olmaqdır.

Həzrət imam Xomeyninin (r.ə), bütövlükdə nur olan əzəmətli Peyğəmbərin (s) mövludu ilə bağlı digər təşəbbüslərindən biri də “Vəhdət həftəsi”-dir; yəni Rəbiül-əvvəl ayının 12-dən (Sünni alimlərinin nəzərinə əsasən) Rəbiül-əvvəl ayının 17-nə qədər (Şiə alimlərinin nəzərinə əsasən) rəhmət peyğəmbərinin (s) mövlud həftəsi hesab edilir. Bütün müsəlmanlar və Məhəmməd Mustafanın (s) ardıcılıarı həmin həftə ərzində vəhdət və qardaşlıq bayramı qeyd edirlər. Hər il bu münasibətlə “İslam Birliyi Konfransı”-nın keçirilməsinin çoxlu xeyir və bərəkətləri olur. “Vəhdət Həftəsi” Ayətullah-üzma Burucerd, Şeyx Mahmud Şəltut, Şeyx Məhəmməd Qəzzali, Seyid Cəmaləddin Əsədabadi, İmam Musa Sədr, Seyid Qütb, Şeyx Məhəmməd Əbdüh, Şeyx Məhəmməd Cavad Muğniyə, Əllamə seyid Şərəfuddin Amuli və İslam vəhdəti ərsəsində öncül olan digər vəhdət carçılarını dəyərləndirmək üçün qənimətli və dəyərli fürsətdir. Onları, birləşdirici və vəhdət doğuran fikir və mülahizələrini bəyan etməklə, öz yerində geniş şəkildə dəyərləndirmək lazımdır.

İmam Xamenei 1388-ci il Ordibeheşt ayının 22-də Sənəndəc əhalisinin böyük toplantısında buyurdu: *“Şiə və sünni bəhanəsi ilə birliyi pozmaq düşmənə satılmaq və İslamla düşmənçilikdir... Kim dini bəhanələrlə, o cümlədən şiə ya sünniyyənin tərəfini tutmaqla, milli birliyi pozsa, istər şiə olsun, istər sünni, istər bilsin, istər bilməsin düşmənə satılmış və İslam düşmənidir.”*

İmam Xamenei 1395-ci il Azər ayının 27-də ölkə rəsmiləri və “İslam Birliyi Konfransı” qonaqlarının toplantısında belə buyurdu: *“İngilis şiələri ilə Amerika sünniləri eynidir. Hər biri qayçının iki gözü kimidirlər. Onların istək və çalışması müsəlmanları bir-birinin canına salmaqdır... Hamının ortaq dəyəri Allahın kitabı, Peyğəmbərin (s) sünnəsi və İslamın dini olmalıdır.”*

Beşinci fəsil

Fələstinlə bağlı qətiyyətli mövqe

Müqəddəs “Qüds”-ün azad edilmə proqnozu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي
بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ⁴³

Bağışlayan və mehriban Allahın adı ilə. Öz bəndəsini (İslam peyğəmbərini) Özümüzün (tovhid, qüdrət və hikmətimizin) bəzi nişanələrimizi ona göstərmək üçün bir gecə Məscidül-Həramdan ətrafını mübarək (bərəkətli) etdiyimiz Məscidül-Əqsaya apararı Allah (hər bir eybdən) pak və nöqsansızdır. Əlbəttə eşidən və görən Odur (O Allahdır).

Ayənin təfsiri

"İsra" sözü "gecə seyr etmək" mənasını verən "sərəyə" kökündəndir. “Səra və əsra” deyildikdə, filankəs gecə gəzdi, “Sərra bihi” ya “səra bihi” deyildikdə isə gecə aparıldı mənasını verir.

Bu ayənin ibarətlərindən belə məlum olur ki, Peyğəmbər (ə) üçün gecə səfəri baş vermişdir. Bu hərəkət, gecə və eyni zamanda qeyri-adi şəkildə Məscidül-Həramdan, yəni Məkkə şəhərindən Məscidül-Əqsa tərəfə olub.

Məscidül-Əqsadan məqsəd, işğal olunmuş Fələstində yerləşən Beytul-Müqəddəsdir. Peyğəmbərin (s) yaşadığı yerdən uzaqda yerləşdiyi üçün ona “uzaq” mənasını verən “Əqsa” deyirdilər.

Bu şərəfətli ayə, Peyğəmbərin (s) “Meraci”-na aiddir. Ayədən istifadə olunan, Peyğəmbərin (s) yalnız Məkkədən Məscidül-Əqsaya səfər etdirilməsidir; halbuki əslində Həzrət (s) “Merac” zamanı asimana yüksəlmişdir. Peyğəmbərin (s) “Merac” məsələsi və göylərə ucalması Nəcm surəsinin 7-dən 18-dək olan ayələrdə də gəlmişdir. Hər halda, Allah taalanın Öz nişanə və əzəmətini göstərmək üçün həzrət peyğəmbəri (s) həmin səmavi səfərə apardığı Peyğəmbərin (s) “Merac”-ı,

⁴³ İsra 1

danılmaz tarixi hadisələrdəndir. İsrə surəsinin ilk ayəsi əslində bu səmavi səfərin başlanğıcını bəyan edir.

“Ətrafını mübarək (bərəkətli) etdiyimiz” cümləsi, Məscidül-Əqsanın müqəddəs bir torpaq olmaqla yanaşı, ətrafının da mübarək və bərəkətlə dolu olduğunu ifadə edir. Bu bərəkət, axar su, yaşıllıq, çoxlu ağaclar və s. kimi zahiri nemətlərə də aid ola bilər, mənəvi nemətlərə də. Çünki tarix boyu bu diyar Allahın böyük peyğəmbərlərinin mərkəzi və tövhid nurunun mənşəyi olmuşdur.

“Özümüzün bəzi nişanələrimizi ona göstərmək üçün” ifadəsi, bu səfərin məqsədinin Allahın nişanələrinin əzəmətini müşahidə etmək olduğunu göstərir. Həmçinin səmavi səfər də, Peyğəmbərin (s) əzəmətli ruhu o açıq-aşkar ayələri müşahidə etmək sayəsində daha çox əzəmət qazansın və insanları hidayət etməyə daha çox hazır olması üçün, eyni məqsədlə həyata keçirilmişdir⁴⁴.

Fələstinin tarixi və onun İsrail tərəfindən işğalı

Fələstin tarixi baxımdan Fələstin ərəblərinin torpağıdır. Kənan ərəb tayfaları miladi təqvimdən yeddi min ildən çox əvvəl, qonşu bölgədən (Ərəb yarımadasından) bu torpağa gələrək orada məskunlaşdılar. Aralıq dənizi tayfaları bu bölgəyə gəlib Kənanlılarla bir yerdə yaşamadan və Fələstin adı oranın əhalisinə verilməmişdən əvvəl, bu torpaqda Yevusilər və Finikiyalılar kimi ərəb tayfaları yaşayırdı.

Fələstinin coğrafi mövqeyi

Sionist düşmənin işğalı altında olan Fələstinin ərazisi 27027 kvadrat kilometrdir. Fələstin, Şam şəhərlərinin (Suriya, İordaniya və Livan) bir hissəsi hesab edilir. Fələstin, şərqdən İordaniya, qərbdən Aralıq dənizi, şimal və şimal-şərqdən Livan və Suriya, cənundan isə Əqəbə körfəzi və Misirin Sinay səhrası ilə həmsərhəddir.

Fələstin, münbit kənd təsərrüfatı torpaqlarını təşkil edən: dağlıq, düzənlik və sahilyanı məntəqələrdən ibarətdir. Cənub hissəsində yerləşən Nəqəb səhrası, Fələstin ərazisinin üçdə birini təşkil edir.

Hazırkı Fələstinin üç hissəsi

Hazırkı Fələstin üç hissəyə bölünür:

1. İşğal olunmuş torpaq; 1948-ci ildə, 71 il əvvəl 1.100.000 fələstinlinin yaşadığı yer.

⁴⁴ Nümunə təfsiri, cild 12,

2. İordən çayının qərb sahili; Qüds şəhəri də daxil olmaqla 5650 kvadrat kilometr ərazini əhatə edir. Bu məntəqənin fələstinli əhalisi təxminən 1.500.000 nəfərdir.

3. Qəzza zolağı; Sahəsi 350 kvadrat kilometrəndən çoxdur. Bu məntəqədə Fələstin əhalisi təxminən 1 milyon 300 min nəfər idi və təxminən 4-5 milyon fələstinli də Fələstinin sionistlər tərəfindən işğalından sonra didərgin salınaraq İordaniya, Suriya və Livanda yaşayır.

Seçilmiş coğrafi mövqeyi, torpağın münbitliyi və sahib olduğu müqəddəslik baxımından, Fələstin tarix boyu imperiyaların qarşılıqlı və toqquşma meydanı olmuşdur. Bu torpağın əhalisi, həmişə bacardıqları qədər işğalçılara qarşı müqavimət göstərmişlər. Digər tərəfdən, işğalçılar Fələstin torpaqlarının mənimsənilməsi və rəqiblərinin sıradan çıxarılması üçün, bəzən bir-birləri ilə də müharibə etmişlər.

Yəhudilərin Fələstində məskunlaşması

Həzrət İbrahim (ə) , İsa peyğəmbərin (ə) dünyaya gəlməsindən təxminən 1900 il öncə, qardaşı oğlu (Lut peyğəmbər) ilə İraqdan hicrət etdi, Fələstində məskunlaşdı və oranın əhalisini tövhidə dəvət etdi. Bundan sonra (həqiqi yəhudilər olan) İbranilər su və yemək axtarmaq məqsədilə köçəri maldarlar şəklində bu bölgəyə gəldilər. Bu diyarın insanları da insansevərlik və qonaqpərvərlik üzündən onları qəbul etdi və bu diyarda məskunlaşdılar. Amma onların sayı artdıqca, ev sahiblərinə qarşı çıxmağa başladılar və bəzi müqəddəs yer və məkanları fəth etməyə çalışdılar.

Yəhudilərin qüdrətinin pik nöqtəsi həzrət Süleymanın (ə) dövründə idi. O zamanın abad torpaqlarının böyük bir hissəsi onların ixtiyarında idi. Ancaq yəhudilərin təkəbbürlü xisləti və aralarında yaranan ixtilaf, onları bir-birindən ayırdı və hakimiyyətlərinin bir neçə müddətdən artıq davam etməməsinə səbəb oldu. Həmin zaman onların çoxu əsir götürüldü. Əlbəttə sonradan onların çoxu Kuruşun vasitəsi ilə Fələstinə qaytarıldılar. Tövratda, fələstinlilərin qəsbkar yəhudilərə qarşı apardıqları çoxsaylı döyüşlərdən bəhs edilir.

Başqa bir zaman kəsində Romalılar xristianlığı qəbul edərək yəhudilərlə savaşıdılar və onlardan çoxsaylı insan öldürüldü. Beləliklə, yəhudilərin hüzarı sona çatdı və dünyanın müxtəlif yerlərinə pərakəndə oldular.

Rəhmət peyğəmbərinin (s) meracı

Sevimli İslam peyğəmbərinin (s) peyğəmbərliyə seçilməsindən 10 il sonra Allah taala gecə vaxtı peyğəmbərini Fələstindəki Məscidül-Əqsaya apardı və oradan göyə yüksəldi. Qüds, müsəlmanların ilk qibləsi olması ilə yanaşı, hicri qəməri təqvimini ilə 16-cı ildə müsəlmanlar Fələstini fəth etdilər və bu diyarın əhalisinin əksəriyyəti İslamı qəbul edərək Şam, Misir və Məğribdə İslam fəthlərində iştirak etdilər. Ərəb mənşəli olmaları və müsəlman fəthləri, bu diyarın əhalisinin İslam dininə uyğunlaşmasına böyük təsir göstərmişdir. Qüdsün fəthi zamanı şəhərdə heç bir yəhudi yox idi; çünki onlara xristianlar tərəfindən Qüds şəhərinə giriş qadağan edilmişdi və digər tərəfdən xristianlar, onların (yəhudilərin) Qüds şəhərinə daxil olmasının qarşısını almaqla bağlı müsəlmanlarla şərt bağlamışdılar.

Beləliklə, Qüds üçüncü müqəddəs hərəm (ziyarətgah) oldu. Fələstin, orta əsrlərdə səlibçilərin işğalı dövrü (miladi 1099) istisna olmaqla, nəhayət, miladi 1187-ci ildə Səlahəddin Əyyubinin əli ilə azad və həmişə müsəlmanların xilafət torpağının bir hissəsi olmuşdur.

Sionizm və Fələstin

Britaniya, ərəb bölgəsində və Süveyş kanalı ətrafında hökmranlıq etmək istədiyi üçün, Misiri işğal etdi və yəhudiləri, Qüdsdəki Sion dağına qayıtmaq və Fələstində dövlət qurmaq hüququna malik olduqlarına dair əsassız iddialarını təkrar etməyə təşviq etdi.

Fələstinlilərin müqaviməti

Fələstinlilər lap başdan Britaniyanın hökmranlığı və sionist quldur dəstələri qarşısında müqavimət göstərdilər. Onlar torpağı müdafiə etmək və müqəddəs yerləri qorumaq üçün cihadçı qruplar yaratdılar və kütləvi yürüşlər həyata keçirdilər . (Bəyaz İnqilab kimi tanınan)1920, 1923 və 1929-cu illərin qiyamları onların nümunəsidir. İngilislər, fələstinlilərin üsyanlarını yatırdılar və sionist quldur dəstələrinə xidmət etmək naminə minlərlə insanı öldürdülər və ya həbs etdilər. Şeyx İzzəddin Qəssam cihadçı İslam qrupları yaradaraq ingilislər və sionistlərlə vuruşdu və nəhayət 1935-ci ildə şəhid oldu.

Şeyx İzzəddin Qəssamın şəhadətindən sonra Fələstin, (Qüdsün baş müftisi) hacı Əmin Hüseyninin rəhbərliyi altında bütövlükdə qiyam etdi və Qəssamın tələbələrindən Həsən Səlamə, Əbdürrəhim Məhəmməd və Əbdürrəhim Məsud İngilis ordusuna və sionistlərə qarşı çoxsaylı əməliyyatlar həyata keçirdilər. Fələstin xalqının qiyamları artır və buna paralel olaraq Fələstini işğal etmək məqsədi ilə dünyanın hər yerindən yəhudilərin köçü davam etdi.

Fələstinin işğalı

Britaniya, Fələstində sionist quldur dəstələrinin qüdrəti və ABŞ, Qərb dünyası və Sovet İttifaqının yəhudilərin dövlətinin qurulmasına verdiyi dəstəkdən əmin olduğdan sonra Fələstindən çəkiləcəyini elan etdi. Belə də oldu. İngilis ordusu, 1968-ci ildə hərbi mərkəzlərini və silahlarını sionist quldur dəstələrinin ixtiyarında qoyduqdan və bəzi komandirlərinin yəhudi hədəflərinə xidmət məqsədi ilə onların xidmətində qaldıqdan sonra Fələstini tərk etdi. Sionist quldur dəstələrinin başçısı “Ben-Qurion”, yaranan vəziyyətdən sui-istifadə edərək 1948-ci ildə işğal olunmuş ərazilərdə “İsrail” dövlətinin qurulmasını elan etdi. Bir müddət sonra ABŞ və ardınca isə Sovet İttifaqı, sionist hökumətini rəsmi olaraq tanıdı. Avropa ölkələri, sonra da Birləşmiş Millətlər Təşkilatı da bu qəsbkar və təcavüzkar hökuməti bir-birinin ardınca tanıdılar. Lakin xoşbəxtlikdən fələstinlilər bu zülm və ədalətsizliyi qəbul etmədilər və sionistlərə qarşı mübarizəyə başladılar.

Üçtərəfli təcavüz planı (miladi: 1956)

1956-cı ildə İngiltərə, Fransa və İsrail müştərək plan əsasında Misirə qarşı üçtərəfli təcavüz hazırladılar və sionistlər Qəzza zolağı və Sinay səhrasının bir hissəsini işğal etdilər. Amma beynəlxalq təzyiq və müqavimət əməliyyatları nəticəsində bu bölgələri tərk etməli oldular. 1963-cü ildə Əhməd Şuqeyrinin rəhbərliyi ilə “Fələstin Azadlıq Təşkilatı” yaradıldı və Qəzza zolağında ordu sahibi oldu. Həmçinin “Fəth hərəkəti” kimi, partizan hərəkətləri təşkil edildi. Nəhayət, bir çox eniş-yoxuşlardan sonra, 1978-ci ildə Misirin o zamankı prezidenti xain Ənvər Sadat, ABŞ-ın birbaşa müdaxiləsi ilə “Kemp Devid”-də birtərəfli qaydada sionistlərlə sülh müqaviləsi imzaladı və onları rəsmi olaraq tanıdı.

Misir bu müqaviləni imzalamaqla, praktiki olaraq sionizmlə müharibə, qarşıdurma və düşmənçilik dairəsindən xaric oldu. Məhz burada yenə Allah taalanın qeybi köməyi, məzlum Fələstin xalqının (müqəddəs Qüdsün) köməyinə çatdı.

Misirin qəsbkar İsrailə müharibədən kənarlaşması və Ənvər Sadatın xəyanəti, imam Xomeyninin (r.ə) rəhbərliyi ilə həyata keçən şanlı İran İslam İnqilabının qələbəsi ilə kompensasiya olundu. Müqəddəs İslam Respublikası dövlətinin banisi (imam Xomeyni) İsrailin Tehrandakı səfirliyini bağladı və onu Fələstin səfirliyi ilə əvəz edərək belə elan etdi: "İsrail, kökü kəsilməli olan xərçəng şişidir."

Həmçinin, 1358-ci ildə beynəlxalq “Müsəlmanların müqəddəs Qüdsə dəstəyi” gününü və daha sonra “Qüds Korpusunu” təsis etdi. İmam Xomeyninin (r.ə) Qurandan qaynaqlanan bu siyasət və düşmənşünaslığı, həmçinin müsəlman xalqının və Fələstin gənclərinin haqq mübarizələrinə dəstək verməsi, imam Xameneinin rəhbərliyi ilə eyni güclə davam edir.

İmam Xomeyninin (r.ə) İsrailə bağlı strategiyası

İmam Xomeyninin (r.ə) Fələstin haqqında sözləri çoxdur. Onlardan bəzilərini oxucuların nəzərinə çatdırırıq:

“Bizim müharibəmiz, Fələstinin fəthinə gətirib çıxaracaq.”

“Hamımız ayağa qalxmalı və İsraili məhv etməliyik. Onu, qəhrəman Fələstin xalqı ilə əvəz etməliyik”.

“Əgər hər bir müsəlman bir vedrə su töksə, İsraili sel basar”.

“Bu gün müsəlmanların ilk qibləsi, Yaxın Şərqlin xərçəng şişi olan İsrailin əlinə keçib. Bu gün o, var gücü ilə əziz fələstinli və livanlı qardaşlarımızı əzir və qanlarına qaltan edir. Bu gün İsrail bütün şeytani vasitələrlə təfriqə yayır. Hər bir müsəlmanın İsrailə qarşı silahlanması vacibdir.”

“Siz onların bu ölkələrlə bağlı xəyallarını bilmirsiniz. Mən xalqı, dəfələrlə İsrail dövlətinin və onun agentlərinin təhlükəsi barədə xəbərdar etmişəm. Onlara qarşı müqavimət göstərməli və onlarla iş birliyindən çəkinilməlidir.”

“Qüds günü təkcə Fələstin günü deyil; İslam günüdür; İslam hökmranlığı günüdür. İslam Respublikasının bayrağının bütün ölkələrdə qaldırılmalı olduğu gündür. Hegemon qüvvələrin İslam ölkələrində artıq irəliləyə bilməyəcəklərini anlamalı olduqları gündür. Qüds gününü İslam və Peyğəmbərin (s) günü hesab edirəm.”⁴⁵

İnqilabın ali liderinin kəlamında İsrailin nabud olması və müqəddəs Qüdsün azadlığı vədəsi

Dünya müsəlmanlarının dini ali liderinin (imam Xameneinin) otuz illik rəhbərliyinin ən əla təzahürlərindən biri (və öz növbəsində bənzərsiz, əvəzolunmaz və tamamilə Quran baxışlı, etiqadi, dini, cihadi, epik və inqilabi olan) Fələstin, müqəddəs Qüds və imam Xameneinin qüdrətli, cəsarətli və qətiyyətli mövqeyi məsələdir. İmam Xamenei buyurur: *“Fələstin ən mühüm məsələdir. Son yarım*

⁴⁵ İmam Xomeyninin (r.ə) Beynəlxalq Qüds günü münasibəti ilə olan çıxışından seçmələr; 3 Mordad 1363-cü il

əsrdə həmişə İslam aləminin və bəlkə də bəşəriyyətin ən mühüm məsələsi olmuşdur.”

O, qəsbkar və saxta İsrail rejiminə qarşı amansız və davamlı mübarizəyə təkid və israr edir. Hesab edir ki, İsrailin bölgədən silinməsi İran İslam Respublikasının daimi mövqeyidir. Fələstin məsələsində məqsəd Fələstinin nicatı (işğaldan azad edilməsi) və İsrailin məhv edilməsidir: *“Məscidül-Əqsanın xarab edilməsi Allahın nişanələrindən biridir və Allah üzüqara cinayətkarları şiddətlə cəzalandıracaq.”*

Başqa bir yerdə belə buyurub: *“Fələstin məsələsi bizim üçün taktiki məsələ və ya siyasi strategiya deyil. Bu, əqidə məsələsidir, bu, qəlb məsələsidir, iman məsələsidir. Əgər İsrail savaşa başlasa, Hayfa və Tel Avivi yerlə-yeksan edəcəyik. Fələstin, dənizdən çaya qədər olan Fələstindir; bir qarış belə az olmamaq şərti ilə. Fələstin, sionist rejimin artıq mövcud olmadığı günü mütləq görəcək.”* İmam Xamenei, “Fələstin İslam Cihadı” hərəkatının qurucusu və bu hərəkatın başçısı Ramazan Abdullah ilə görüşündə buyurub: *“İsrail kəskin bir məhv olma yamacındadır və Fələstinin indiki nəsli İsrailin qəti məğlubiyyətini görəcək.”*

İmam Xamenei müxtəlif münasibətlərdə dəfələrlə İsrailin yer üzündən silinməsi ilə bağlı təkid etmişdi:

“Heç şübhəsiz batil əsasında qurulan bu sionist rejim, Allahın inayəti və müsəlman xalqların səyi nəticəsində məhv olacaq, yer üzündən silinəcək və bununla İslam ümməti öz birlik və izzətinə nail olacaqlar.”⁴⁶

Ayətullah Xamenei Vergilər naziri və bir qrup suriyalı alimlə görüş zamanı, 25 ildən sonra İranın olmayacağı ilə bağlı yəhudilərin təhdidinə işarə edərək buyurdu:

“Ümid edirəm Qüdsdə camaat namazı qılacağınız günü siz də, mən də görəcəik inşallah. Belə bir günün gələcəyinə inanırıq. Mən və mənəim yaşda olan insanlar olmaya bilər, amma o gün, gec olmadan gələcək⁴⁷.”

Sonra belə buyurdu:

“Bir neçə il əvvəl qonşunuz, sionist rejimi demişdi ki, biz falan ilə qədər İrana qarşı elə edəcəik, belə edəcəik. Dedim ki, inşallah qarşıdakı 25 ili görməyəcəksiniz; yəni o vaxta qədər İsrail nabud və məhv olacaq⁴⁸.”

⁴⁶ İmam Xameneinin məsullar, millətin müxtəlif təbəqələri və İslam ölkələri səfirləri ilə görüşündən; 25 Xordad 1397

⁴⁷ Vəqf naziri və bir qrup suriyalı alimlə keçirilən görüşdəki bəyanatdan, 10.12.1396

⁴⁸ Həmin mənbə

İmam Xamenei bundan əvvəl də, Livan Hizbullahın 33 günlük müharibəsi zamanı Hizbullahın başçısı seyid Həsən Nəsrullaha qəsbkar İsrail rejiminin tez bir zamanda məhv edilməsi ilə bağlı belə bir müjdə vermişdi.

Livan “Hizbullahının” baş katibi seyid Həsən Nəsrullahın, İsrailin məhv edilməsi ilə bağlı imam Xamenei ilə görüşü

Seyid Həsən Nəsrullah inqilab rəhbəri ilə görüşünün xatirəsini belə nəql edir:

Mən nə vaxt İrana gəlsəm, səfərin nəticəsini ona bildirmək və onunla görüşmək İrana səfərlərimin gözəl sonluğu olması üçün, həmişə ən son görüşdüyüm şəxs İslam inqilabının ali rəhbəridir.

Bu dəfə də Suriya ilə İsrail arasında sülh sazişini nəzərdən keçirmək və sülh müqaviləsi imzalanacağı təqdirdə Hizbullahın gələcəyi ilə bağlı qərar vermək üçün İrana gəldim. İlk olaraq bütün müvafiq qurumlarla uzun-uzadı görüşlər keçirdim. Bütün rəsmilərin yekdil olaraq nəzərləri bu idi ki, bu müqavilə imzalandıqdan sonra Hizbullah gərək siyasi partiyaya çevrilsin və onun bütün hərbi fəaliyyətləri dayandırılınsın.

Nəhayət görüşlər başa çatdıqdan sonra, inqilabın ali rəhbəri ilə görüşmə şərafinə nail oldum. Hesabat verdikdən sonra, İslam İnqilabının Ali Məqamlı Rəhbəri əli ilə işarə edərək, müqəddiməsiz buyurdu: “Heç bir müqavilə imzalamağa ehtiyac yoxdur. Bu müqavilənin heç bir nəticəsi olmayacaq. Müqavilə ilə bağlı narahat olmaq lazım deyil. Qarşıda sizi böyük bir müharibə gözləyir. Döyüş qüvvələrinizi üç dəfə artırın.”

Mənə, Hizbullah qüvvələrinə daha üç min nəfər əlavə etməyi göstəriş verdi. Müvafiq qurumlara da tapşırıdılar ki, imkanlarımızı üç dəfə artırınsınlar. Bundan sonra Livana qayıtdıq. Bir neçə həftədən sonra, heç gözləmədiyimiz halda “İshaq Rabin” bir ekstremist yəhudi tərəfindən terror edildi. İsrail-Suriya sülh planı da heç olmamış kimi unuduldu. Bir neçə il sonra İsrail Livana hücum etdi. Əgər ali məqamlı rəhbərin o zamankı qərarı olmasaydı, heç şübhəsiz İsrailə qarşı-qarşıya mübarizə apara bilməzdik.

33 günlük müharibədən sonra İsrailin məhv edilməsi layihəsinə başladığımız və bununla bağlı 20-ə yaxın plan hazırladıq. Çünki İsrailin Livandan qovulması 18 il çəkdiyi üçün, İsrailin işğal olunmuş Fələstindən çıxarılması daha çox vaxt aparacaqdı. Ona görə bizim işimizin əsası, İsrailin işğal olunmuş Fələstindən çıxarılması üçün 30 illik tədbir planı hazırlamaqdan ibarət idi. Bu planlarla İrana

gəldik. Ayətullah Xamenei ilə görüşə gəldiyimiz zaman, İnqilabın Ali Məqamlı Rəhbəri mənim sözlərimi dinlədikdən sonra buyurdu: “Bu planlar çox yaxşıdır. Hər bir iş lazımı hazırlığımızın olması çox gözəldir. Amma İsrailin nabud olması üçün 18 il belə çoxdur.” Sonra qətiyyətlə buyurdu ki, İsrail bundan tez məhv olacaq.

O, 1395-ci ildə ölkə gəncləri ilə görüşdə sionist rejimin Livanda 33 günlük müharibədə Hizbullah qarşı məğlubiyyətinə və bu qələbəni üç ərəb ölkəsinin güclü ordusunun sionist rejiminə məğlubiyyəti ilə müqayisə edərək belə buyurdu: “Hizbullah və onun mömin gəncləri günəş kimi parlayırlar və İslam dünyasının qürur mənbəyidirlər⁴⁹.”

Livan Hizbullahının baş katibi Qurani-Kərimdən həmçinin rəhbər və mövlası imam Xameneidən ilhamlanaraq İsraili ən süst ev olan, hörümçək evi ilə müqayisə edib, onu dağılma ərəfəsində olduğunu elan etdi. Əgər saxta və uşaq öldürən İsrail rejiminin başçıları Quranın bəyan etdiyi həqiqəti və biz müsəlmanların etiqadından xəbərdar olsalar, bir an belə dayanmayıb ölkəni tərk edərlər. Allahın buyurduğu bu İlahi vəd gerçəkləşəcək:

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ⁵⁰

“Bütün dinlərə qalib etmək üçün Öz peyğəmbərini hidayət (çıraq)ı və haqq dinlə göndərən Odur. (Bu məsələyə) şahidlik üçün Allah kifayətdir. Muhəmməd Allahın peyğəmbəridir. Onunla birgə olanlar kafirlərin qarşısında güclü və sərt, öz aralarında isə mehribandırlar... .”

Bəli, Qurani-Kərimdə “aləmlərə rəhmət” kimi vəsf edilən peyğəmbər vasitəsilə gətirilən İslam dini, bütün din, firqə və məktəblərə qalib gələcək haqq dindir. Bu (zahiri və batini) qələbə və zəfərin ən möhkəm dəlili, bu qələbə baş verəcəyi ilə bağlı uca Allahın müjdəsidir. Allah taala Qurani-Kərimdə belə müjdə vermişdir:

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ⁵¹

“Tezliklə varlıq aləmində və onların öz vücudlarında Özümüzün (tovhid və qüdrət) nişanələrimizi onlara göstərəcəyik ki, Onun haqq olması onlara aydın olsun. Məgər Rəbbinin hər şeyə şahid olması kifayət deyil?!”

⁴⁹ Livan “Hizbullahının” baş katibi seyid Həsən Nəsrullahın, İsrailin məhv edilmə zamanı ilə bağlı imam Xamenei ilə görüşündən xatirəsi, Təsnim xəbər portalı, 19\02\1397

⁵⁰ Fəth 28-29

⁵¹ Fussilət 53

Bu ilahi vədlər qətidir. Əgər Allah taala saxta və qəsbkar İsrail rejiminin məhv edilməsinə və onları məzlum Fələstin xalqı ilə əvəz etməsinə iradə etsə, şübhəsiz bu ilahi iradə həyata keçəcəkdir:

أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ⁵²

“Məgər səhər yaxın deyilmi?!”

Sionistlər, 2012-ci ildə Misir, Fələstin, Suriya, Livan, İraq və Səudiyyə Ərəbistanın bəzi hissələrini əhatə edən Nildən Fərat çayına qədər böyük bir ölkənin (gələcəkdə böyük İsrail planı) formalaşmasını planlaşdırıb, həyata keçirtməyi düşünürdülər. Amerika tərəfindən də dəstəklənən bu planın hədəfi, İsrailin nəzarəti altında yeni bir Yaxın Şərqi yaranması idi. Lakin Livan Hizbullahın, şəxsən Hizbullahın hörmətli baş katibinin (seyid Həsən Nəsrullahın) və Fələstin Gənclər İntifadasının müqaviməti, həmçinin müsəlman dünyasının dini ali lideri Ayətullah-üzma İmam Xameneinin müdrik və cəsarətli rəhbərliyi altında ərəb ölkələrində İslami oyanışın yeni dalğası, sionistlərin Nildən Fərata qədər planını alt-üst etdi. Ayətullah Xameneinin 33 və 22 günlük müharibədə hərtərəfli dəstəyi ilə müqəddəs Qüds və əziz İslamın düşmənləri geri çəkildi.

İmam Xamenei bununla bağlı buyurub: *“Biz 33 və 22 günlük müharibəyə müdaxilə etdik və bundan sonra da Fələstinin qələbəsinə və azadlığına kim kömək edərsə, onları himayət edəcəik.”* (14\11\1390)

Ayətullah Xameneinin qəti mövqeyi israililəri və amerikalıları çaş-baş salmış və onlar öz məhvlərini hesablayırlar. Bu, uca Allahın buyurduğu vəddən başqa bir şey deyil:

فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ⁵³

“Şübhəsiz Allah ordusu hər zaman və hər yerdə qalibdir.”

Bu gün Quran ayələrinin təfsiri və səmavi müjdələrin gerçəkləşməsi günüdür. Bu baxımdan dünya müsəlmanlarının dini ali liderinin (Ayətullah Xameneinin) Qüdsün tez bir zamanda azad edilməsi və məzlum Fələstin xalqının süst hörümçək rejimi (İsrail) işğalından azad edilməsi ilə bağlı qələbə müjdəsi verməsi və dünyaya ilk müsəlman qibləsinin işğalının sona çatmasını ümumi olaraq elan etməsi səbəbsiz deyil.

⁵² Hud 81

⁵³ Maidə 56

Həmçinin, imam Xameneinin bir neçə il əvvəl Tehranda İslam ölkələri başçılarının toplantısında, Birləşmiş Millətlər Təşkilatında müsəlmanların xüsusi yeri ilə bağlı haqlı tələbi və buyurduğu kəlam təqdirəlayiqdir: *“Birləşmiş Millətlər Təşkilatında müsəlmanlar üçün, daimi üzv ünvanında xüsusi yer ayrılmalıdır və bir milyard altı yüz milyon ardıcı olan müsəlman aləmi, ən əhəmiyyətli qərar qəbul etmə mərkəzində aktiv şəkildə iştirak etməlidir.”*

Dünya müsəlmanlarının dini ali lideri imam Xamenei Fələstin millətinin aydınlığa çıxması üçün sivil və məntiqli bir həll yolu təqdim etmişdir: *“Ümumi referendum fələstinlilərə məxsusdur; yəni, həqiqətən fələstinli olanlar və səksən il əvvəldən və ya yüz il bundan əvvəl Fələstində yaşayanlar; istər müsəlman, istər yəhudi, istərsə də xristian. Harada olmaqlarından aslı olmayaraq; istər işğal olunmuş ərazilərdə, istərsə də onun hüduqlarından kənarında. Onlardan sorğu keçirilsin və onlar dediyi olsun. Bu pis fikirdir? Avropalılar bunu başa düşmək istəmirlər! Bundan əlavə o, uşaq qatili olan zalim, xəbis və şümrəşifət özünü məzlum kimi apararaq deyir ki, İran bizim bir neçə milyon əhalimizi məhv etmək istəyir.”*

İnsan aydın şəkildə görür ki, sionist rejimi tənəzzül və təcrid olma bataqlığında ilişib qalıb. Nə qədər mübarizə aparsa, bir o qədər çox batır. Gündən-günə bu xərçəng şişinin mühasirə halqası artır. Çünki onlar öz qeyri-şəri hökumətlərini, müqəddəs Qüdsü işğal etdikləri ilk gündən zorakılıq, qətl, qırğın və insanlığa qarşı cinayətlər əsasında qurublar.

Bu yerdədir ki, mövlamız imam Zamanın (ə.f) zühuru üçün səmimi qəlbdən dua etməli və uca Allahı belə çağırmalıyıq:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُؤْمِنُ الْخَائِفِينَ وَيُنَجِّي الصَّالِحِينَ وَ يَرْفَعُ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَ يَضَعُ الْمُسْتَكْبِرِينَ وَ يُهْلِكُ مُلُوكًا وَ يَسْتَخْلِفُ آخَرِينَ»⁵⁴

“Həmd olsun o Allaha ki, qorxanlara aman və salehlərə nicat verir, zəifləri ucaldır, təkəbbürlüləri xar edir və padşahları həlak edərək, başqalarını onların yerində əyləşdirir.”

İmam Xomeyninin (r.ə) buyurduğu: *“İnşallah, İslam inqilabının bayrağını imam Zamana (ə.f) təhvil verəcəyik”* vədinin, cənab imam Xameneinin əli ilə həyata keçməsinə ümid edirik. İnşallah. Amin ya Rəbbəl-ələmin!

Son nöqtə

⁵⁴ Məfatihul-Cinan, İftitah duası

1397- ci il Allah günü olan Fəcr ongünlüyünü (şanlı İran İslam İnkilabının qırxıncı ildönümü günlərini) gördüyüm və istər əziz İranın daxilində, istər ölkədən xaric milyonlarla dünya müsəlmanları və gənclər ilə həmrəy olaraq İran İslam İnkilabının qırxıncı ildönümü bayramını, İnkilab yaradanların xatirəsi ilə qeyd etdiyim üçün bütün vücudumla uca və qüdrətli Allaha şükür edirəm. Həmçinin müqəddəs İslam Respublikası quruçusunun layiqli canişini və dünya müsəlmanlarının dini ali lideri cənab imam Xameneinin (Allah onu qorusun) 30 illik əvəzolunmaz rəhbərlik nemətindən bəhrələnməyimi dəyərləndirir və özümü onun vilayəti altında bildiyim üçün fəxr edirəm. Dünya şahiddir ki, imam Xamenei mürsidindən sonra, 30 il ərzində, dünyadan köçmüş imam Xomeyninin (r.ə) mirasını, yəni İslam Respublikasını hegemon qüvvələrin bütün düşmənçiliklərinə və eniş-yoxuşlara baxmayaraq, layiqincə qorumağa nail olmuş və İranı, İslam dünyasının önəmli ölkəsi olaraq həqiqi məqamına çatdırmışdır. Yaxın gələcəkdəki illərdə isə 20 illik sənədin həyata keçirilməsi ilə İslam Respublikasını dünyada nümunəvi və üstün bir dövlətə çevirəcək. Həmçinin İslam dövlətinin bütün maddi-mənəvi sərvətlərindən istifadə edərək, imam Məhdinin (ə.f) zühuru üçün salehlər hökumətinin formalaşmasında xoşbəxt insan həyatı üçün münasib bir model uğrunda bütün səylərini sərf edəcəkdir inşallah.

Bununla yanaşı İslam dövlətinin düşmənləri qırx ildir ki, onunla mübarizə aparır və İslam Respublikasının dağılma vədəsini öz hədəflərində qərarlaşdırıblar. Allaha şükürlər olsun ki, onların bütün fitnə və hiylələri puça çıxmış və öz daxili istəklərinə baxmayaraq, proqnozları da səhv çıxmışdır. İslam dövləti 1357-ci ildə (İslam İnkilabının qələbəsi dövründə) olduğu kimi, eyni nümunəvi güc və iqtidarla inqilabi və cihadi hərəkətini irəliyə doğru davam etdirir.

Allahın salamı, rəhməti və bərəkəti üzərinizə olsun

Bu dəftər sona çatdı

Dastan isə davam edir....

İstifadə edilən ədəbiyyat

Qurani-Kərim

Nəhcül-bəlağə

- 1- Fələstin tarixinin sənədləri
- 2- 5+1 danışıqları sənədləri
- 3- İmam Xomeyni (r.ə); “Vilayəti-fəqih” (İslam hökuməti)
- 4- İmam Xameneinin bəyanatları
- 5- İran nüvə biliyinin formalaşma tarixi
- 6- Ayətullah Məkarim Şirazi; “Nümunə” təfsiri
- 7- Xubreqan məclisi üzvlərinin xatirələri (1368)
- 8- Təbliği səfər xatirələri
- 9- Seyid Həsən Nəsrullahın xatirələri
- 10- İmam Məhdinin (ə.f) qeybət dövrünün duası
- 11- Doktorant Əli Əhməd Yusifi; “Məbani muşarekət dər eqtesade muqaviməti”
- 12- İmam Xomeyninin (r.ə) şerlər divanı
- 13- Rağib İsfahani; “Mofredat”
- 14- “Camia-Kəbirə” ziyarətnaməsi
- 15- Seyid Cəlil Nəcəfi Yəzdi; “Mənaqibu Əhli-beyt (ə)”
- 16- Şeyx Hürri Amuli; “Vəsaliüş-şiə”
- 17- Şeyx Səduq; “Uyunu əxbarir-riza (ə)”
- 18- Şeyx Səduq; “Kamaluddin və təmamun-nemət”
- 19- Şeyx Abbas Qumi; “Məfatihul-cinan”

- 20- Şeyx Kuleyni; “Kafi”
- 21- İmam Xomeyni (r.ə); “Səhifeye nur”
- 22- Şəbaniyyə salavatı
- 23- Əli Əkbər Qureyşi; “Qamusul-Quran”
- 24- İran İslam Respublikasının konstitusiyası
- 25- Tibyan nəşriyyatının aylıq buraxılışı
- 26- İmam Xomeyninin (r.ə) siyasi vəsiyyətnaməsi